

RAPORT ROCZNY 2011 **BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.**

2011

WBK

| Bank Zachodni WBK S.A.

WYBRANE DANE FINANSOWE		w tys. PLN		w tys. EUR	
za okres :		do 31.12.2011	do 31.12.2010	do 31.12.2011	do 31.12.2010
Dane dotyczące sprawozdania finansowego Banku Zachodniego WBK S.A.					
I	Wynik z tytułu odsetek	1 923 748	1 668 277	464 659	416 615
II	Wynik z tytułu prowizji	1 090 749	1 021 867	263 458	255 189
III	Wynik operacyjny	1 427 118	1 182 309	344 704	295 256
IV	Zysk przed opodatkowaniem	1 427 118	1 182 309	344 704	295 256
V	Zysk za okres	1 158 502	916 855	279 823	228 964
VI	Przepływy pieniężne netto - razem	2 956 376	626 276	714 079	156 399
VII	Aktywa razem	59 093 543	52 034 756	13 379 266	13 139 095
VIII	Zobowiązania wobec banków	2 413 078	2 144 007	546 341	541 375
IX	Zobowiązania wobec klientów	46 992 079	42 099 210	10 639 395	10 630 308
X	Zobowiązania razem	52 269 487	45 926 983	11 834 244	11 596 844
XI	Kapitał własny	6 824 056	6 107 773	1 545 023	1 542 250
XII	Liczba akcji	73 076 013	73 076 013		
XIII	Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	93,38	83,58	21,14	21,10
XIV	Współczynnik wypłacalności	14,60%	15,29%		
XV	Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	15,85	12,55	3,83	3,13
XVI	Zysk rozwodniony na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	15,79	12,50	3,81	3,12
XVII	Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)	8,00	8,00	1,81	2,02

Dla celów ustalenia podstawowych wielkości w EUR zastosowanych w wybranych danych finansowych przyjęto następujące kursy:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej – 4,4168 kurs NBP z dnia 30.12.2011 r. oraz 3,9603 kurs NBP z dnia 31.12.2010 r.
- dla pozycji rachunku zysków i strat na 31.12.2011 r. – 4,1401 kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2011 r.; na 31.12.2010 r. – 4,0044 kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2010 r.

Na dzień 31.12.2011 r. wartości bilansowe denominowane w walutach obcych przeliczone zostały na złotówki zgodnie z tabelą nr 252/A/NBP 2011 z dnia 30.12.2011 r.

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.
ZA 2011 ROK**

2011

WBK

| Bank Zachodni WBK S.A.

Szanowni Państwo,

Rok 2011 minął pod znakiem dualizmu. Z jednej strony mieliśmy bowiem słabnącą kondycję strefy euro, z drugiej – dobre wyniki polskiej gospodarki, w tym sektora bankowego. Bank Zachodni WBK wyszedł z kryzysu światowego jako silne ogniwo grupy Santander i kluczowa instytucja finansowa sektora bankowego w Polsce.

W ubiegłym roku polska gospodarka rozwijała się w stosunkowo szybkim tempie. Wzrost PKB wyniósł 4,3%. Głównymi czynnikami pobudzającymi wzrost gospodarczy była rosnąca konsumpcja oraz wzrost nakładów inwestycyjnych. Obok wysokiego tempa wzrostu inwestycji w sektorze publicznym (projektów infrastrukturalnych finansowanych z funduszy unijnych), warto odnotować wyraźne ożywienie inwestycyjne oraz duże oszczędności w sektorze prywatnym. W ciągu minionego roku istotnie zmieniły się uwarunkowania zewnętrzne polskiej gospodarki. Nastąpiło znaczne pogorszenie koniunktury globalnej, nasiliły się też problemy zadłużeniowe niektórych państw strefy euro.

Przy takim otoczeniu gospodarczym, w kwietniu 2011 roku Bank Zachodni WBK stał się częścią hiszpańskiej Grupy Santander. Tym samym, Grupa Banku Zachodniego WBK weszła w skład silnej, największej w strefie euro, grupy finansowej. Główne płaszczyzny integracji z Grupą w minionym roku to wdrożenie grupowych rozwiązań, wymiana najlepszych praktyk, zwiększone możliwości cross-sellingu oraz nowe linie biznesowe i oferta produktowa dla klientów. Możliwości współpracy i cross-sellingu obejmują takie dziedziny jak usługi skarbowe, bankassurance, biznes kartowy czy zarządzanie aktywami. Od strony wewnętrznej integracja obejmuje zarządzanie ryzykiem i środowiskiem kontrolnym oraz m.in. rozwiązania dotyczące efektywności i zarządzania kosztami.

Rok 2011 był rekordowym dla Banku Zachodniego WBK, jeśli chodzi o osiągnięte wyniki finansowe. Zysk brutto za cały rok wyniósł 1 515 milionów złotych (1 246 mln złotych netto), co stanowi (z wyłączeniem jednorazowych korekt) wzrost o 28,1 proc. w odniesieniu do roku 2010. Odnotowaliśmy dwucyfrowy wzrost wyniku z tytułu odsetek – 15,3 proc. To skutek wzrostu wolumenów.

Liczba aktywnych rachunków bankowych przekroczyła 3,5 mln i była wyższa niż przed rokiem o ponad 17 procent. Miesięczna sprzedaż kredytów gotówkowych była największa w historii banku. Wzrost tej sprzedaży od grudnia 2010 do grudnia 2011 wyniósł 15,2 proc. Ze szczególnym naciskiem podkreślić należy, że wzrost wolumenów w dziedzinie kredytów gotówkowych był zdecydowanie większy niż na rynku, na którym panował w tej mierze pewien zastój. Wskaźnik ROE osiągnięty przez Bank Zachodni WBK należał do największych na rynku i wyniósł 22,6 proc. Rok 2011 to również solidny, niemal 10-procentowy wzrost portfela kredytów hipotecyjnych. Na uwagę zasługuje dynamiczny wzrost kredytów dla przedsiębiorstw. Ta grupa klientów zwiększyła również znacząco swój udział w depozytach. Łączna wartość depozytów w relacji rok do roku wzrosła w przypadku Banku Zachodniego WBK łącznie o 11,6 proc. Warto podkreślić również fakt, że w ubiegłym roku wskaźnik kredytów niepracujących spadł z 6,7 do 5,3 procent.

Bankowość Biznesowa i Korporacyjna z powodzeniem realizuje strategię rozwoju – depozyty wzrosły o ponad 37 proc., kredyty brutto zanotowały wzrost o 19,2 procent. Pod koniec 2011 roku rozpoczął pełną działalność operacyjną Pion Global Banking & Markets, odpowiadający za relacje z największymi klientami korporacyjnymi Banku Zachodniego WBK.

Udowodniliśmy, że jesteśmy jedną z najbardziej innowacyjnych instytucji finansowych w Polsce. We współpracy z firmą telekomunikacyjną Polkomtel S.A. przygotowaliśmy specjalną ofertę *mobile banking* (pakiet Avocado) oraz jej dystrybucję za pośrednictwem nowego kanału zewnętrznego. Rozwijamy nasze usługi w postaci wirtualnej karty pre-paid, karty stadionowej dla kibiców oraz karty szkolnej funkcjonującej już w ponad 25 placówkach. Wydawana przez Bank Zachodni WBK wrocławska karta miejska (Urbancard) została rozszerzona o funkcje karty płatniczej z wykorzystaniem technologii zbliżeniowej. W lutym 2011 roku Bank Zachodni WBK wygrał przetarg ogłoszony przez miasto Poznań i podpisał umowę na wydanie kart elektronicznych w ramach projektu Poznańskiej Elektronicznej Karty Aglomeracyjnej (PEKA).

W 2011 roku pod mecenatem Banku Zachodniego WBK odbyła się premiera najnowszej produkcji filmowej Jerzego Hoffmana „1920 Bitwa Warszawska”. Bank zaangażował się również w akcję edukacyjną skierowaną do szkół, mającą na celu zwrócenie uwagi na ważne dla Polski wydarzenia 1920 roku. W minionym roku, konsekwentnie realizowaliśmy nasz program „Obsługa bez barier” – w 2011 roku wzrosła liczba bankomatów dostosowanych do obsługi osób z dysfunkcją wzroku (do 105) oraz liczba placówek spełniających wymagania osób niepełnosprawnych (do 100). Za pośrednictwem Fundacji Banku Zachodniego WBK podejmowane są różnorodne działania na rzecz dzieci młodzieży. Fundacja prowadzi m.in. dwa duże programy grantowe – *Bank Dziecięcych Uśmiechów* oraz *Bank Ambitnej Młodzieży*.

Bank Zachodni WBK dysponuje dużym potencjałem wzrostu. Podstawowym „kapitałem” naszego banku są jego pracownicy. Tak dobre wyniki osiągamy dzięki profesjonalizmowi i zaangażowaniu kadry Banku. Szczególne słowa podziękowania oraz uznania kieruję do członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK. Harmonijna współpraca między nami przynosi wymierne, pozytywne efekty biznesowe.

W 2012 rok wkraczamy nie tylko w dobrych nastrojach, ale też z nadzieją na wzmocnienie pozycji rynkowej naszej Grupy. Historycznym wydarzeniem dla Polski w 2012 roku będzie organizacja Mistrzostw Europy w piłce nożnej. Życząc sukcesu polskiej reprezentacji, jestem przekonany, że Euro 2012 przyniesie również wymierne korzyści polskiej gospodarce.

Z poważaniem,
Mateusz Morawiecki

Prezes Zarządu
Banku Zachodniego WBK

Spis treści

Rachunek zysków i strat Banku Zachodniego WBK S.A.	9
Sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku Zachodniego WBK S.A.	9
Sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku Zachodniego WBK S.A.	10
Zestawienie zmian w kapitałach własnych Banku Zachodniego WBK S.A.	11
Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych	12
1. Informacja ogólna o emitencji	13
2. Zasady sporządzania sprawozdania finansowego	13
3. Zarządzanie ryzykiem	30
4. Zarządzanie kapitałem	51
5. Wynik z tytułu odsetek	53
6. Wynik z tytułu prowizji	53
7. Przychody z tytułu dywidend	54
8. Wynik handlowy i rewaluacja	54
9. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	54
10. Pozostałe przychody operacyjne	54
11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	55
12. Koszty pracownicze	55
13. Koszty działania banku	55
14. Pozostałe koszty operacyjne	56
15. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	56
16. Zysk na akcję	57
17. Gotówka i operacje z bankami centralnymi	57
18. Należności od banków	57
19. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	57
20. Pochodne instrumenty zabezpieczające	59
21. Należności od klientów	59
22. Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	60
23. Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	61
24. Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	62
25. Wartości niematerialne	65
26. Rzeczowy majątek trwały	67
27. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	69
28. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	69
29. Pozostałe aktywa	70
30. Zobowiązania wobec banków	70
31. Zobowiązania wobec klientów	70
32. Zobowiązania podporządkowane	71
33. Pozostałe pasywa	71
34. Kapitał akcyjny	72
35. Pozostałe kapitały	73
36. Kapitał z aktualizacji wyceny	74
37. Rachunkowość zabezpieczeń	74
38. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży	76
39. Wartość godziwa	76
40. Zobowiązania warunkowe	79
41. Aktywa i pasywa stanowiące zabezpieczenie	80
42. Leasing finansowy i operacyjny	80
43. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa	81
44. Podmioty powiązane	82
45. Informacje o liczbie oraz wartościach wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych	86
46. Nabycia i sprzedaże podmiotów zależnych i stowarzyszonych	86
47. Wspólne przedsięwzięcia	86
48. Zdarzenia, które wystąpiły po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego	87
49. Świadczenia na rzecz pracowników	87
50. Program motywacyjny w formie akcji	89
51. Informacje o zatrudnieniu	91

52. Dywidenda na akcję	91
53. Zmiana większościowego akcjonariusza	92

Rachunek zysków i strat Banku Zachodniego WBK S.A.

	za okres:	od 01.01.2011 do 31.12.2011	od 01.01.2010 do 31.12.2010
Przychody odsetkowe		3 291 718	2 971 648
Koszty odsetkowe		(1 367 970)	(1 303 371)
Wynik z tytułu odsetek	nota 5	1 923 748	1 668 277
Przychody prowizyjne		1 208 919	1 144 246
Koszty prowizyjne		(118 170)	(122 379)
Wynik z tytułu prowizji	nota 6	1 090 749	1 021 867
Przychody z tytułu dywidend	nota 7	182 552	131 375
Wynik handlowy i rewaluacja	nota 8	261 618	263 972
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	nota 9	12 552	8 798
Pozostałe przychody operacyjne	nota 10	50 194	46 238
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	nota 11	(341 936)	(363 988)
Koszty operacyjne w tym:		(1 752 359)	(1 594 230)
<i>Koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	nota 12,13	<i>(1 513 763)</i>	<i>(1 447 095)</i>
<i>Amortyzacja</i>		<i>(202 765)</i>	<i>(117 072)</i>
<i>Pozostałe koszty operacyjne</i>	nota 14	<i>(35 831)</i>	<i>(30 063)</i>
Wynik operacyjny		1 427 118	1 182 309
Zysk przed opodatkowaniem		1 427 118	1 182 309
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	nota 15	(268 616)	(265 454)
Zysk za okres		1 158 502	916 855
Zysk na akcję	nota 16		
Podstawowy (zł/akcja)		15,85	12,55
Rozwodniony (zł/akcja)		15,79	12,50

Sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku Zachodniego WBK S.A.

	za okres:	od 01.01.2011 do 31.12.2011	od 01.01.2010 do 31.12.2010
Zysk za okres		1 158 502	916 855
Pozostałe całkowite dochody netto:			
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		71 719	8 669
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne		49 922	97
Pozostałe całkowite dochody netto, razem		121 641	8 766
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY		1 280 143	925 621

Noty przedstawione na stronach 13 - 92 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

WBK
Bank Zachodni WBK S.A.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku Zachodniego WBK S.A.

	na dzień:	31.12.2011	31.12.2010
AKTYWA			
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	Nota 17	1 425 537	2 534 458
Należności od banków	Nota 18	1 238 467	601 637
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 19	5 803 575	2 200 930
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 20	141 578	14 768
Należności od klientów	Nota 21	37 422 196	31 952 688
Inwestycyjne aktywa finansowe	Nota 22,23	11 637 455	13 355 858
Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	Nota 24	264 599	248 999
Wartości niematerialne	Nota 25	134 581	155 055
Rzeczowy majątek trwały	Nota 26	486 312	533 443
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		24 455	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	Nota 27	165 775	242 949
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	Nota 28	82 604	2 502
Pozostałe aktywa	Nota 29	266 409	191 469
Aktywa razem		59 093 543	52 034 756
PASYWA			
Zobowiązania wobec banków	Nota 30	2 413 078	2 144 007
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 20	523 725	16 441
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 19	963 033	578 611
Zobowiązania wobec klientów	Nota 31	46 992 079	42 099 210
Zobowiązania podporządkowane	Nota 32	441 234	395 230
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	74 197
Pozostałe pasywa	Nota 33	936 338	619 287
Zobowiązania razem		52 269 487	45 926 983
Kapitały			
Kapitał akcyjny	Nota 34	730 760	730 760
Pozostałe kapitały	Nota 35	4 382 125	4 048 213
Kapitał z aktualizacji wyceny	Nota 36	552 669	431 028
Zyski zatrzymane		-	(19 083)
Wynik roku bieżącego		1 158 502	916 855
Kapitały razem		6 824 056	6 107 773
Pasywa razem		59 093 543	52 034 756

Noty przedstawione na stronach 13 - 92 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Zestawienie zmian w kapitałach własnych Banku Zachodniego WBK S.A.

Zestawienie zmian w kapitałach	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny*	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego	Razem
Nota	34	35	36		
Kapitały według stanu na 31.12.2010	730 760	4 048 213	431 028	897 772	6 107 773
Całkowite dochody razem	-	-	121 641	1 158 502	1 280 143
Odpis na pozostałe kapitały	-	313 164	-	(313 164)	-
Odpis na dywidendy za rok 2010	-	-	-	(584 608)	(584 608)
Wycena płatności w formie akcji	-	20 748	-	-	20 748
Stan na 31.12.2011	730 760	4 382 125	552 669	1 158 502	6 824 056

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 552 669 tys. zł znajduje się wycena dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych desygnowanych do portfela dostępnego do sprzedaży w wysokości odpowiednio: 89 379 tys. zł i 411 354 tys. zł. Dodatkowo, uwzględniono wycenę z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych w wysokości 51 936 tys. zł.

*Bank Zachodni WBK dokonał zmiany intencji co do utrzymywania wybranego portfela obligacji skarbowych, klasyfikowanych dotychczas do kategorii 'Utrzymywane do terminu zapadalności', i dokonał ich reklasyfikacji do kategorii 'Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży', co nastąpiło w efekcie dostosowywania polityki inwestycyjnej Banku do strategii, zasad inwestowania oraz zasad zarządzania ryzykiem Grupy Santander. Powyższa zmiana odbyła się w ostatnim dniu roboczym roku 2011 i dotyczyła instrumentów finansowych o całkowitej wartości bilansowej 4 696 542 tys. zł, z czego 69 132 tys. zł stanowiła rozpoznana wycena do wartości godziwej. Ta sama kwota wyceny, po pomniejszeniu o podatek odroczonej została odniesiona do kapitałów własnych Banku w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Zestawienie zmian w kapitałach	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego	Razem
Nota	34	35	36		
Kapitały według stanu na 31.12.2009	730 760	3 354 289	422 262	967 145	5 474 456
Całkowite dochody razem	-	-	8 766	916 855	925 621
Odpis na pozostałe kapitały	-	693 924	-	(693 924)	-
Odpis na dywidendy za rok 2009	-	-	-	(292 304)	(292 304)
Stan na 31.12.2010	730 760	4 048 213	431 028	897 772	6 107 773

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 431 028 tys. zł znajduje się wycena: dłużnych papierów wartościowych w wysokości 19 843 tys. zł, wycena kapitałowych papierów wartościowych w wysokości 409 170 tys. zł oraz wycena z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych w wysokości 2 015 tys. zł.

Noty przedstawione na stronach 13 - 92 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

WBK**Bank Zachodni WBK S.A.**

Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

	za okres:	od 01.01.2011 do 31.12.2011	od 01.01.2010 do 31.12.2010
Zysk przed opodatkowaniem		1 427 118	1 182 309
Korekty razem:		(167 229)	(1 082 392)
Amortyzacja		202 765	117 072
Odpisy z tytułu (odwrócenia) utraty wartości		-	48
Odsetki i opłaty wyłączane z działalności operacyjnej		135 963	(48 622)
Dywidendy otrzymane		(182 552)	(131 375)
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		(9 470)	(8 454)
Zmiana stanu rezerw		17 411	46 517
Zmiana stanu aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu		610 906	(355 329)
Zmiana stanu należności od banków		(20 187)	-
Zmiana stanu należności od klientów		(5 469 508)	672 583
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		269 071	(1 676 693)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		4 405 539	441 006
Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów		190 812	12 548
Podatek dochodowy zapłacony		(318 627)	(151 997)
Inne korekty		648	304
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		1 259 889	99 917
Wpływy		3 585 780	3 627 118
Zbycie/zapadalność inwestycyjnych aktywów finansowych		3 400 783	3 494 173
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego		2 434	1 560
Dywidendy otrzymane		182 552	131 375
Inne wpływy inwestycyjne		11	10
Wydatki		(1 719 525)	(3 568 424)
Nabycie udziałów w podmiotach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach		(15 600)	(14 650)
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych		(1 595 921)	(3 490 777)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego		(106 044)	(61 276)
Inne wydatki inwestycyjne		(1 960)	(1 721)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		1 866 255	58 694
Wpływy		487 330	788 100
Zaciągnięcia kredytów, pożyczek długoterminowych		487 330	396 030
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych		-	392 070
Wydatki		(657 098)	(320 435)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		(584 608)	(292 304)
Inne wydatki finansowe		(72 490)	(28 131)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(169 768)	467 665
Przepływy pieniężne netto - razem		2 956 376	626 276
Środki pieniężne na początek okresu		4 335 397	3 709 121
Środki pieniężne na koniec okresu*		7 291 773	4 335 397

* Instrumenty stanowiące środki pieniężne zostały zaprezentowane w nocie 43.

Noty przedstawione na stronach 13 - 92 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do sprawozdania finansowego Banku Zachodniego WBK S.A.

1. Informacja ogólna o emitencie

Bank Zachodni WBK S.A. jest bankiem mającym siedzibę w Polsce: 50-950 Wrocław, Rynek 9/11, NIP 896-000-56-73, REGON 930041341, zarejestrowanym w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z numerem KRS: 0000008723.

Bezpośrednią jednostką dominującą dla Banku Zachodniego WBK SA jest Banco Santander, S.A. z siedzibą w Santander w Hiszpanii.

W dniu 10 września 2010 r. Rada Allied Irish Banks plc podjęła decyzję o sprzedaży na rzecz Banco Santander całego pakietu akcji Banku Zachodniego WBK S.A. oraz 50% udziałów w spółce BZ WBK AIB Asset Management S.A.

W dniu 18 lutego 2011 r. Komisja Nadzoru Finansowego wydała decyzję o stwierdzeniu braku podstaw do zgłoszenia sprzeciwu wobec planowanego bezpośredniego nabycia przez Banco Santander akcji Banku Zachodniego WBK S.A. w liczbie, która spowoduje przekroczenie 50% liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku.

Z dniem 1 kwietnia 2011 r. Banco Santander nabył akcje reprezentujące 95,67% kapitału zakładowego Banku. Tym samym, Bank Zachodni WBK S.A. stał się częścią Grupy Santander.

W związku z przekroczeniem przez Banco Santander S.A. progu w wysokości 90% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku Zachodniego WBK S.A., akcjonariusze niekontrolujący uzyskali prawo do zażądania od właściciela większościowego wykupu swoich akcji. Na podstawie złożonych wniosków, Banco Santander nabył dodatkowo 421 859 akcji Banku Zachodniego WBK S.A., co zwiększyło jego udział w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy do 96,25%.

Bank Zachodni WBK S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i na międzybankowych rynkach zagranicznych, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo poprzez podmioty zależne BZ WBK prowadzi usługi:

- pośrednictwa obrotu papierami wartościowymi,
- leasingu,
- faktoringu,
- zarządzania aktywami/funduszami,
- dystrybucji usług ubezpieczeniowych,
- handlu akcjami i udziałami spółek prawa handlowego.

2. Zasady sporządzania sprawozdania finansowego

Oświadczenie o zgodności

Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku za okres zakończony 31 grudnia 2011 zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez Unię Europejską oraz z wpływającymi na treść jednostkowego sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu Banku.

Zmiany zasad rachunkowości

Porównywalność z wynikami poprzednich okresów

W celu zapewnienia porównywalności dokonano następujących istotnych zmian prezentacyjnych danych finansowych:

- a) w sprawozdaniu z sytuacji finansowej: rozrachunki z tytułu zapadłych i nierozliczonych instrumentów pochodnych z klientami banku są przesunięte z „Aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu” do „Należności od klientów” w kwocie 89 tys. zł na dzień 31.12.2010.

- b) w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych: w wyniku zmiany interpretacji zapisów MSR 7 zmieniona została definicja środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. Począwszy od 2009 roku stan środków pieniężnych został zmieniony o pozostałe płynne aktywa finansowe o zapadalności pierwotnej do 3 miesięcy. Szczegóły przekształcenia zaprezentowane są w poniższej tabeli.

	31.12.2010		31.12.2009	
	Pierwotne dane porównywalne	Dane po przekształceniu	Pierwotne dane porównywalne	Dane po przekształceniu
Środki pieniężne:				
Gotówka i operacje z bankiem centralnym	2 534 458	2 534 458	2 660 649	2 660 649
Lokaty międzybankowe, rachunek bieżący	601 637	601 637	648 743	648 744
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	1 199 302	449 354	399 728
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	1 223 028	-	1 793 330	-
Razem	4 359 123	4 335 397	5 552 076	3 709 121

Powyższe zmiany zostały odpowiednio odniesione do następujących pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych:

- Zmiana stanu należności od banków,
- Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu,
- Nabycie/sprzedaż inwestycyjnych aktywów finansowych.

Zmiany wartości szacunkowych

Bank Zachodni WBK dokonał zmiany intencji co do utrzymywania wybranego portfela obligacji skarbowych, klasyfikowanych dotychczas do kategorii 'Utrzymywane do terminu zapadalności', i dokonał ich reklasyfikacji do kategorii 'Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży', co nastąpiło w efekcie dostosowywania polityki inwestycyjnej Banku do strategii, zasad inwestowania oraz zasad zarządzania ryzykiem Grupy Santander. Powyższa zmiana odbyła się w ostatnim dniu roboczym roku 2011 i dotyczyła instrumentów finansowych o całkowitej wartości bilansowej 4 696 542 tys. zł, z czego 69 132 tys. zł stanowiła rozpoznana wycena do wartości godziwej. Ta sama kwota wyceny, po pomniejszeniu o podatek odroczonej została odniesiona do kapitałów własnych Banku w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Zarząd BZ WBK SA dokonał rewizji szacunków odnośnie długości ekonomicznego okresu użytkowania wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego, co nastąpiło w wyniku postępującego procesu integracji z Grupą Santander. Wynikające z tego tytułu jednorazowe zwiększenie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych wyniosło 75 318 tys. Kwota ta stanowi część jednorazowych korekt w łącznej wysokości 87 746 tys. zł.

Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które mogą mieć zastosowanie w Banku, a nie są jeszcze obowiązujące i nie zostały wcześniej wprowadzone

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank
MSSF 9 Instrumenty finansowe	Zmiana klasyfikacji i wyceny- zastąpienie aktualnie obowiązujących kategorii instrumentów finansowych dwoma kategoriami wyceny; zamortyzowany koszt i wartość godziwa.	1 stycznia 2015	Bank nie ukończył analizy zmian do MSSF 9
MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji	Zmiana wymaga ujawnienia informacji, która umożliwia użytkownikom sprawozdania finansowego: zrozumieć związek między przeniesionym składnikiem aktywów finansowych, który nie został w całości wyłączony ze sprawozdania finansowego, a związanymi z nim zobowiązaniami finansowymi; ocenić charakter, ryzyka z nim związane oraz stopień utrzymywanego przez jednostkę zaangażowania w wyłączony składnik aktywów. Zmiana definiuje "utrzymywane zaangażowanie" w celu stosowania wymogów dotyczących ujawnień.	1 stycznia 2012	Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe
MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe	Zastępuje poprzednią wersję MSR 27 (2008) Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe, w tym zmiany z Interpretacji SKI 12 Konsolidacja - jednostki specjalnego przeznaczenia. Określa zasady prezentacji i przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.	1 stycznia 2013	Bank nie ukończył analizy zmian do MSSF 10
MSSF 11 Wspólne przedsięwzięcia	Zastępuje SKI 13 Wspólnie kontrolowane jednostki – niepieniężny wkład wspólników.	1 stycznia 2013	Bank nie ukończył analizy zmian do MSSF 11
MSSF 12 Ujawnienia udziałów w innych jednostkach	Dotyczy ujawniania charakteru i ryzyka związanego z udziałami w innych jednostkach oraz wpływu na sytuację finansową, wynik finansowy i przepływy pieniężne.	1 stycznia 2013	Bank nie ukończył analizy zmian do MSSF 12
MSSF 13 Wycena według wartości godziwej	Nowy standard ustanawia ramy dla pomiaru wartości godziwej oraz określa wymagania dotyczące ujawnienia wyceny wartości godziwej. Wyjaśnia, jak mierzyć wartość godziwą, jeżeli jest to wymagane przez inne MSSF.	1 stycznia 2013	Bank nie ukończył analizy zmian do MSSF 13
MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe	Dotyczy ustalenia standardów rachunkowości inwestycji w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wymaganych przy sporządzeniu jednostkowego sprawozdania finansowego.	1 stycznia 2013	Bank nie ukończył analizy zmian do MSR 27
MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	Reguluje zasady rachunkowości inwestycji w jednostki stowarzyszone oraz określa wymagania dotyczące stosowania metody praw własności przy rozliczaniu inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach.	1 stycznia 2013	Bank nie ukończył analizy zmian do MSR 28
MSR 1 Prezentacja Sprawozdań Finansowych	Wprowadza zmiany w prezentacji pozycji innych całkowitych dochodów (OCI) zgodnie z MSSF i GAAP	1 stycznia 2013	Bank nie ukończył analizy zmian do MSR 1
MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji	Wprowadza zmiany w zakresie ujawniania informacji dotyczących nettowania aktywów i zobowiązań finansowych.	1 stycznia 2013	Bank nie ukończył analizy zmian do MSSF 7
MSR 32 Instrumenty finansowe: prezentacja	Określa zasady dotyczące nettowania instrumentów finansowych.	1 stycznia 2014	Bank nie ukończył analizy zmian do MSR 32

Standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które zostały po raz pierwszy zastosowane w roku obrotowym 2011

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank
MSR 32 Instrumenty finansowe: prezentacja	Zmiana dotyczy klasyfikacji praw poboru.	1 stycznia 2011	Zmiany nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe
KIMSF 19 Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych	Interpretacja objaśnia, że instrumenty kapitałowe wyemitowane dla wierzyciela w celu uregulowania zobowiązań finansowych są „wyplaconymi świadczeniami” zgodnie z MSR 39.41. Wyżej wymienione instrumenty kapitałowe są wyceniane wg wartości godziwej, a różnica między wartością bilansową uregulowanego zobowiązania finansowego a wstępną wyceną wyemitowanych instrumentów kapitałowych powinna być ujęta w zyskach lub stratach.	1 stycznia 2011	Zmiany nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe
MSR 24 Ujawnienie informacji na temat podmiotów powiązanych	Zmiana dotyczy uproszczenia definicji podmiotu powiązanego i usunięcia pewnych wewnętrznych niespójności.	1 stycznia 2011	Zmiany nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe
MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji – "Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010"	Zmieniono wymogi ilościowego ujawniania ryzyka kredytowego.	1 stycznia 2011	Zmiany nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe
MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych - "Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010"	Zmiana dotyczy sposobu prezentacji składników zmian w kapitale własnym.	1 stycznia 2011	Zmiany nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe
MSR 34 Śródroczne sprawozdania finansowe - "Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010"	Wskazówki do stosowania zasad ujawniania informacji w zakresie: - okoliczności, które mogą mieć wpływ na wartość godziwą instrumentów finansowych i ich klasyfikację, - transferów instrumentów finansowych pomiędzy różnymi poziomami w hierarchii wartości godziwej, - zmiany klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych.	1 stycznia 2011	Zmiany nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe
KIMSF 13 – "Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010"	Wartość godziwa punktów lojalnościowych.	1 stycznia 2011	Zmiany nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe

Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej, zostały zastosowane dla wszystkich okresów sprawozdawczych zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

Zasady rachunkowości

Zastosowanie szacunków

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów.

Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Najistotniejsze szacunki dokonywane przez Bank

Utrata wartości należności kredytowych

Szacowanie potencjalnej wartości strat kredytowych jest zawsze obarczone niepewnością i zależy pod względem ryzyka kredytowego od wielu czynników, w tym historycznych trendów w zakresie strat kredytowych, klasyfikacji należności, warunków ekonomicznych, sytuacji w poszczególnych branżach, wobec których BZ WBK S.A. ma zaangażowanie oraz innych czynników zewnętrznych, w tym wymagań prawnych i regulacyjnych. Na kredyty zagrożone tworzone są rezerwy, jeśli w ocenie kierownictwa szacowana spłata możliwa do uzyskania od dłużnika, łącznie z wartością posiadanych zabezpieczeń, może być niższa od kwoty pozostałej do spłaty ekspozycji. Wartość rezerw wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku Zachodniego WBK S.A. ma na celu pokrycie różnicy pomiędzy wartością bilansową aktywów a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla tych aktywów.

Proces identyfikacji kredytów, które wymagają utworzenia rezerw opiera się na kilku niezależnych poziomach weryfikacji. Jakość portfela należności kredytowych oraz rezerwy kredytowe są regularnie monitorowane na poziomie centralnym. W całej Grupie istnieje jednolity system klasyfikacji należności na podstawie ustalonych kryteriów, a jego kluczowym celem jest wczesna identyfikacja zagrożonych kredytów, umożliwiającą odpowiednio szybkie podjęcie działań naprawczych. System klasyfikacji kredytowej odgrywa kluczową rolę przy ustalaniu poziomu rezerw w BZ WBK S.A.; na jego podstawie rozpoczynany jest proces, którego efektem jest utworzenie rezerwy dla poszczególnych zaangażowań cechujących się ryzykiem braku spłaty. Rezerwy IBNR są także wykorzystywane do pokrycia należności, które na koniec okresu sprawozdawczego uznaje się za objęte utratą wartości, lecz które nie zostały indywidualnie zidentyfikowane. Jak pokazuje doświadczenie, należności takie istnieją w każdym portfelu kredytowym.

Rezerwy IBNR utrzymywane są na poziomie adekwatnym do oceny przez kierownictwo następujących czynników: profili klasyfikacji kredytowej i zmian w tej klasyfikacji, historycznych wskaźników strat kredytowych, zmian w procesie zarządzania kredytami, procedurach, procesach i politykach, warunków ekonomicznych, sytuacji w poszczególnych branżach / profili portfeli branżowych oraz bieżących szacunków co do straty na portfelu.

Szacunki dotyczące oczekiwanej straty uwzględniają następujące kluczowe składniki:

- Okres ujawnienia straty (EP), pomiędzy momentem zaistnienia zdarzenia implikującego zagrożenie utraty wartości a momentem powzięcia przez Bank takiej informacji (Emergence Period-EP).
- Oparte na danych historycznych prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (Probability of Default-PD), które łącznie z EP w najlepszy sposób prezentuje straty poniesione, ale niemożliwe do bezpośredniej identyfikacji,
- Stratę w przypadku niewykonania zobowiązania (Loss-Given Default-LGD), tj. tej części zaangażowania, które będzie uznane za stracone w przypadku wystąpienia zaniechania spłat,
- Oszacowanie wysokości ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (exposure At default-EAD)
- Współczynnik konwersji zadłużenia określający na jakim poziomie zobowiązanie zostanie zrealizowane (zobowiązanie warunkowe zamieni się na należność bilansową) (Credit Conversion Factor-CCF)

Systemy klasyfikacji kredytowej zostały opracowane wewnętrznie i są stale ulepszane, np. poprzez zewnętrzną analizę wskaźnikową pozwalającą na lepsze zastosowanie wyżej wymienionych wskaźników do oszacowania oczekiwanej straty.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wycena aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec okresu sprawozdawczego w celu określenia, czy zaistniały przesłanki dokonania odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, należy określić wartość odzyskiwaną aktywów.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

W przypadku pozostałych należności odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości tworzy się do wysokości oszacowanych kwot możliwych do uzyskania, a dla pozostałych należności długoterminowych również z uwzględnieniem dyskontowania.

Aktywa do zbycia wycenia się według mniejszej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub oszacowanej wartości godziwej pomniejszonej o oszacowane koszty sprzedaży.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Niektóre instrumenty finansowe są wykazywane według wartości godziwej. Są to m.in. wszystkie instrumenty pochodne, pozostałe aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz papiery wartościowe sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży. Instrumenty finansowe są wyceniane poprzez odniesienie do obowiązujących cen rynkowych dla danego instrumentu lub poprzez zastosowanie odpowiedniego modelu wyceny. W przypadku gdy wartość godziwa jest obliczana z wykorzystaniem modeli wyceny dla rynków finansowych, zgodnie z wykorzystywaną metodologią wylicza się szacowane przepływy pieniężne z danego kontraktu, a następnie dyskontuje się je do wartości bieżącej. Modele te opierają się na niezależnie określanych parametrach rynkowych, np. krzywych stóp procentowych, cenach papierów wartościowych i towarów, zmienności kwotowań cen opcji oraz kursów walutowych. Większość parametrów rynkowych ustalana jest na podstawie kwotowań lub wynika z cen instrumentów finansowych.

Wyliczenie wartości godziwej dla każdego instrumentu finansowego może wiązać się z koniecznością korekty obowiązujących cen lub modeli wyceny w celu odzwierciedlenia kosztów ryzyka kredytowego (jeśli nie uwzględniono go w danym modelu lub cenie).

Inne wartości szacunkowe

Rezerwy związane ze świadczeniami pracowniczymi po okresie zatrudnienia tj. rezerwy na odprawy emerytalne są wyceniane metodą aktuarną. Wycena aktuarna tych rezerw jest aktualizowana nie rzadziej niż raz w roku.

Rezerwy na sprawy sporne zostały oszacowane przy uwzględnieniu prawdopodobnej kwoty do zapłaty.

Waluty obce

Transakcje w walutach obcych

Walutą funkcjonalną w Banku jest PLN.

Transakcje w walutach obcych są przeliczane po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Wynikające z tych transakcji aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, przeliczane są po kursie obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane w wartości godziwej, przeliczane są na walutę, w której sporządzane jest sprawozdanie finansowe po kursie, który obowiązywał na dzień ustalenia ich wartości godziwej. Różnice kursowe powstające z przeliczenia rozpoznawane są w zyskach lub stratach z wyjątkiem różnic kursowych powstających z przeliczenia instrumentów kapitałowych innych jednostek zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które odnoszone są do innych całkowitych dochodów.

Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Bank klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- kredyty i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- inne zobowiązania finansowe.

Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Jest to składnik aktywów lub zobowiązań finansowych spełniający jeden z poniższych warunków:

- (a) Jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu.
Składniki aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
  - (i) nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie;
  - (ii) częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków;
  - (iii) instrumentami pochodnymi z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi.
- (b) Przy początkowym ujęciu został wyznaczony przez Bank jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktualnie w Banku nie występuje ta kategoria instrumentów finansowych.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Bank ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności. W przypadku sprzedaży lub przekwalifikowania inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności o wartości większej niż nieznaczną w stosunku do całkowitej kwoty inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności przed terminem wymagalności, cała kategoria inwestycji podlega przeklasyfikowaniu do kategorii aktywów dostępnych do sprzedaży. W takim przypadku przez okres 2 lat Bank nie może kwalifikować do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności żadnych aktywów finansowych. Aktualnie w Banku nie występuje ta kategoria instrumentów finansowych.

Kredyty i należności

Kredyty i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- (a) aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- (b) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży;
- (c) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Do kategorii kredytów i należności należą kredyty i pożyczki udzielone innym bankom oraz klientom włączając skupione wierzytelności, inwestycje w instrumenty dłużne pod warunkiem, że nie są kwotowane na aktywnym rynku oraz należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące:

- (a) kredytami i należnościami;
- (b) inwestycjami utrzymywanymi do terminu wymagalności,
- (c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Inne zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe obejmują zobowiązania finansowe nienależące do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Są to zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu i obejmują: zobowiązania wobec banków, zobowiązania wobec klientów, zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu, otrzymane kredyty i pożyczki, wyemitowane dłużne instrumenty finansowe oraz zobowiązania podporządkowane.

Ujmowanie

Bank ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Standaryzowaną transakcję kupna składnika aktywów finansowych ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień zawarcia transakcji. Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych. Kredyty są rozpoznawane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w momencie wypłaty środków do kredytobiorcy. Kredyty są ujmowane na zobowiązaniach warunkowych w momencie podpisania umowy.

Wyłączenia

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych w transakcji, w której Bank przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych.

Standaryzowaną transakcję sprzedaży składnika aktywów finansowych wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień zawarcia transakcji sprzedaży. Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych.

Bank wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło - to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niesklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego. Najlepszą podstawą do wyznaczenia wartości godziwej przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty) chyba, że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne zawierają wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Po początkowym ujęciu, Bank wycenia aktywa finansowe, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, za wyjątkiem:

- (a) kredytów i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej;
- (b) inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- (c) inwestycji w instrumenty kapitałowe nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona.

Wartość godziwa instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek, wynika z bieżących cen kupna. W przypadku braku aktywnego rynku dla danego instrumentu lub w przypadku nienotowanych papierów wartościowych, Bank ustala wartość godziwą przy zastosowaniu technik wyceny, do których zalicza się wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki wyceny powszechnie używane przez uczestników rynku.

W przypadku braku możliwości uzyskania wiarygodnej wyceny wartości godziwej, instrumenty finansowe nienotowane ujmuje się w cenie nabycia i dokonuje okresowych weryfikacji utraty wartości.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem:

- (a) zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Takie zobowiązania, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się w wartości godziwej;
- (b) zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, które nie kwalifikuje się do wyłączenia.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczone podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Przekwalifikowanie

Określony składnik aktywów finansowych zaklasyfikowany jako dostępny do sprzedaży, może zostać przekwalifikowany z tej kategorii w przypadku, gdy spełnia definicję kredytów i należności oraz gdy Bank ma zamiar i możliwość utrzymać ten składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności. Wartość godziwą składnika aktywów finansowych w dniu przekwalifikowania uznaje się odpowiednio za jego nowy koszt lub nowy zamortyzowany koszt.

W przypadku składnika aktywów finansowych z określonym terminem wymagalności, zyski lub straty ujęte w kapitałach własnych do dnia przekwalifikowania, amortyzuje się i ujmuje w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przez okres pozostały do terminu wymagalności. Wszelkie różnice pomiędzy nowym zamortyzowanym kosztem a kwotą umorzeniową amortyzuje się przez okres pozostały do terminu wymagalności instrumentu. Amortyzacja prowadzona jest przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Zyski i straty wynikające z wyceny w terminie późniejszym

Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, niestanowiących części powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w następujący sposób:

- zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, kwalifikowanego jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmuje się w przychodach lub kosztach,
- zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży, z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, ujmuje się w innych całkowitych dochodach do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych, kiedy inne całkowite dochody poprzednio ujęte w kapitale własnym przenosi się do zysków lub strat. Jednakże odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ujmuje się w rachunku zysków i strat. Dywidendy wynikające z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy powstaje prawo jednostki do ich otrzymania.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto wtedy i tylko wtedy, gdy łącznie spełnione są dwa warunki:

- (a) istnieje ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot;
- (b) oraz w przypadku, gdy rozliczenie ma zostać dokonane w kwocie netto albo realizacja składnika aktywów i wykonanie zobowiązania następuje jednocześnie.

Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone oraz wspólne przedsięwzięcia

Inwestycje w spółki zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wykazywane są w kwocie poniesionych kosztów, pomniejszonych o utratę wartości. Utrata wartości jest rozpoznawana w rachunku zysków i strat. Rozwiązanie rezerwy z tytułu utraty wartości ujmowane jest w rachunku zysków i strat, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach wykorzystywanych dla określenia kwoty zwrotu z inwestycji.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu

Bank pozyskuje/lokuje środki także poprzez sprzedaż/kupno instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu/odsprzedaży w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Papierów wartościowych sprzedanych z przyrzeczeniem ich odkupu ("transakcje repo") nie wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu stanowi koszt odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu.

Papierów wartościowych kupionych z przyrzeczeniem ich odsprzedaży ("transakcje reverse repo") nie rozpoznaje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy ceną zakupu a ceną odsprzedaży stanowi przychód odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu.

Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe wycenia się w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Podstawą do wyznaczenia wartości godziwej pochodnego instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna, tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty.

Bank wydziela wbudowane instrumenty pochodne od umowy zasadniczej i ujmuje je analogicznie jak pozostałe instrumenty pochodne, jeżeli cechy ekonomiczne i ryzyka związane z wbudowanymi instrumentami pochodnymi nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykami właściwymi dla umowy zasadniczej oraz umowa zasadnicza nie jest wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wbudowane instrumenty finansowe wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Bank wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności Grupy. Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej.

Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji oraz charakter zabezpieczanego ryzyka. Bank dokumentuje w momencie ustanowienia zabezpieczenia i na bieżąco ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Bank wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe m.in. w celu zabezpieczenia przed ryzykiem stóp procentowych wynikających z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej Banku.

Bank zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń w następujących sytuacjach:

- (a) zostało stwierdzone, że instrument pochodny nie jest lub przestał być efektywny dla zabezpieczenia danego ryzyka;
- (b) instrument pochodny wygaś, został sprzedany, zapadł lub został wykonany;
- (c) instrument zabezpieczany zapadł, został sprzedany lub splącony.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Jest to zabezpieczenie przed wpływem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób: zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w rachunku zysków i strat, zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu i będącej składnikiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które:

- (a) można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takim, jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które
- (b) mogłyby wpływać na zyski lub straty.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, który stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w zyskach lub stratach.

Przychody i koszty odsetkowe od instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających ujmowane są w wyniku z tytułu odsetek.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu - kredyty i należności

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych oraz zobowiązań warunkowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych a także zobowiązanie warunkowe utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Wskazanie pojedynczego zdarzenia, powodującego utratę wartości może nie być możliwe. Utratę wartości może raczej spowodować złożony efekt kilku zdarzeń. Nie ujmuje się strat oczekiwanych w wyniku przyszłych zdarzeń bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia. Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane informacje dotyczące następujących zdarzeń powodujących stratę:

- (a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- (b) niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenia albo zalegania ze spłaceniem odsetek lub należności głównej;
- (c) przyznanie pożyczkobiorcy przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił;
- (d) wysoce prawdopodobna upadłość pożyczkobiorcy lub inna reorganizacja finansowa pożyczkobiorcy;
- (e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe; lub
- (f) pozyskane informacje wskazują na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
  - (i) negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w grupie lub
  - (ii) krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłacaniem aktywów w Banku.

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości kredytów i należności, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego (tj. efektywnej stopy procentowej ustalonej w momencie początkowego ujęcia). W przypadku, gdy pożyczka, należność jest instrumentem o zmiennej stopie procentowej, to stopa dyskontowa stosowana do oszacowania utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową ustaloną w ramach danego kontraktu. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez rozpoznanie rezerwy. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Kalkulacja wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczonym składnikiem aktywów, odzwierciedla przepływy pieniężne, które mogą powstać w wyniku egzekucji, pomniejszone o koszty związane z pozyskaniem i sprzedażą zabezpieczenia, niezależnie od tego, czy dokonanie egzekucji jest prawdopodobne.

Bank okresowo przeprowadza analizę pod kątem występowania ekspozycji o zidentyfikowanym zagrożeniu utraty wartości.

Analiza utraty wartości jest przeprowadzana:

- w odniesieniu do indywidualnych ekspozycji kredytowych stanowiących istotne pozycje sprawozdawcze objętych klasyfikacją klientów komercyjnych, property i samorządów lokalnych, jak również jak również istotnych ekspozycji detalicznych (analiza indywidualna),
- w odniesieniu do portfela ekspozycji kredytowych, które indywidualnie nie są istotne (analiza portfelowa).

Dla indywidualnych ekspozycji kredytowych przegląd pod kątem utraty wartości przeprowadzany jest raz na kwartał, a zdarza się, że przeglądy robione są częściej niż raz na kwartał, jeżeli okoliczność tego wymaga. Utrata wartości dla indywidualnych ekspozycji kredytowych mierzona jest w oparciu o możliwą do uzyskania kwotę należności rozumianą jako bieżącą wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych efektywną stopą procentową. Utrata wartości dla portfela ocenianego łącznie poddawana jest weryfikacji w okresach miesięcznych. Bank, przynajmniej raz w roku, przeprowadza na podstawie historycznych obserwacji walidację (tzw. „back testy”) parametrów wykorzystywanych do kalkulacji rezerw portfelowych.

Jeżeli Bank stwierdzi, że nie istnieją obiektywne dowody utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący czy też nie, to włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia je pod względem utraty wartości. Aktywa ocenione indywidualnie pod względem utraty wartości, w przypadku których Bank dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości lub postanawia taki odpis dalej ujmować, nie są uwzględniane w łącznej ocenie utraty wartości.

Dla celów łącznej oceny utraty wartości, aktywa finansowe są grupowane według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy (np. na podstawie oceny ryzyka kredytowego stosowanego przez Bank lub procesu oceniania według przyjętej skali z uwzględnieniem typu składnika aktywów, branży, położenia geograficznego, rodzaju zabezpieczenia, opóźnienia w spłacie i innych istotnych czynników). Wybrane cechy charakterystyczne są istotne z punktu widzenia oceny przyszłych przepływów pieniężnych dla grup takich aktywów, gdyż wskazują, jaka jest zdolność dłużników do spłaty wszystkich dłużnych kwot zgodnie z warunkami umowy dotyczącej składnika aktywów będącego przedmiotem oceny.

Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest łącznie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego do charakterystyki tych aktywów, które znajdują się w grupie. Dane historyczne dotyczące strat są korygowane na podstawie dostępnych bieżących danych tak, aby odzwierciedlić oddziaływanie bieżących warunków, które nie miały wpływu w okresie, na którym opierają się dane historyczne dotyczące strat, jak też, aby wyeliminować czynniki mające wpływ na dane historyczne, a niewystępujące obecnie.

Oszacowania zmian przyszłych przepływów pieniężnych odzwierciedlają i zasadniczo są zgodne ze zmianami powiązanych dostępnych danych w poszczególnych okresach (takich jak stopa bezrobocia, ceny nieruchomości, ceny towarów, status płatności oraz inne czynniki, które wskazują na poniesione w grupie straty i ich rozmiary). Bank regularnie sprawdza metodologię i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

Dla ekspozycji kredytowych, dla których nie wystąpiły przesłanki utraty wartości Bank przeprowadza analizę utraty wartości na podstawie koncepcji strat już poniesionych, ale jeszcze nie zaraportowanych związanych z utratą wartości kredytów (IBNR-Incurred But Not Reported)) szacowanych na podstawie doświadczeń historycznych strat dla kredytów o podobnym charakterze ryzyka oraz szacowanego okresu pomiędzy wystąpieniem utraty wartości a identyfikacją i udowodnieniem straty, oraz korekt danych historycznych analogicznie jak opisano powyżej.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie rezerwy. Odwrócenie nie może spowodować zwiększenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych ponad kwotę, która stanowiłaby zamortyzowany koszt tego składnika na dzień odwrócenia sytuacji, gdyby ujęcie utraty wartości w ogóle nie miało miejsca.

Kwotę odwróconej straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Kiedy prawdopodobieństwo odzyskania należności kredytowych z rozpoznaną utratą wartości się nie zwiększa, można dojść do przekonania, że odzyskanie tych należności jest w praktyce niemożliwe. W takiej sytuacji kwota należności kredytowej podlega spisaniu w ciężar utworzonej uprzednio rezerwy z tytułu utraty wartości. Kwoty należności spisanych, odzyskane w późniejszych okresach, pomniejszają wartość kosztów rezerw utworzonych z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości, skumulowane straty ujęte dotychczas w innych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do zysków lub strat. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyśięgowana z innych całkowitych dochodów i ujęta w zyskach lub stratach, stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zyskach lub stratach.

Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w zamortyzowanym koszcie, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego (tj. efektywnej stopy procentowej ustalonej w momencie początkowego ujęcia). W przypadku, gdy inwestycja jest instrumentem o zmiennej stopie procentowej, to stopa dyskontowa stosowana do oszacowania utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową ustaloną w ramach danego kontraktu. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez rozpoznanie rezerwy.

Zobowiązania warunkowe

Bank tworzy rezerwy na obarczone ryzykiem utraty wartości nieodwołalne zobowiązania warunkowe (nieodwołalne otwarte linie kredytowe, gwarancje finansowe, akredytywy, itp.). Wartość rezerwy wyznacza się jako różnicę pomiędzy szacunkiem dotyczącym wykorzystania zaangażowania warunkowego a wartością bieżącą spodziewanych przyszłych przepływów pieniężnych z tej ekspozycji.

Rzeczowy majątek trwały**Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych**

Składniki rzeczowego majątku trwałego wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa będące przedmiotem umów leasingu

Umowy leasingowe, na mocy których Bank przejmuje zasadniczo całość ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa pozyskane w ramach umowy leasingu finansowego wykazywane są w wartości godziwej lub, jeśli mniejsza, w wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, pomniejszonej o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady

Bank ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że Bank uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne dokonywane są według metody liniowej przez okres użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych i wykazywane są w rachunku zysków i strat.

Szacowane okresy użytkowania są następujące:

• budynki	40 lat
• budowle	22 lata
• maszyny i urządzenia	3 - 14 lat
• samochody	4 lata

Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Na dzień klasyfikacji składnika aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, Bank wycenia taki składnik aktywów w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Ewentualne pomniejszenie wartości bilansowej aktywów przeznaczonych do sprzedaży na dzień ich początkowej klasyfikacji jak i późniejsze odpisy aktualizujące do poziomu wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Wartości niematerialne**Oprogramowanie komputerowe**

Nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są ujmowane w wysokości poniesionych kosztów nabycia i jego zaimplementowania.

Nakłady, które są związane bezpośrednio z produkcją możliwych do zidentyfikowania i unikalnych programów komputerowych kontrolowanych przez Bank i które prawdopodobnie będą generowały korzyści ekonomiczne przekraczające nakłady w okresie powyżej jednego roku, są wykazywane jako wartości niematerialne.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabywane przez Bank, wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o wartość skumulowanej amortyzacji i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu nabytego składnika wartości niematerialnych są ujmowane tylko w przypadku, gdy te nakłady zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. W pozostałych przypadkach nakłady te są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Amortyzacja jest ujmowana w rachunku zysków i strat przy użyciu metody liniowej w szacowanym okresie użytkowania poszczególnych składników wartości niematerialnych. Szacowany okres użytkowania wynosi 3 lata.

Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Pozostałe składniki sprawozdania z sytuacji finansowej**Pozostałe należności handlowe i inne należności**

Należności handlowe i inne należności są ujmowane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Inne zobowiązania

Zobowiązania, inne niż zobowiązania finansowe, są ujmowane w kwocie wymagającej zapłaty.

Kapitały

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski i niepokryte straty z lat ubiegłych.

Kapitał zakładowy wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku i przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych.

W kapitale rezerwowym ujmuje się efekt wyceny programu motywacyjnego realizowanego w formie akcji (MSSF 2.53).

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, różnice z wyceny instrumentów zabezpieczających stanowiących efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych z uwzględnieniem odroczonego podatku dochodowego. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży łączne skutki okresowej zmiany wartości godziwej odniesione na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny zostają wyksięgowane (odwrócone). Całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa lub zmniejsza wartość danego składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Skutki zmian wartości godziwej są wyksięgowywane w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Wynik finansowy netto roku obrotowego stanowi wynik z rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowanego obciążeniem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ale nie zostały wypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji zobowiązań z tytułu dywidendy w ramach pozostałych zobowiązań.

Świadczenia pracownicze**Krótkoterminowe świadczenia pracownicze**

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Banku zawierają wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne i są ujmowane jako koszty w momencie poniesienia.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania Banku z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach. Rezerwy na odprawy emerytalne są oszacowane na podstawie wyceny metodą aktuarną. Wycena tych rezerw jest aktualizowana przynajmniej raz w roku.

Płatności w formie akcji

Bank Zachodni WBK wprowadził program motywacyjny polegający na płatności w formie akcji. Dla praw do akcji przyznanych po 7 listopada 2002 roku (MSSF 2.53), wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników jest mierzona w odniesieniu do wartości godziwej przyznanych praw według wartości na dzień przyznania. Koszty usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznane prawa są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym uprawnieni je nabywają bezwarunkowo. Kwota ujęta w kosztach jest określona w odniesieniu do wartości godziwej przyznanych praw. Wartość godziwa praw jest ustalana w oparciu o modele wyceny płatności w formie akcji, które uwzględniają cenę wykonania, cenę akcji na dzień przyznania, stopę dyskontową - stopę wolną od ryzyka, oczekiwaną zmienność ceny akcji w okresie trwania programu oraz inne właściwe czynniki wpływające na wartość godziwą. Bank ocenia prawdopodobieństwo vestingu programu co ma wpływ na wartość programu w kosztach okresu.

Warunki nabycia praw zawarte w warunkach przyznania nie są uwzględniane przy ustalaniu wartości godziwej, z wyjątkiem sytuacji, gdy warunki te są uzależnione od czynników rynkowych. Nierynkowe warunki nabycia praw są uwzględniane poprzez korygowanie liczby praw ujętych w wycenie dla potrzeb pomiaru kosztu usług świadczonych przez pracowników, w ten sposób, że ostatecznie kwota ujęta w rachunku zysków i strat odzwierciedla liczbę akcji, którą nabędą uprawnieni.

Koszty związane z płatnościami w formie akcji są odnoszone do kapitałów własnych. W przypadku, gdy warunki planu płatności w formie akcji przewidują emisję nowych akcji, wpływy z emisji akcji zwiększają kapitał akcyjny oraz ewentualną nadwyżką kapitału zapasowego w momencie wykonania prawa.

Rezerwy

Rezerwę tworzy się wówczas, gdy na Banku ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. W przypadku, gdy kwota ta jest istotna, rezerwa jest szacowana poprzez zdyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o stopę dyskontową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań.

W oparciu o powyższą zasadę rozpoznawane są rezerwy na zobowiązania warunkowe takie jak: gwarancje, akredytywy dokumentowe, nieodwołalne niewykorzystane linie kredytowe.

Wynik z tytułu odsetek

Przychody odsetkowe od aktywów finansowych są rozpoznawane, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo wpływu korzyści ekonomicznych do Banku i kwota przychodu może być wiarygodnie zmierzona.

Przychody i koszty z tytułu odsetek dla wszystkich instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w wysokości wynikającej z wyceny wg zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego.

Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Bank dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego (na przykład: przedpłaty, opcje kupna i podobne), jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów.

Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje (np. za uruchomienie i przyznanie kredytu, uruchomienie transzy kredytu, prolongatę kredytu, odnowienie kredytu, prowizja za restrukturyzację, aneksy powodujące zmiany w przepływach), koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta.

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są naliczane od wartości bieżącej należności (to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość) przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Wynik z tytułu prowizji

Prowizje rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej rozpoznawane są jako element dochodu odsetkowego, a zasady ich rozliczania przedstawione zostały w punkcie 'Wynik z tytułu odsetek'.

Prowizje od limitów kredytowych, kredytów rewaluacyjnych, kart kredytowych i zobowiązań warunkowych rozliczane są liniowo do rachunku zysków i strat.

Pozostałe prowizje i opłaty, nie rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, zalicza się zgodnie z zasadą memoriału do rachunku zysków i strat.

Wynik z tytułu prowizji od walutowych transakcji z klientami w sieci oddziałów uwzględnia elementy rewaluacji.

Wynik handlowy i rewaluacja

Wynik handlowy i rewaluacja obejmuje zyski i straty wynikające ze zmian w wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Przychody i koszty odsetkowe od tych instrumentów dłużnych są uwzględniane w wyniku odsetkowym.

Przychody z tytułu dywidend

Dywidendy zaliczane są do rachunku zysków i strat w momencie nabycia prawa do nich pod warunkiem, że korzyści finansowe wpłyną do Banku i kwota przychodu może być wiarygodnie zmierzona.

Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć

Wynik na sprzedaży akcji i udziałów w podmiotach zależnych ustalany jest jako różnica pomiędzy wartością aktywów netto, a uzyskaną za nie ceną sprzedaży.

Wynik na sprzedaży podmiotów stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć ustalany jest jako różnica między wartością aktywa, a uzyskaną ceną sprzedaży.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody operacyjne niezwiązane bezpośrednio z działalnością statutową Banku. Są to w szczególności przychody i koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, przychody z tytułu sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania, kary i grzywny.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności dokonane z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane metodą liniową, jako koszty w rachunku zysków i strat przez okres leasingu.

Płatności z tytułu leasingu finansowego

Minimalne płatności leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania. Koszty finansowe rozlicza się na poszczególne okresy objęte okresem leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania.

Podatek dochodowy od osób prawnych

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i podatek odroczony. Podatek dochodowy jest wykazywany w zyskach lub stratach z wyjątkiem pozycji, które ujęto w innych całkowitych dochodach.

Podatek bieżący jest to kwota podatku podlegającego zapłacie od dochodu do opodatkowania za dany rok z zastosowaniem stawek podatkowych, które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego oraz uwzględniając wszelkie korekty podatku podlegającego zapłacie dotyczącego poprzednich lat.

Aktywa i pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są metodą bilansową. Powstają z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością wynikającą ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Odroczone podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji określonych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych. Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest pomniejszana w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z tymi aktywami korzyści podatkowych.

Odroczone i bieżące aktywa i zobowiązania finansowe kompensują się tylko wtedy, gdy dotyczą tego samego tytułu rozliczeń podatkowych oraz gdy istnieje ważny tytuł prawny i intencja dokonania rozliczenia w kwocie netto albo realizacji składnika aktywów i wykonania zobowiązania jednocześnie.

3. Zarządzanie ryzykiem

Bank Zachodni WBK jest narażony na szereg ryzyk związanych z bieżącą działalnością. Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, iż Bank powiększając wartość dla akcjonariuszy będzie podejmować ryzyko w sposób świadomy i kontrolowany. Ryzyko oznacza możliwość zaistnienia zdarzeń, które będą miały wpływ na realizację założonych przez Bank celów strategicznych.

Polityki zarządzania ryzykiem są opracowywane w celu identyfikacji i pomiaru podejmowanego ryzyka, określenia najkorzystniejszego zwrotu przy zaakceptowanym poziomie ryzyka (risk-reward), a także dla regularnego ustalania i weryfikowania odpowiednich limitów ograniczających skalę narażenia na ryzyko. Bank Zachodni WBK na bieżąco modyfikuje i poszerza sposoby zarządzania ryzykiem uwzględniając zmiany w profilu ryzyka Banku, otoczeniu gospodarczym, wymogi regulacyjne i najlepsze praktyki rynkowe.

W Banku Zachodnim WBK zarządzanie ryzykiem podlega ogólnej zasadzie „tone at the top”. Oznacza to, że Zarząd i Rada Nadzorcza wytycza kierunek działań oraz aktywnie wspiera strategię zarządzania ryzykiem. Objawia się to poprzez akceptację kluczowych polityk w zakresie zarządzania ryzykiem, udział Członków Zarządu w komitetach wspierających zarządzanie ryzykiem, przeglądy i akceptację ryzyk oraz raportów dotyczących poziomu ryzyka.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem. Rada akceptuje strategię, kluczowe polityki zarządzania ryzykiem, wielkość akceptowalnego poziomu ryzyka oraz monitoruje poziom wykorzystania limitów wewnętrznych w odniesieniu do bieżącej strategii biznesowej i otoczenia makroekonomicznego. Prowadzi przeglądy głównych obszarów ryzyka, tryb identyfikacji zagrożeń oraz procesu ustalania i monitorowania działań naprawczych. Rada ocenia czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad prowadzoną działalnością są skuteczne i zgodne z polityką Rady, z uwzględnieniem oceny systemu zarządzania ryzykiem.

Komitet Audytu i Zapewnienia Zgodności Rady Nadzorczej wspiera Radę w wypełnianiu obowiązków nadzorczych. Komitet przeprowadza coroczne przeglądy wewnętrznych mechanizmów kontroli finansowej Banku, przyjmuje raporty niezależnej jednostki audytu wewnętrznego oraz jednostki zapewnienia zgodności. Komitet otrzymuje regularne kwartalne raporty dotyczące stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych i na ich podstawie ocenia jakość podejmowanych działań. Komitet Audytu ocenia efektywność systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

Komitet Nadzoru Ryzyka wspiera Radę Nadzorczą w ocenie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem oraz środków jakie zostały przyjęte i zaplanowane w celu zapewnienia efektywnego zarządzania znaczącymi ryzykami Banku.

Zarząd odpowiada za skuteczność zarządzania ryzykiem. W szczególności wprowadza strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka, podział zadań zapewniający niezależność funkcji pomiaru i kontroli ryzyka od działalności operacyjnej, odpowiada za wprowadzenie i aktualizację pisemnych strategii w zakresie zarządzania ryzykiem, a także za przejrzystość działań. Dokonuje przeglądu wyników finansowych Banku. Zarząd Banku powołał szereg Komitetów bezpośrednio odpowiedzialnych za rozwijanie metod zarządzania ryzykiem i monitorowanie poziomu ryzyka w określonych obszarach.

Komitet Zarządzania Ryzykiem wyznacza kierunek strategii zarządzania ryzykiem w Banku Zachodnim WBK. Komitet Zarządzania Ryzykiem pełni funkcję nadrzędną w stosunku do wszystkich komitetów działających w obszarze zarządzania ryzykiem. Komitet umożliwia integrację ryzyk z różnych obszarów, co pozwala na uzyskanie ich spójnego obrazu, a także systematyzuje raportowanie do wyższego kierownictwa w zakresie zarządzania ryzykiem w BZ WBK.

Forum Polityk Kredytowych podejmuje kluczowe decyzje w zakresie ryzyka kredytowego, zatwierdza polityki, systemy klasyfikacji, limity ryzyka kredytowego oraz zakres kompetencji kredytowych.

Komitet Pomiaru Ryzyka Kredytowego sprawuje bezpośredni nadzór nad niezależnym procesem budowy i walidacji modeli ryzyka kredytowego w Banku Zachodnim WBK S.A.

Komitet Kredytowy zatwierdza transakcje kredytowe przewyższające nadane indywidualne kompetencje kredytowe w BZ WBK.

Komitet Rezerw podejmuje decyzje w zakresie wysokości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości na ekspozycje kredytowe oraz z tytułu ryzyka prawnego a także zatwierdza metodologię i wykaz parametrów stosowanych do wyznaczania kwoty utraty wartości w podejściu portfelowym dla Banku.

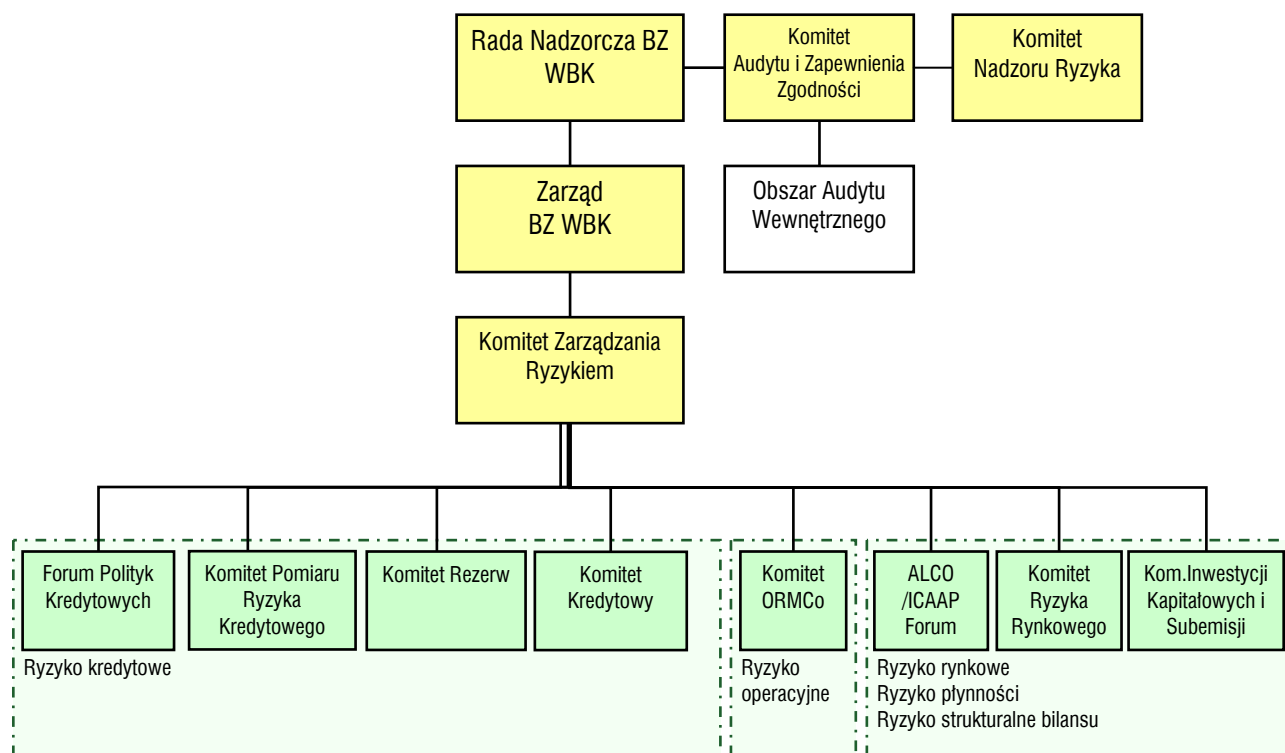
Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo) wyznacza kierunek działań strategicznych z zakresu ryzyka operacyjnego w BZ WBK, m.in. w obszarze ciągłości biznesowej, bezpieczeństwa informacji i zapobiegania przestępstwom.

Komitet Ryzyka Rynkowego sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem oraz politykami dotyczącymi ryzyka rynkowego, w tym ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego oraz monitoruje odpowiednie wskaźniki ryzyka rynkowego.

Komitet Inwestycji Kapitałowych i Subemisji zatwierdza transakcje dotyczące komercyjnych inwestycji kapitałowych i subemisji oraz polityki zarządzania i nadzoru nad ryzykiem inwestycyjnym w Banku Zachodnim WBK.

ALCO/ICAAP Forum sprawuje nadzór nad politykami w zakresie zarządzania kapitałem i ryzyka płynności. Zadania w zakresie strategii kapitałowej realizuje podkomitet ALCO. W rozszerzonym składzie ALCO pełni funkcję ICAAP Forum. Jako ICAAP Forum, Komitet sprawuje właścicielstwo procesu wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej (ICAAP) i nadzór nad całością procesu ICAAP w BZ WBK.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę ładu korporacyjnego w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem odbywa się w ramach zatwierdzonego przez Komitet Zarządzania Ryzykiem profilu ryzyka, wynikającego z przyjętego ogólnego poziomu akceptacji ryzyka.

W Banku Zachodnim WBK poziom akceptowalnego ryzyka został wyrażony w postaci zdefiniowanych i skwantyfikowanych limitów i zapisany w postaci „Deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka”, zatwierdzonej przez Zarząd i zaakceptowanej przez Radę Nadzorczą. Na podstawie globalnych limitów wyznaczane są limity obserwacyjne oraz konstruowane polityki zarządzania ryzykiem.

Bank Zachodni WBK jest narażony na szereg ryzyk wpływających na realizowane cele strategiczne. Bank nieustannie analizuje ryzyka, identyfikując ich źródła, tworząc odpowiednie mechanizmy zarządzania ryzykami, obejmujące m.in. ich pomiar, kontrolę, ograniczanie i raportowanie. Wśród ryzyk o największym znaczeniu dla Banku można wymienić:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko koncentracji,
- ryzyko rynkowe,
- ryzyko płynności,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności).

Szczegółowe zasady, role i odpowiedzialności jednostek Banku zostały opisane w odpowiednich politykach wewnętrznych dotyczących zarządzania poszczególnymi ryzykami.

Ryzyko kredytowe

Działalność kredytowa Banku Zachodniego WBK koncentruje się na wzroście portfela kredytowego przy zagwarantowaniu jego wysokiej jakości, dobrej rentowności oraz satysfakcji klienta.

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość poniesienia straty w wyniku niespłacenia w terminie przez dłużnika banku zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami i innymi opłatami. Ryzyko kredytowe przejawia się także w postaci spadku wartości aktywów kredytowych i udzielonych zobowiązań warunkowych, będącego następstwem pogorszenia oceny jakości kredytowej dłużnika. Pomiar ryzyka kredytowego opiera się na oszacowaniu wielkości aktywów kredytowych ważonych ryzykiem, przy czym stosowane wagi ryzyka uwzględniają zarówno prawdopodobieństwo zaniechania spłat, jak i wielkość możliwej do poniesienia straty w przypadku niedotrzymania warunków umowy przez kredytobiorcę.

Ryzyko kredytowe Banku wynika głównie z działalności kredytowej w segmencie detalicznym, korporacyjnym i na rynku międzybankowym. Jest ono zarządzane w ramach polityki ustalonej przez Zarząd na bazie przyjętych procedur kredytowych oraz poprzez system limitów kompetencyjnych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia kadry zarządzającej. Stosowany przez Bank wewnętrzny system monitoringu oraz klasyfikacji kredytów umożliwia wczesne wykrywanie sytuacji grożących pogorszeniem jakości portfela kredytowego. Ponadto Bank szeroko stosuje narzędzia ograniczania ryzyka kredytowego w postaci zabezpieczeń (finansowych i rzeczowych) oraz szczególnych warunków umownych i klauzul, czyli tzw. covenants.

Bank rozwija i udoskonala oparte na ryzyku metody wyceny kredytów, alokacji kapitału oraz pomiaru efektywności. Dla wszystkich istotnych portfeli kredytowych używane są modele wyceny ryzyka oparte o metodologię EVA (Economic Value Added).

Proaktywne zarządzanie ryzykiem kredytowym jest istotnym warunkiem sprawnego funkcjonowania Banku Zachodniego WBK w sytuacji dużej zmienności rynku oraz pogarszającej się koniunktury gospodarczej. W 2011 roku Bank kontynuował dotychczasową politykę zarządzania ryzykiem kredytowym łączącą elementy dbałości o ryzyko kredytowe z elementami biznesowymi. W ramach pro-aktywnego zarządzania, w roku 2011 Bank podjął następujące działania:

- Wdrożono zmiany w politykach kredytowych w celu osiągnięcia zgodności z Rekomendacją S III oraz znowelizowaną Ustawą o Kredycie Konsumenckim;
- Utrzymywano i doskonalono system decyzyjny oparty o ocenę ryzyka za pomocą systemów scoringowych/ ratingowych oraz pomiar rentowności transakcji; W zakresie kredytów detalicznych warto podkreślić wdrożenie indywidualnych cen opartych o pomiar ryzyka na kredytach hipotecznych; W zakresie kredytów MŚP rozwój modeli oceny ryzyka w oparciu o szerokie wykorzystanie baz zewnętrznych, w tym nowego źródła danych o klientach biznesowych;
- Doskonalono i zwiększano efektywność procesów kredytowych we wszystkich portfelach, na podkreślenie zasługuje wzrost automatyzacji decyzji kredytowych na kredytach detalicznych;
- Kontynuowano ostrożnościowe zarządzanie portfelem kredytów na nieruchomości dochodowe, przy zachowaniu ścisłych limitów ryzyka kredytowego, kładąc nacisk na odpowiednią jakość portfela;
- Zachowując zgodność z regulacjami dla polskiego sektora, Bank prowadził prace dostosowujące polityki i procesy do standardów Grupy Santander;

Kontynuowanie ostrożnościowej polityki zarządzania ryzykiem przy wnikliwej obserwacji zmieniających się warunków zewnętrznych, ze szczególną dbałością o spełnienie norm i wymogów nadzoru oraz działania na rzecz optymalizacji procesu kredytowego w zakresie efektywności i kosztów celem minimalizacji błędów ludzkich, zapewnienia sprawnego obsługi klientów oraz niższych kosztów operacyjnych stanowią priorytety Bank również na rok 2012.

Forum Polityk Kredytowych

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym w Banku Zachodnim WBK sprawuje Forum Polityk Kredytowych (FPK). Głównym obszarem odpowiedzialności Forum jest tworzenie i zatwierdzanie najlepszych praktyk branżowych, analiz sektorowych, polityk kredytowych oraz wdrażanie systemów klasyfikacji i wyceny ryzyka zmierzających do zapewnienia zrównoważonego wzrostu portfela kredytowego. Dopasowując funkcjonowanie procesów zarządczych w Banku do aktualnych celów strategicznych, w ramach struktury FPK wyodrębniono komitety dedykowane do głównych segmentów klientów: segmentu detalicznego, segmentu MŚP oraz segmentu biznesowego i korporacyjnego.

Komitet Pomiaru Ryzyka Kredytowego

Nadzór na modelami ryzyka kredytowego pełni Komitet Pomiaru Ryzyka Kredytowego. Komitet ten jest odpowiedzialny za zatwierdzanie metodologii określania limitów ryzyka kredytowego, rozwój systemów ratingowych, zatwierdzanie metodologii oraz wyników testów warunków skrajnych dla ryzyka kredytowego oraz zatwierdzanie metodologii EVA (Economic Value Added).

Pion Kredytowy

Celem Pionu Kredytowego jest skuteczne zarządzanie ryzykiem kredytowym, zmierzające do zapewnienia sprawnego przebiegu procesu kredytowego oraz najwyższej jakości i wzrostu portfela kredytowego. W ramach Pionu Kredytowego funkcjonują jednostki odpowiedzialne za tworzenie i wdrażanie polityk ryzyka kredytowego, stały monitoring i raportowanie jakości portfela kredytów, jednostki odpowiedzialne za nadawanie ocen ratingowych oraz jednostki zarządzające portfelem kredytów zwiększonego ryzyka.

Pion Zarządzania Ryzykiem

Pion Zarządzania Ryzykiem aktywnie kształtuje strategię zarządzania ryzykiem w Banku. Głównym celem Pionu Zarządzania Ryzykiem w obszarze ryzyka kredytowego jest proponowanie optymalnych rozwiązań wspierających realizację celów Banku, przy jednoczesnym utrzymaniu akceptowalnego poziomu ryzyka poprzez dostarczenie coraz bardziej dokładnych analiz, modeli wewnętrznych i narzędzi decyzyjnych służących kształtowaniu polityki Banku i ocenie ryzyka.

Polityki kredytowe

Polityki kredytowe odnoszą się do poszczególnych segmentów biznesowych, portfeli kredytowych oraz kategorii produktów bankowych i zawierają wytyczne w zakresie określania obszarów występowania specyficznych rodzajów ryzyka, ich pomiaru, a także metod ich minimalizacji do poziomu akceptowanego przez Bank (np. wskaźniki „Loan-to-Value”, ryzyko kursowe w przypadku kredytów walutowych).

Bank regularnie przegląda i aktualizuje polityki kredytowe, dostosowując je do strategii Banku, bieżącej sytuacji w otoczeniu makroekonomicznym oraz zmian przepisów prawa i wytycznych organów nadzoru.

Proces podejmowania decyzji kredytowych

Proces podejmowania decyzji kredytowych, jako element zarządzania ryzykiem, opiera się na systemie Indywidualnych Kompetencji Kredytowych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia pracowników, w ramach segmentów biznesowych wyodrębnionych w strukturze organizacyjnej. Zaangażowania powyżej 25 mln zł akceptowane są przez Komitet Kredytowy, w skład którego wchodzi przedstawiciele kierownictwa najwyższego szczebla.

Bank stale podejmuje działania mające na celu dostarczanie najwyższej jakości usług kredytowych przy jednoczesnym dostosowaniu ich do oczekiwań kredytobiorców i zapewnieniu bezpieczeństwa portfela kredytowego. W tym celu, funkcje akceptacji ryzyka transakcji i funkcje sprzedażowe zostały rozdzielone. Funkcje związane z podejmowaniem decyzji kredytowych oraz funkcje sprzedażowe łączone są tylko na poziomie Bankowości Oddziałowej i ograniczają się do ściśle określonych kwot zaangażowań, przy istotnym wsparciu procesu decyzyjnego modelami oceny ryzyka. Podejmowanie decyzji kredytowej oraz nadzór nad jakością portfela kredytowego pozostają w kompetencjach Głównego Oficera Kredytowego oraz podległych mu menedżerów.

Klasyfikacja kredytowa

Bank Zachodni WBK dynamicznie rozwija stosowane narzędzia do oceny ryzyka kredytowego, dostosowując je do zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego, wymogów Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/ Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz najlepszych praktyk branżowych.

Modele oceny ryzyka kredytowego wykorzystywane są przez Bank dla najistotniejszych portfeli kredytowych, w tym klientów korporacyjnych, MŚP, kredytów mieszkaniowych, portfela na finansowanie nieruchomości dochodowych, kredytów gotówkowych, kart kredytowych i limitów w kontach osobistych.

Bank prowadzi okresowy monitoring klasyfikacji kredytowej według zasad opisanych w Podręcznikach Kredytowych. Dodatkowo dla wybranych modeli realizowany jest automatyczny proces weryfikacji klasy ryzyka w oparciu o długość opóźnienia w spłacie lub analizę danych behawioralnych klienta. Weryfikacja klasyfikacji następuje również w przypadku podejmowania kolejnych decyzji kredytowych.

Przeglądy kredytowe

Bank dokonuje regularnych przeglądów mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości portfela kredytowego, właściwej klasyfikacji i adekwatności odpisów z tytułu utraty wartości, zgodności z procedurami i podjętymi decyzjami kredytowymi, a także zapewniający obiektywną ocenę profesjonalizmu w zarządzaniu kredytami. Przeglądy dokonywane są przez dwie wyspecjalizowane jednostki: Departament Przeglądów Specjalistycznych i Departament Przeglądów Oddziałowych, niezależne od jednostek podejmujących ryzyko kredytowe w ramach swoich kompetencji.

Zabezpieczenia

Funkcjonujący w Banku Zachodnim WBK model zabezpieczeń prawnych zakłada, iż centralną jednostką kompetencyjną odpowiedzialną za prawidłowy przebieg procesów tworzenia i funkcjonowania zabezpieczeń jest Centrum Zabezpieczeń.

Centrum Zabezpieczeń jest odpowiedzialne za tworzenie i funkcjonowanie zabezpieczeń prawidłowych i zgodnych z polityką kredytową dla wszystkich segmentów biznesowych, zapewnienie jednolitych w Banku procedur wewnętrznych regulujących tworzenie i funkcjonowanie zabezpieczeń oraz sprawny i prawidłowy przebieg procesów ustanawiania, monitorowania i zwalniania zabezpieczeń.

Ponadto Centrum Zabezpieczeń wspiera – w zakresie zabezpieczeń – jednostki kredytowe w procesie podejmowania decyzji kredytowych oraz tworzeniu polityk kredytowych. Centrum Zabezpieczeń dba o gromadzenie danych na temat zabezpieczeń oraz zapewnia odpowiednią informację zarządczą.

Poniższe tabele przedstawiają typy zabezpieczeń, które mogą być przyjmowane pod kredyty i pożyczki udzielone klientom nie będącym podmiotami bankowymi.

Klienci indywidualni

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
gotówkowy	weksel, poręczenie, ubezpieczenie
pod aktywa płynne	kaucja, blokada na rachunku bankowym, fundusze inwestycyjne
studencki	poręczenie
mieszkaniowy	hipoteka, ubezpieczenie, przelew wierzytelności
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu;

Podmioty gospodarcze

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
obrotowy	kaucja, zastaw rejestrowy, weksel
rewolwingowy	cesja, weksel, poręczenie, zastaw rejestrowy
na nieruchomości	hipoteka
inwestycyjny	hipoteka, poręczenie, gwarancja
dotowane i z dopłatami	poręczenie, gwarancje
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu;

Proces zarządzania zabezpieczeniami

Na etapie podejmowania decyzji kredytowej kluczowe zadania Centrum Zabezpieczeń dotyczą oceny jakości przyjmowanych zabezpieczeń:

- weryfikacja wycen rzeczoznawców – ocena wartości przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena stanu prawnego przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena procesów inwestycyjnych na nieruchomościach,
- konsultacje prawne dotyczące proponowanych zabezpieczeń.

Centrum Zabezpieczeń aktywnie uczestniczy w kolejnych etapach procesu kredytowego, realizując m.in. działania obejmujące:

- przygotowanie projektów dokumentacji kredytowej,
- weryfikację i ocenę prawidłowości podpisanej dokumentacji kredytowej,
- rejestrację i weryfikację danych w systemach informatycznych,

- monitoring zabezpieczeń oraz raportowanie,
- zwolnienie zabezpieczeń.

Bank w ramach procesu zarządzania wierzytelnościami prowadzi między innymi działania związane z realizacją zabezpieczeń. Wybór odpowiedniego zakresu i sposobu działań w celu zaspokojenia roszczeń Grupy z zabezpieczenia jest uzależniony od jego rodzaju (wyróżniamy dwie podstawowe kategorie zabezpieczeń: osobiste i rzeczowe). Zasadniczo Bank dąży do polubownej (dobrowolnej) realizacji zabezpieczeń w procesie negocjacyjnym. W przypadku braku woli współpracy ze strony dostawcy zabezpieczenia uprawnienia Banku w tym zakresie są realizowane zgodnie z przepisami prawa oraz przepisami wewnętrznymi Banku w drodze postępowań egzekucyjnych i upadłościowych.

W 2011r. Bank w trybie windykacji przejął na aktywa nieruchomości stanowiące zabezpieczenie wierzytelności z tytułu kredytów. Przejęte zostały zarówno nieruchomości gruntowe niezabudowane, jak również nieruchomość gruntowa częściowo zabudowana budynkami mieszkaniowymi. Łączna wartość przejętych nieruchomości wynosi 80,1 mln zł. Nieruchomości są przeznaczone do zbycia w krótkim okresie. W porównywalnym okresie podobne transakcje nie miały miejsca.

Testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego

Testy warunków skrajnych są jednym z elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, służącym do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Banku zdarzeń zachodzących w jego otoczeniu, a także możliwych zmian we wskaźnikach finansowych i makroekonomicznych, bądź zmian w profilu ryzyka. W ramach testów przeprowadzana jest ocena potencjalnych zmian jakości kredytowej portfeli kredytowych, w sytuacji wystąpienia niekorzystnych zdarzeń. Proces ten dostarcza także informacji zarządczej o adekwatności ustalonych limitów i alokowanego kapitału wewnętrznego.

Kalkulacja utraty wartości

W Banku Zachodnim WBK S.A. odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności kredytowych tworzone są według zasad Międzynarodowych Standardów Rachunkowości /Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF). Odzwierciedlają one utratę wartości aktywów kredytowych, która zostaje uznana w przypadku, gdy Bank posiada obiektywny dowód na to, że nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z zawartą umową kredytową. Obiektywne przesłanki utraty wartości zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego oraz według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR 39), które to zostały opisane w sekcji dotyczącej wyceny aktywów według kosztu zamortyzowanego.

Utrata wartości mierzona jest na podstawie szacunkowej, możliwej do odzyskania kwoty. Analizując możliwą utratę wartości należności kredytowych, Bank stosuje podejście indywidualne (dla ekspozycji indywidualnie istotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości) oraz portfelowe (dla ekspozycji indywidualnie nieistotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości oraz dla ekspozycji o niezidentyfikowanym zagrożeniu utratą wartości).

Bank dokonuje regularnie, każdego roku, porównania założeń i parametrów wykorzystywanych do kalkulacji utraty wartości ze stanem faktycznym, uwzględniając przy tym wpływ zmiany warunków ekonomicznych, zmiany w politykach kredytowych banku i strategiach odzyskiwania należności, zapewniając tym samym adekwatność tworzonych odpisów. Za realizację polityki w zakresie utrzymywania adekwatnego poziomu odpisów odpowiedzialny jest Komitet Rezerw.

Poniższe tabele przedstawiają maksymalne ekspozycje Banku Zachodniego WBK na ryzyko kredytowe, dla potrzeb prezentacyjnych pogrupowanych w klasy ryzyka uzależnione od wskaźnika pokrycia odpisem z tytułu utraty wartości.

31.12.2011	Wskaźnik pokrycia rezerwą	Należności od klientów	Należności od banków	Inwestycyjne aktywa finansowe	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu*
Portfel oceniany indywidualnie - z utratą wartości					
	do 50%	556 485	-	-	-
	50% - 70%	137 931	-	-	-
	70% - 85%	110 916	-	-	-
	powyżej 85%	120 013	-	-	-
Wartość brutto		925 345	-	-	-
Utrata wartości		(399 036)	-	-	-
Wartość netto		526 309	-	-	-
Portfel oceniany kolektywnie - z utratą wartości					
	do 50%	435 838	-	-	-
	50% - 70%	171 432	-	-	-
	70% - 85%	379 615	-	-	-
	powyżej 85%	124 037	-	-	-
Wartość brutto		1 110 922	-	-	-
Utrata wartości		(583 829)	-	-	-
Wartość netto		527 093	-	-	-
Portfel bez utraty wartości (przeterminowany i nieprzeterminowany)					
	do 0,10%	8 059 301	1 238 467	11 637 455	5 803 575
	0,10% - 0,30%	13 428 985			
	0,30% - 0,65%	4 099 393			
	powyżej 0,65%	11 033 678			
Wartość brutto		36 621 357	1 238 467	11 637 455	5 803 575
Utrata wartości		(331 177)			
Wartość netto		36 290 180	1 238 467	11 637 455	5 803 575
Pozostałe należności		78 614	-	-	-
Ekspozycje pozabilansowe					
Udzielone zobowiązania finansowe		9 288 686	-	-	-
Udzielone zobowiązania gwarancyjne		1 798 569	-	-	-
Nominaty instrumentów pochodnych - zakupione		-	-	-	67 159 401
Rezerwa na pozabilans		(22 224)			
Całkowita ekspozycja pozabilansowa		11 065 031	-	-	67 159 401

*wartość aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu uwzględnia korektę wyceny do wartości godziwej jak opisano w Nocie 19

31.12.2010	Wskaźnik pokrycia rezerwą	Należności od klientów	Należności od banków	Inwestycyjne aktywa finansowe	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu*
Portfel oceniany indywidualnie - z utratą wartości					
	do 50%	736 985	-	-	-
	50% - 70%	122 204	-	-	-
	70% - 85%	67 465	-	-	-
	powyżej 85%	104 202	-	-	-
Wartość brutto		1 030 856	-	-	-
Utrata wartości		(385 778)	-	-	-
Wartość netto		645 078	-	-	-
Portfel oceniany kolektywnie- z utratą wartości					
	do 50%	507 363	-	-	-
	50% - 70%	223 697	-	-	-
	70% - 85%	391 800	-	-	-
	powyżej 85%	77 786	-	-	-
Wartość brutto		1 200 646	-	-	-
Utrata wartości		(601 749)	-	-	-
Wartość netto		598 897	-	-	-
Portfel bez utraty wartości (przeterminowany i nieprzeterminowany)					
	do 0,10%	13 669 548	601 637	13 355 858	2 200 930
	0,10% - 0,30%	5 201 642	-	-	-
	0,30% - 0,65%	3 060 026	-	-	-
	powyżej 0,65%	9 025 670	-	-	-
Wartość brutto		30 956 886	601 637	13 355 858	2 200 930
Utrata wartości		(321 683)	-	-	-
Wartość netto		30 635 203	601 637	13 355 858	2 200 930
Pozostałe należności		73 510	-	-	-
Ekspozycje pozabilansowe					
Udzielone zobowiązania finansowe		6 283 758	-	-	-
Udzielone zobowiązania gwarancyjne		1 432 825	-	-	-
Nominały instrumentów pochodnych - zakupione		-	-	-	42 470 461
Rezerwa na pozabilans		(17 217)	-	-	-
Całkowita ekspozycja pozabilansowa		7 699 366	-	-	42 470 461

*wartość aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu uwzględnia korektę wyceny do wartości godziwej jak opisano w Nocie 19

Portfel objęty utratą wartości IBNR

	Należności od klientów	
	31.12.2011	31.12.2010
Portfel nieprzeterminowany	35 623 958	30 106 934
Portfel przeterminowany	997 399	849 952
1-30 dni	811 519	602 352
31-60 dni	120 330	187 226
61-90 dni	59 249	56 111
> 90 dni	6 301	4 263
Wartość brutto	36 621 357	30 956 886

Utrata wartości wg klas

Wskaźnik pokrycia rezerwą		Należności od klientów		Należności od banków	
		31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Utrata wartości oceniana indywidualnie					
	do 50%	(97 563)	(159 949)	-	-
	50% - 70%	(94 467)	(69 638)	-	-
	70% - 85%	(88 132)	(52 546)	-	-
	powyżej 85%	(118 874)	(103 645)	-	-
Suma utraty wartości ocenianej indywidualnie		(399 036)	(385 778)	-	-
Utrata wartości oceniana kolektywnie					
	do 50%	(66 493)	(87 174)	-	-
	50% - 70%	(101 035)	(134 781)	-	-
	70% - 85%	(295 681)	(302 218)	-	-
	powyżej 85%	(120 620)	(77 576)	-	-
Suma utraty wartości ocenianej kolektywnie		(583 829)	(601 749)	-	-
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty					
	do 0,10%	(3 659)	(5 522)	-	-
	0,10% - 0,30%	(20 951)	(10 278)	-	-
	0,30% - 0,65%	(18 869)	(13 581)	-	-
	powyżej 0,65%	(287 698)	(292 302)	-	-
Całkowity odpis na poniesione niezidentyfikowane straty		(331 177)	(321 683)	-	-
Całkowita utrata wartości		(1 314 042)	(1 309 210)	-	-

Koncentracja ryzyka kredytowego

Bank Zachodniego WBK S.A. przestrzega norm wynikających z Ustawy Prawo Bankowe określających wielkości koncentracji wierzytelności obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Według danych na dzień 31.12.2011 r. maksymalne limity dla Banku zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe wynosiły:

- 1 243 612 tys. zł (według przepisów 20% funduszy własnych Banku) w przypadku zaangażowania w podmioty zależne lub dominujące, lub zależne od podmiotu dominującego wobec Banku,
- 1 554 516 tys. zł (według przepisów 25% funduszy własnych Banku) w pozostałych przypadkach.

Realizowana przez Bank polityka ma na celu minimalizowanie ryzyka koncentracji wierzytelności, m. in. poprzez stosowanie w powyższym zakresie bardziej rygorystycznych zasad niż ustawowe, określonych w Polityce Dużych Zaangażowań. Efektem tej polityki jest stałe utrzymywanie wysokiego poziomu dywersyfikacji zaangażowań wobec poszczególnych klientów.

Przeprowadzona na dzień 31.12.2011 r. analiza koncentracji zaangażowań, wykazała, że Bank nie posiada zaangażowań, które przekraczałyby limity wyznaczone przez ustawodawcę.

Na koniec grudnia 2011 r. Bank posiadał zaangażowanie kredytowe (łącznie bilansowe i pozabilansowe) przekraczające 10% funduszy własnych wobec 3 podmiotów, stanowiące łącznie 35,7% funduszy własnych.

Lista 20 największych kredytobiorców (lub wobec grupy klientów powiązanych kapitałowo) Banku Zachodniego WBK S.A. (kredyty pracujące) stan na 31.12.2011 r.

Symbol PKD	Opis kodu PKD	Łączna kwota brutto	Kredyt wykorzystany	Otwarta linia kredytowa + Gwarancje + Limity skarbowe i inwestycje kapitałowe
64	USŁUGI FINANSOWE	2 045 507	1 087 774	957 733
64	USŁUGI FINANSOWE	1 618 181	989 796	628 384
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	817 417	799 424	17 992
64	USŁUGI FINANSOWE	806 200	403 820	402 380
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	710 568	643 705	66 862
19	PRZEMYSŁ RAFINERYJNY	668 029	495 224	172 805
35	ENERGETYKA	616 500	289 588	326 912
46	HANDEL HURTOWY	535 000	535 000	-
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	510 582	510 582	-
41	BUDOWNICTWO	398 178	377 178	21 000
07	GÓRNICTWO	377 198	13 526	363 672
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	377 147	328 306	48 841
23	PRODUKCJA WYROBÓW CERAMICZ.	367 254	356 029	11 225
59	MULTIMEDIA	356 808	170 613	186 196
41	BUDOWNICTWO	317 600	177 081	140 518
61	TELEKOMUNIKACJA	325 000	294 503	30 497
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	315 175	314 683	492
35	ENERGETYKA	284 397	1 120	283 277
41	BUDOWNICTWO	282 472	273 551	8 922
64	USŁUGI FINANSOWE	257 575	164 943	92 632
Razem brutto		11 986 786	8 226 445	3 760 340

Lista 20 największych kredytobiorców (lub wobec grupy klientów powiązanych kapitałowo) Banku Zachodniego WBK S.A. (kredyty pracujące) stan na 31.12.2010 r.

Symbol PKD	Opis kodu PKD	Łączna kwota brutto	Kredyt wykorzystany	Otwarta linia kredytowa + Gwarancje + Limity skarbowe i inwestycje kapitałowe
64	USŁUGI FINANSOWE	1 562 187	942 459	619 728
64	USŁUGI FINANSOWE	1 300 862	833 417	467 445
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	822 527	806 199	16 328
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	658 555	592 528	66 027
64	USŁUGI FINANSOWE	412 000	316 776	95 224
41	BUDOWNICTWO	377 810	316 646	61 164
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	344 273	300 480	43 793
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	297 815	297 815	-
41	BUDOWNICTWO	296 207	157	296 050
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	278 828	228 903	49 925
41	BUDOWNICTWO	262 428	250 428	12 000
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	241 578	241 578	-
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	238 363	238 363	-
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	225 097	225 097	-
41	BUDOWNICTWO	223 861	47 459	176 402
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	223 511	208 011	15 500
68	OBŚŁUGA NIERUCHOMOŚCI	222 554	211 445	11 109
41	BUDOWNICTWO	218 393	105 770	112 623
16	PRODUKCJA	207 487	200 479	7 008
43	BUDOWNICTWO SPEC.	204 571	204 571	-
Razem brutto		8 618 907	6 568 581	2 050 326

Koncentracja branżowa

Polityka kredytowa Banku Zachodniego WBK zakłada dywersyfikację zaangażowania akcji kredytowej. Ryzyko danej branży jest elementem wpływającym na wielkość limitu. Bank w celu utrzymania odpowiednio zdywersyfikowanego portfela kredytowego i kontrolowania w ten sposób ryzyka związanego ze zbyt wysokim udzieleniem kredytów podmiotom jednej branży zakłada kredytowanie branż oraz grup i jednostek kapitałowych reprezentujących różne gałęzie przemysłu. Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku największy poziom koncentracji zanotowano dla branży „obsługa nieruchomości” (19% portfela BZ WBK), dla sektora produkcyjnego (11%) oraz „dystrybucja” (11%).

Grupy PKD w podziale na sektory:

Sektor	Zaangażowanie bilansowe brutto	
	31.12.2011	31.12.2010
Obsługa nieruchomości	7 439 240	7 087 907
Sektor produkcyjny	4 241 664	3 510 580
Dystrybucja	4 072 327	3 120 222
Sektor finansowy	3 486 014	2 590 704
Budownictwo	3 323 768	3 024 163
Sektor energetyczny	731 191	277 095
Sektor rolniczy	586 012	528 185
Transport	372 937	319 845
Pozostałe sektory	1 865 850	1 346 463
A	Razem podmioty gospodarcze	26 119 003
B	Detal (w tym kredyty hipoteczne)	12 538 621
A+B	PORTFEL BZ WBK	38 657 624
C	Pozostałe należności (obligacje kom., reverse repo)	78 614
A+B+C	CAŁKOWITY PORTFEL BZ WBK	38 736 238

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest definiowane jako możliwość negatywnego wpływu na wynik finansowy zmian rynkowych poziomów stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, indeksów giełdowych itp. Występuje zarówno w działalności handlowej jak i bankowej (produkty walutowe, produkty na stopę procentową, produkty powiązane z indeksami giełdowymi).

Bank Zachodni WBK narażony jest na ryzyko rynkowe wynikające z działalności na rynku pieniężnym i kapitałowym oraz usług świadczonych dla klientów. Oprócz tego Bank podejmuje ryzyko rynkowe wynikające z aktywnego zarządzania strukturą bilansu (zarządzanie aktywami i pasywami).

Działalność i strategie związane z ryzykiem rynkowym podlegają bezpośredniemu nadzorowi Komitetu Ryzyka Rynkowego, oprócz strukturyzowanych pozycji ryzyka, które są zarządzane bezpośrednio przez Komitet ALCO.

Ogólne zasady zarządzania ryzykiem rynkowym

Podstawowym celem prowadzonej przez Bank polityki zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie wpływu zmienności czynników rynkowych na rentowność Banku, dążąc do zwiększenia dochodów w ramach ściśle określonych parametrów ryzyka przy jednoczesnym zachowaniu płynności Banku oraz jego wartości rynkowej.

Przyjęte przez Bank Zachodni WBK polityki w zakresie ryzyka rynkowego wyznaczają szereg parametrów pomiaru i ograniczania ryzyka w postaci limitów i wskaźników zarówno obligatoryjnych jak i obserwacyjnych. Limity ryzyka podlegają okresowym przeglądom w celu dostosowania ich do strategii i bieżących celów Banku.

Ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe generowane na działalności bankowej przez jednostki biznesowe jest transferowane do Pionu Global Banking and Markets i zarządzane w sposób scentralizowany.

W celu ograniczenia ryzyka struktury bilansu i zapewnienia stabilnego strumienia dochodów w bilansie Banku został określony fundusz (pula pasywów netto) niewrażliwy na wahania stóp procentowych, który jest inwestowany w określony portfel dłużnych papierów wartościowych lub instrumenty pochodne na stopę procentową. Wszelkie decyzje dotyczące wartości i struktury powyższego portfela podejmowane są przez ALCO. Pion Global Banking and Markets (powołany zgodnie z informacją zawartą w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku Zachodniego WBK S.A. za 2011 r.), na bieżąco zarządza scentralizowaną ekspozycją Banku na ryzyko rynkowe oraz jest odpowiedzialny za pozyskiwanie finansowania, zarządzanie płynnością i dokonywanie transakcji w imieniu ALCO. Dlatego też w ramach limitów wynikających z polityk dotyczących ryzyka rynkowego występuje limit operacyjny Pionu Global Banking and Markets, wyznaczany w oparciu o strategię biznesową Pionu i zatwierdzany przez Komitet Ryzyka Rynkowego.

Dodatkowo, w celu ograniczenia strat na portfelu handlowym wprowadzono mechanizmy „stop-loss”, które skutkują zamknięciem pozycji handlowych w wypadku odnotowania strat, przekraczających ustalony limit.

W ramach Pionu Zarządzania Ryzykiem funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego odpowiedzialny za bieżący pomiar podejmowanego ryzyka, wdrożenie procedur kontroli ryzyka, jego monitorowanie i raportowanie. Departament odpowiada również za kształt polityki ryzyka rynkowego, proponowanie odpowiedniej metodologii pomiaru, walidację stosowanych modeli, a także spójność procesu zarządzania ryzykiem w całym Banku. Umieszczenie Departamentu w Pionie Zarządzania Ryzykiem zapewnia niezależny pomiar i monitoring ryzyka.

Metodologie pomiaru

Bank Zachodni WBK wykorzystuje kilka metod pomiaru ekspozycji ryzyka rynkowego, są to: wartość zagrożona (VaR), pomiar wrażliwości i testy scenariuszy skrajnych.

VaR jest wyznaczany poprzez zastosowanie procesu modelowania statystycznego. VaR ustala się jako różnicę między wyceną rynkową pozycji opartą na bieżących cenach/stawkach rynkowych, a wyceną opartą o najbardziej dotkliwą zmianę stawek w historycznym okresie obserwacji. VaR jest wyznaczany oddzielnie dla ryzyka stopy procentowej, ryzyka walutowego oraz ryzyka ceny instrumentów kapitałowych.

Mając na uwadze ograniczenia wynikające z metodologii VaR (między innymi VaR nie prognozuje maksymalnego poziomu strat, prognozuje przyszłość na bazie historycznych danych, zakłada stałą ekspozycję ryzyka poprzez przyjęty okres utrzymywania pozycji, co wynika z założeń dotyczących prawdopodobnego przyszłego spreadu i prawdopodobnych zmian stawek rynkowych), Bank wspiera metodologię VaR poprzez pomiar wrażliwości, który wskazuje zmianę wartości pozycji przy danej zmianie cen/rentowności. Wrażliwość jest mierzona na poziomie produktu, waluty, desk-u, ekonomicznego przeznaczenia transakcji (handlowa, inwestycyjna, zabezpieczająca). Pomiaru te mogą być wykorzystywane do wsparcia decyzji zabezpieczających. Może być także podjęta decyzja o zamknięciu pozycji w wypadku gdy poziom wrażliwości połączony z prawdopodobną zmianą stawek wskazuje na zbyt wysokie potencjalne straty na wartości rynkowej. VaR i pomiary wrażliwości szacują prawdopodobne, maksymalne straty przy założeniu normalnej sytuacji na rynku. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku.

Ryzyko stopy procentowej

Jest to ryzyko niekorzystnego wpływu zmian poziomów stóp procentowych na dochody i wartość aktywów oraz pasywów Banku Zachodniego WBK. Głównym źródłem ryzyka przeszacowania są transakcje zawierane w oddziałach, centrach biznesowych i korporacyjnych Banku oraz transakcje zawierane na rynku pieniężnym przez Pion Global Banking and Markets. Dodatkowo ryzyko stopy procentowej może być generowane przez transakcje zawierane przez inne jednostki np. objęcie emisji papierów komunalnych i komercyjnych, pożyczki uzyskane przez Bank poza rynkiem międzybankowym. Jednakże wszystkie pozycje generujące ryzyko przeszacowania są przekazywane przez system kontraktów wewnętrznych i tym samym scentralizowane w Pionie Global Banking and Markets, gdzie dealerzy Banku ponoszą odpowiedzialność zawieranie kontraktów na rynku międzybankowym (hurtowym), tak by odpowiednio zarządzać ryzykiem stopy procentowej zgodnie z zatwierdzoną strategią ryzyka i w ramach przydzielonych limitów.

Ryzyko stopy procentowej jest zarządzane w oparciu o limit wielkości VaR otwartych pozycji Pionu Global Banking and Markets. W przyjętej metodzie VaR ustala się jako różnicę między wyceną rynkową transakcji na stopę procentową opartą na bieżących krzywych rentowności, a wyceną opartą na krzywej rentowności „najgorszego przypadku”, która jest wyliczana na podstawie zmienności stóp procentowych wyznaczanych przy 99% poziomie ufności na bazie danych historycznych za okres 3 lat. Dla wyliczania zmienności zakładany jest 1-miesięczny okres utrzymywania pozycji. VaR jest wyznaczany wspólnie dla portfela handlowego i portfela bankowego. Z pomiaru jest wyłączony portfel papierów wartościowych zarządzany przez ALCO i dedykowany do zabezpieczenia strukturalnego ryzyka bilansu. Dodatkowo mechanizm „stop-loss” jest wykorzystywany do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach objętych zasadami wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Bazują one na raporcie wrażliwości i scenariuszach skrajnych ruchów stawek rynkowych, wyznaczanych na bazie największych dziennych i miesięcznych zmian stóp procentowych.

Dla celów zarządzania ryzykiem stopy procentowej wyróżnia się działalność handlową i bankową/inwestycyjną. Portfel handlowy zawiera papiery wartościowe i instrumenty pochodne zawarte w celach handlowych przez Pion Global Banking and Markets. Każdego dnia są one rewaluowane do rynku i jakiegokolwiek zmiany ich wartości są natychmiast odnotowane w wyniku. Portfel bankowy BZ WBK zawiera oddziałowe kredyty i depozyty, portfel inwestycyjny Pionu Global Banking and Markets i instrumenty pochodne dedykowane do rachunkowości zabezpieczeń.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka na koniec 2011 r. oraz w okresie porównywalnym (obie miary zakładają miesięczny okres utrzymywania pozycji):

Ryzyko Stopy Procentowej	VaR		Scenariusz skrajny	
Miesięczny okres utrzymywania pozycji	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Średni	31 120	31 098	148 778	145 635
Maksymalny	38 690	40 360	182 172	188 689
Minimalny	21 766	23 066	109 431	96 026
na koniec okresu	31 790	27 777	159 847	144 413

Pion Global Banking and Markets działa w ramach limitu operacyjnego, który na koniec 2011 roku wynosił 66 252 tys. zł (15 000 tys. EUR).

Zamieszczone poniżej tabele zawierają informację o wrażliwości portfeli handlowego i bankowego na koniec grudnia 2011 roku i w okresie porównywalnym:

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	Wrażliwość 31-12-2011		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel handlowy	Portfel bankowy	Razem
0-3m	(28)	55	27
3m-1R	87	47	134
1R-5L	(58)	(546)	(604)
powyżej 5L	3	8	11
Razem	4	(436)	(432)

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	Wrażliwość 31-12-2010		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel handlowy	Portfel bankowy	Razem
0-3m	11	(80)	(69)
3m-1R	(71)	82	11
1R-5L	(3)	(363)	(366)
powyżej 5L	(6)	(33)	(39)
Razem	(69)	(394)	(463)

Strukturalne ryzyko bilansu

Strukturalne ryzyko bilansu jest definiowane jako narażenie Banku na wahania dochodów z działalności niehandlowej spowodowanych zmianami poziomu stóp procentowych. Zmienność stóp procentowych wpływa na dochody Banku wynikające z różnicy pomiędzy wielkością aktywów i pasywów nieoprocentowanych. W tej różnicy nazywanej NIRIL (net interest rate insensitive liabilities - pasywa netto niewrażliwe na zmiany stóp procentowych) zawiera się m.in. nadwyżka kapitałów i funduszy własnych nad majątkiem trwałym, nieoprocentowane rachunki bieżące. Głównym celem polityki NIRIL jest zapewnienie w dłuższym okresie stabilnego dochodu odsetkowego netto z powyższych inwestycji.

ALCO jest odpowiedzialne za nadzór powyższego ryzyka. Poziom ryzyka jest monitorowany i aktywnie zarządzany przez specjalnie wydzielony portfel (portfel NIRIL): nadwyżki kapitałowej (finansowane z nadwyżki kapitału nad majątkiem trwałym) i nadwyżki biznesowej (finansowany przez nieoprocentowane pasywa). Portfel ten składa się z bezpiecznych i płynnych aktywów (dodatkowo traktowanych jako rezerwa płynności) oraz instrumentów pochodnych na stopę procentową. ALCO podejmuje decyzje dotyczące inwestycji do tego portfela, a Pion Global Banking and Markets je egzekwuje w imieniu ALCO.

Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość portfela NIRIL na koniec grudnia 2011 oraz w okresie porównywalnym.:

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	Wrażliwość 31-12-2011		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel Nadwyżki Biznesowej	Portfel Nadwyżki Kapitałowej	Razem
0-3m	24	(4)	20
3m-1R	(34)	(27)	(61)
1R-5L	(1 186)	(738)	(1 924)
powyżej 5L	(135)	(1 019)	(1 154)
Razem	(1 331)	(1 788)	(3 119)

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	Wrażliwość 31-12-2010		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel Nadwyżki Biznesowej	Portfel Nadwyżki Kapitałowej	Razem
0-3m	14	-	14
3m-1R	(48)	(43)	(91)
1R-5L	(873)	(821)	(1 694)
powyżej 5L	(120)	(805)	(925)
Razem	(1 027)	(1 669)	(2 696)

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to niekorzystny (skutkujący stratami) wpływ zmian kursów walutowych na wyniki. Ryzyko jest zarządzane w oparciu o limit wielkości VaR otwartych pozycji walutowych Banku. Przyjęty model VaR szacuje potencjalną stratę na otwartych pozycjach walutowych przy 99% poziomie ufności i założeniu utrzymywania otwartych pozycji przez okres 10 dni roboczych. Parametry statystyczne są wyznaczane na bazie 3-letniej historii kursów walutowych. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższą miarę o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Wyliczane są one na podstawie ekspozycji walutowej i scenariuszy założonych skrajnych ruchów kursów walutowych, bazujących na największych wahanach kursów (kalkulacje są prowadzone dla dziennego i 10-dniowego okresu utrzymywania pozycji). Dodatkowo do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach handlowych wykorzystywany jest mechanizm „stop-loss”.

Zgodnie z polityką, Bank nie utrzymuje otwartych pozycji na opcjach walutowych. Transakcje zawierane z klientami są natychmiast zamykane na rynku międzybankowym, stąd Bank ma ograniczoną ekspozycję na ryzyko rynkowe na portfelu opcji walutowych.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka na koniec grudnia 2011 i 2010 (obie miary są skalowane do miesięcznego okresu utrzymywania pozycji w celu uzyskania porównywalności ryzyk zarządzanych przez Pion Global Banking and Markets):

Ryzyko walutowe	VaR		Scenariusz skrajny	
Miesięczny okres utrzymywania pozycji	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Średni	2 008	1 807	12 684	12 936
Maksymalny	5 682	5 076	24 783	23 409
Minimalny	220	426	2 406	2 938
na koniec okresu	2 046	1 842	13 042	15 048

Pion Global Banking and Markets działa w ramach limitu operacyjnego na dwutygodniowy (tj. 10 dni roboczych) okres utrzymywania pozycji. Na koniec 2011 roku limit skalowany do miesięcznego okresu utrzymywania pozycji wynosił 6 621,35 tys. zł, tj. 1 499,07 tys. EUR (limit dla dwutygodniowego okresu utrzymywania pozycji wynosił 4 682 tys. zł, tj. 1 060 tys. EUR).

Podobnie jak w wypadku ryzyka stopy procentowej strategia zarządzania ryzykiem walutowym w 2011 roku również nie uległa zmianie, dlatego nie odnotowano znaczących zmian ekspozycji w stosunku do poziomów z 2010 roku.

Bilans walutowy

W roku 2011, struktura walutowa bankowych aktywów kredytowych i zobowiązań depozytowych pozostała relatywnie niezmienną. Przyrost roczny wartości aktywów głównie spowodowany jest poprzez deprecjację złotówki – rzeczywista zmiana w oryginalnej walucie to wzrost 5,2% dla EUR i spadek 7,2% dla CHF. Łuka walutowa została sfinansowana poprzez zawarte transakcje swap-ów walutowych oraz cross-currency swap-ów. W 2011 roku Bank pozyskał finansowanie w euro mające wesprzeć kredytowanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Dzięki temu, w 2011 polepszone strukturę terminową i walutową bilansu Banku. ALCO regularnie monitoruje realizację przyjętej strategii poprzez ustanowione limity finansowania.

W poniższych tabelach przedstawiono główne pozycje walutowe Banku - na dzień 31 grudnia 2011 oraz 2010 roku.

31.12.2011	PLN	EUR	CHF	POZOSTAŁE	RAZEM
AKTYWA					
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	1 231 360	118 897	6 400	68 880	1 425 537
Należności od banków	196 884	985 811	20 120	35 652	1 238 467
Należności od klientów	24 433 849	9 449 538	2 429 045	1 109 764	37 422 196
Inwestycyjne aktywa finansowe	11 175 214	318 929	-	143 312	11 637 455
Wybrane aktywa	37 037 307	10 873 175	2 455 565	1 357 608	51 723 655
PASYWA					
Zobowiązania wobec banków	2 349 512	60 669	42	2 855	2 413 078
Zobowiązania wobec klientów	41 441 888	4 395 955	55 340	1 098 896	46 992 079
Zobowiązania podporządkowane	-	441 234	-	-	441 234
Wybrane pasywa	43 791 400	4 897 858	55 382	1 101 751	49 846 391

31.12.2010	PLN	EUR	CHF	POZOSTAŁE	RAZEM
AKTYWA					
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	2 383 887	87 140	5 222	58 209	2 534 458
Należności od banków	51 429	469 752	21 985	58 471	601 637
Należności od klientów	20 984 934	8 023 487	2 346 606	597 661	31 952 688
Inwestycyjne aktywa finansowe	12 786 375	417 691	-	151 792	13 355 858
Wybrane aktywa	36 206 625	8 998 070	2 373 813	866 133	48 444 641
PASYWA					
Zobowiązania wobec banków	1 682 500	302 134	48 495	110 878	2 144 007
Zobowiązania wobec klientów	37 526 134	3 484 603	30 350	1 058 123	42 099 210
Zobowiązania podporządkowane	-	395 230	-	-	395 230
Wybrane pasywa	39 208 634	4 181 967	78 845	1 169 001	44 638 447

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako ryzyko nie wywiązania się z bezwarunkowych i warunkowych zobowiązań wobec klientów i kontrahentów w wyniku niedopasowania przepływów finansowych.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Polityka zarządzania płynnością Banku Zachodniego WBK ma na celu:

- zapewnienie zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania bieżących i przyszłych zobowiązań po ekonomicznej cenie;
- zarządzanie terminowym niedopasowaniem strumieni aktywów i pasywów;
- ustalenie skali – poprzez szereg limitów wewnętrznych – podejmowanego ryzyka płynności;
- zapewnienie właściwej organizacji procesu zarządzania płynnością w BZ WBK;
- odpowiednie przygotowanie organizacji na wypadek wystąpienia negatywnych czynników zewnętrznych i wewnętrznych;
- zapewnienie zgodności z obowiązującymi wymaganiami nadzorczymi zarówno jakościowymi, jak i ilościowymi.

Generalną zasadą przyjętą przez BZ WBK w procesie zarządzania płynnością jest to, że wszystkie oczekiwane wypływy, które wystąpią w ciągu 1 miesiąca związane z lokatami, środkami bieżącymi, uruchomieniami kredytów, realizacją gwarancji, rozliczeniami do realizacji, muszą mieć co najmniej pełne pokrycie przez przewidywane wpływy lub aktywa łatwo zbywalne (QLA – Qualified Liquid Assets) przy założeniu normalnych lub przewidywalnych warunków funkcjonowania Banku. Zasadniczo do aktywów łatwo zbywalnych (QLA) są zaliczane: gotówka znajdująca się w kasach Banku i na rachunkach w Narodowym Banku Polskim oraz papiery wartościowe, które mogą być sprzedane lub zastawione w ramach transakcji repo lub kredytu lombardowego w NBP.

Polityka ta ma na celu również zapewnienie odpowiedniej struktury finansowania rosnącej skali działalności BZ WBK przez zachowanie na zdefiniowanym poziomie wskaźników płynności. Bank stosuje szereg dodatkowych limitów i wskaźników obserwacyjnych (m.in. wskaźnik kredytów udzielonych do depozytów, wskaźniki uzależnienia od finansowania na rynku hurtowym). W zakresie płynności długoterminowej, oprócz miar wewnętrznych stosowany jest limit tożsamy z limitem regulacyjnym, który wymaga aby kapitał i stabilne źródła finansowania w całości pokryły wartość portfela kredytowego i aktywów niepiętnych (np. majątek trwały).

Proces zarządzania i raportowanie

Odpowiedzialność za nadzorowanie ryzyka płynności posiada Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), który pełni też funkcję doradczą dla Zarządu. ALCO przygotowuje polityki oraz rekomenduje Zarządowi podejmowanie odpowiednich działań w zakresie strategicznego zarządzania płynnością.

Codziennie zarządzanie ryzykiem płynności bieżącej (do 7 dni) i krótkoterminowej (do 30 dni) jest delegowane do Pionu Global Banking and Markets. Za zarządzanie płynnością średnio- (powyżej 1 miesiąca) i długoterminową (powyżej 1 roku) odpowiadają łącznie Dyrektor Pionu Finansów i Dyrektor Pionu Global Banking and Markets. Obszar Zarządzania Aktywami i Pasywami w Pionie Finansów jest odpowiedzialny za opracowanie i aktualizację odpowiednich strategii i polityk zarządzania płynnością oraz za pomiar i raportowanie ryzyka płynności.

W przypadku wystąpienia niespodziewanych trudności płynnościowych - spowodowanych czy to zewnętrznymi, czy też wewnętrznymi czynnikami - Bank posiada opracowany i zatwierdzony przez Zarząd scenariuszowy plan działań awaryjnych.

Pomiar ryzyka

Płynność jest mierzona za pomocą modyfikowanej luki płynności, która jest konstruowana oddzielnie dla pozycji złotych i w walutach obcych. Raportowane pozycje kontraktowe podlegają - zgodnie z przyjętą Polityką Płynności - szeregowi modyfikacji opartych na: badaniach statystycznych zachowań bazy depozytowej i kredytowej, ocenach możliwości upłynnienia papierów wartościowych Skarbu Państwa poprzez ich sprzedaż lub zastawienie w transakcjach repo lub kredycie lombardowym z NBP, ocenach rolowania transakcji na rynku międzybankowym. Urealniona luka płynności służy do wyznaczenia wskaźników płynności, czyli stosunku prognozowanych skonsolidowanych wypływów do prognozowanych wpływów w danym przedziale czasowym. Polityka Płynności określa minimalne wartości wskaźników dla terminów do tygodnia i miesiąca. Wskaźniki są wyznaczane dla PLN i pozostałych walut. W wypadku „niedoboru” PLN lub walut możliwa jest konwersja nadwyżek złotych/walut do pokrycia niedoboru walut/złotych, jednakże wartość takiej konwersji jest limitowana na bazie oceny możliwości ich wymiany na rynku hurtowym.

Równolegle pomiar płynności dokonywany jest zgodnie z obowiązującą uchwałą KNF nr 386/2008 w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności.

Uzupełnieniem pomiaru płynności są testy warunków skrajnych, służące do oceny narażenia na ryzyko płynności oraz maksymalnego zapotrzebowania na źródła finansowania przy wystąpieniu założonych scenariuszy w średnim i dłuższym okresie czasu.

W poniższych tabelach przedstawiono kontraktowy profil płynności wyliczony na podstawie rzeczywistej zapadalności pozostałej na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz w okresie porównywalnym.

31.12.2011	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślone	Razem
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	1 425 537	-	-	-	-	-	-	1 425 537
Należności od banków	1 238 467	-	-	-	-	-	-	1 238 467
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	4 686 095	140 562	301 759	461 552	112 062	101 545	-	5 803 575
Należności od klientów	3 823 141	1 650 089	6 969 700	11 270 020	6 051 042	8 972 246	(1 314 042)	37 422 196
Inwestycyjne aktywa finansowe	457 087	139 372	2 101 636	3 510 893	1 725 321	3 049 565	653 581	11 637 455
Pozostałe pozycje aktywów	-	-	-	-	-	-	1 566 313	1 566 313
Pozycja długa	11 630 327	1 930 023	9 373 095	15 242 465	7 888 425	12 123 356	905 852	59 093 543
Zobowiązania wobec banku centralnego i banków	1 902 332	510 746	-	-	-	-	-	2 413 078
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	228 181	124 926	219 964	277 887	70 549	41 526	-	963 033
Zobowiązania wobec klientów	32 562 771	8 457 404	4 332 003	729 658	25 451	884 792	-	46 992 079
Zobowiązania podporządkowane	3 971	-	-	-	-	437 263	-	441 234
Pozostałe pozycje pasywów	-	-	-	-	-	-	8 284 119	8 284 119
Pozycja krótka	34 697 255	9 093 076	4 551 967	1 007 545	96 000	1 363 581	8 284 119	59 093 543
Luka – bilans	(23 066 928)	(7 163 053)	4 821 128	14 234 920	7 792 425	10 759 775	(7 378 267)	
Warunkowe zobowiązania udzielone								
Finansowe	314 800	819 629	3 780 331	3 096 805	850 262	426 859	(20 506)	9 268 180
Gwarancyjne	52 755	125 522	370 584	1 075 597	83 882	90 229	(1 718)	1 796 851
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy	4 831 340	4 596 635	4 999 539	1 978 427	1 443 679	1 489 611	-	19 339 231
Wypływy	4 950 048	4 572 971	5 033 291	2 133 793	1 693 035	1 676 614	-	20 059 752
Luka – pozabilans	(486 263)	(921 487)	(4 184 667)	(4 327 768)	(1 183 500)	(704 091)	22 224	

31.12.2010	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiąca	od 3 do 12 miesięcy	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślone	Razem
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	2 534 458	-	-	-	-	-	-	2 534 458
Należności od banków	601 637	-	-	-	-	-	-	601 637
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 237 429	65 409	422 305	294 920	92 691	88 176	-	2 200 930
Należności od klientów	2 877 227	1 993 612	6 268 335	6 756 851	7 163 430	8 202 443	(1 309 210)	31 952 688
Inwestycyjne aktywa finansowe	-	-	2 659 697	5 037 038	2 506 002	2 505 004	648 117	13 355 858
Pozostałe pozycje aktywów	-	-	-	-	-	-	1 389 185	1 389 185
Pozycja długa	7 250 751	2 059 021	9 350 337	12 088 809	9 762 123	10 795 623	728 092	52 034 756
Zobowiązania wobec banku centralnego i banków	2 142 679	1 328	-	-	-	-	-	2 144 007
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	35 197	64 532	95 007	188 412	92 036	103 427	-	578 611
Zobowiązania wobec klientów	28 008 106	5 963 458	6 923 319	808 115	164	396 048	-	42 099 210
Zobowiązania podporządkowane	3 160	-	-	-	-	392 070	-	395 230
Pozostałe pozycje pasywów	-	-	-	-	-	-	6 817 698	6 817 698
Pozycja krótka	30 189 142	6 029 318	7 018 326	996 527	92 200	891 545	6 817 698	52 034 756
Luka – bilans	(22 938 391)	(3 970 297)	2 332 011	11 092 282	9 669 923	9 904 078	(6 089 606)	
Warunkowe zobowiązania udzielone								
Finansowe	167 154	576 473	3 410 667	891 876	891 572	346 016	(16 151)	6 267 607
Gwarancyjne	17 900	110 042	275 495	710 688	279 665	39 035	(1 066)	1 431 759
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy	2 371 246	3 876 195	3 007 334	1 380 745	1 591 161	1 287 992	-	13 514 673
Wyplywy	2 382 221	3 861 964	2 993 185	1 390 384	1 613 287	1 379 910	-	13 620 951
Luka – pozabilans	(196 029)	(672 284)	(3 672 013)	(1 612 203)	(1 193 363)	(476 969)	17 217	

Raport polityki płynności- Zmodyfikowany profil płynności:

Ryzyko płynności	<1T	<1M	>1M
31-12-2011			
Aktywa płynne	12 401 619	1 040 043	500 000
Wpływy Segmentu Skarbu	1 510 347	1 996 766	13 323 359
Pozostałe wpływy	257 777	362 208	39 998 386
Wypływy Segmentu Skarbu	(1 595 397)	(3 047 512)	(14 480 063)
Pozostałe wypływy	(3 870 719)	(796 333)	(47 600 481)
Luka	8 703 627	(444 828)	(8 258 799)
Luka skumulowana	8 703 627	8 258 799	-

Ryzyko płynności	<1T	<1M	>1M
31-12-2010			
Aktywa płynne	12 958 174	998 000	271 281
Wpływy Segmentu Skarbu	1 094 198	1 162 154	9 770 282
Pozostałe wpływy	1 789 452	276 636	32 802 281
Wypływy Segmentu Skarbu	(1 417 403)	(2 122 502)	(10 205 075)
Pozostałe wypływy	(3 802 040)	(271 089)	(43 304 349)
Luka	10 622 381	43 199	(10 665 580)
Luka skumulowana	10 622 381	10 665 580	-

Na koniec 2011 roku nastąpiła zmiana profilu kontraktowej zapadalności bazy depozytowej, jednakże obserwacja zachowania bazy wskazuje, iż jest ona nadal stabilnym źródłem finansowania aktywów. Poziom aktywów płynnych nie uległ znaczącej zmianie rok do roku.

W 2011 oraz w okresie porównywalnym wszystkie kluczowe miary nadzorcze dla Banku były utrzymywane na wymaganym poziomie.

Ryzyko operacyjne

Bank Zachodni WBK przyjął definicję ryzyka operacyjnego w brzmieniu ustalonym przez Komitet Bazylejski ds. Nadzoru Bankowego: Ryzyko operacyjne jest to możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.

Ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich procesów biznesowych podejmowanych przez Bank, w tym czynności realizowanych przez podmioty zewnętrzne w ramach outsourcingu oraz wykonywanych we współpracy ze stronami trzecimi. Każda jednostka organizacyjna w Banku ponosi pełną odpowiedzialność za identyfikację oraz zarządzanie ryzykiem operacyjnym w zakresie swojej działalności. Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest minimalizacja prawdopodobieństwa wystąpienia i/lub ograniczenie skutków niespodziewanych niekorzystnych zdarzeń.

W Banku Zachodnim WBK obowiązuje Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym, które to dokumenty podlegają regularnym przeglądom. Ponadto stosowane są szczegółowe procedury i wytyczne opisujące sposób identyfikowania, szacowania, monitorowania i ograniczania ryzyka.

Powołany przez Zarząd Banku Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo) wyznacza kierunek działań strategicznych z zakresu ryzyka operacyjnego, m.in. w obszarze ciągłości biznesowej, bezpieczeństwa informacji i zapobiegania przestępstwom. Komitet ORMCo stanowi forum, na którym prowadzi się oficjalne dyskusje na temat problematyki ryzyka operacyjnego, określa i monitoruje cele zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także ustala priorytety w sprawach wysokiego ryzyka. Wyniki tych prac przekazywane są Komitetowi Zarządzania Ryzykiem.

Funkcjonujący w banku System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji posiada certyfikat zgodności z normą ISO 27001:2005.

Niżej wymienione procesy mają na celu zapewnienie, że ryzyko operacyjne jest odpowiednio zarządzane i najważniejsze zagrożenia są zidentyfikowane:

- Identyfikacja i szacowanie ryzyka operacyjnego

Jednostki organizacyjne, stosując samoocenę ryzyka operacyjnego, identyfikują ryzyka występujące w ich procesach, systemach lub produktach, szacują ryzyka pod kątem prawdopodobieństwa i konsekwencji wystąpienia potencjalnych zagrożeń (na poziomie inherentnym i rezydualnym), opisują stosowane mechanizmy kontrolne. W ramach przeglądu samooceny dokonywana jest analiza potencjalnych zagrożeń mających wpływ na działalność banku. Dla zidentyfikowanych w procesie samooceny ryzyk z wysoką wyceną rezydualną, opracowywane są odpowiednie plany działań, które podlegają kwartalnemu przeglądowi na posiedzeniach Komitetu ORMCo.

- Raportowanie i wyciąganie wniosków ze zdarzeń operacyjnych

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek informowania - w cyklu miesięcznym - o zaistniałych incydentach operacyjnych. Zebrane dane wykorzystywane są do analizy przyczyn oraz skutków wystąpienia zdarzeń operacyjnych, co umożliwia wyciąganie wniosków na przyszłość oraz podejmowanie działań naprawczych i prewencyjnych. Proces wyciągania wniosków ze strat operacyjnych jest narzędziem wzmacniającym i usprawniającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Zapewnia też zdecydowaną reakcję po zaistnieniu zdarzeń, których skutkiem są lub mogłyby być straty.

- Analiza wskaźników ryzyka

Wskaźniki ryzyka składają się z mierników finansowych i operacyjnych, które dają obraz poziomu ryzyka występującego w Banku. Wskaźniki te pełnią rolę sygnałów wczesnego ostrzegania przed pojawiającymi się zagrożeniami i stratami operacyjnymi.

- Plany utrzymania ciągłości biznesowej (BCM)

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek przygotowania i aktualizowania swojego planu BCM w celu zapewnienia nieprzerwanej realizacji krytycznych procesów biznesowych na wypadek ich nieplanowego zakłócenia ze względu na niedostępność systemów, budynków czy pracowników. Plany te uwzględniają też przypadek niedostępności pracowników. Plan BCM musi być przynajmniej raz w roku testowany przez każdą jednostkę organizacyjną, aby upewnić się, że gwarantuje odtworzenie krytycznych procesów biznesowych na wymaganym poziomie usług i w ustalonych ramach czasowych. Bank dysponuje lokalizacjami zapasowymi do realizacji procesów krytycznych, gdzie w przypadku wystąpienia incydentu możliwe jest odtworzenie działalności.

- Okresowa sprawozdawczość dla Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Rady Nadzorczej Banku

Sprawozdawczość dotyczy zagadnień związanych z ryzykiem operacyjnym, m.in.: informacje nt. zdarzeń operacyjnych i strat, wskaźniki ryzyka, analizę samooceny ryzyka operacyjnego.

- Ubezpieczenie

Bank posiada m.in. polisy ubezpieczenia ryzyk bankowych, przestępstw elektronicznych, odpowiedzialności cywilnej zawodowej i majątkowej.

Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)

Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności) jest – zgodnie z wytycznymi Komitetu Bazylejskiego i definicją przyjętą przez udziałowca strategicznego – definiowane jako ryzyko sankcji z strony organów nadzorczych, znacznych strat finansowych lub naruszenia reputacji, na które narażony jest Bank Zachodni WBK w przypadku naruszenia obowiązujących przepisów prawa, standardów i kodeksów postępowania odnoszących się do jego działalności.

Identyfikacja i ocena ryzyka

W Banku Zachodnim WBK do zarządzania poszczególnymi procesami, zostały dedykowane odpowiednie jednostki.

Zakres zadań Obszaru Zapewnienia Zgodności obejmuje zagadnienia zgodności związanej z wymaganiami prawnymi i regulacyjnymi w zakresie rodzaju działalności biznesowej, w tym ochrona praw klienta, przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy, ochronę informacji wrażliwej oraz ochronę danych osobowych. Zadania w zakresie identyfikacji, interpretacji i upowszechniania wiedzy w Banku na temat pozostałych wymogów prawnych i regulacyjnych zostały powierzone jednostkom posiadającym właściwe kompetencje w tych obszarach.

Za zagadnienia związane ze zgodnością z prawem pracy odpowiedzialny jest Pion Zarządzania Zasobami Ludzkimi, za zgodność z przepisami podatkowymi oraz sprawozdawczymi odpowiada Pion Finansów, a za dopełnienie norm ostrożnościowych Pion Finansów i Pion Zarządzania Ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem i mechanizmy kontrolne

Zarząd Banku przyjął do stosowania politykę dotyczącą zgodności wypełniania zobowiązań prawnych i regulacyjnych, która następnie została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą. W ramach realizacji polityki Obszar Zapewnienia Zgodności otrzymał odpowiedni zakres uprawnień, jako jednostka wspierająca kierownictwo w efektywnym zarządzaniu ryzykiem braku zgodności. Co sześć miesięcy Komitet Audytu przeprowadza przegląd kluczowych ryzyk zgodności, by potwierdzić, że są one właściwie zarządzane.

Komitet Zarządzania Ryzykiem zapewnia realizację obowiązków regulacyjnych oraz zatwierdza zasady kontroli wewnętrznej i ramy funkcjonowania polityki zgodności, dbając o to, aby Obszar Zapewnienia Zgodności był niezależny od jednostek biznesowych i posiadał odpowiednie zasoby.

W szczególności, Obszar Zapewnienia Zgodności (z zastrzeżeniem odpowiedzialności specjalistycznej Pionu Finansów, Pionu Zarządzania Ryzykiem i Pionu Zarządzania Zasobami Ludzkimi) jest odpowiedzialny za:

- niezależną identyfikację, ocenę i monitorowanie ryzyka braku zgodności, na które narażony jest Bank,
- doradzanie i raportowanie Komitetowi Zarządzania Ryzykiem, Zarządowi Banku i Komitetowi Audytu na temat efektywności procesów zapewniania zgodności z przepisami prawa i wymogami regulacyjnymi leżącymi w jej kompetencjach,
- przekazywanie wskazówek kierownictwu i pracownikom w zakresie ryzyk braku zgodności oraz polityk i procedur określających zasady zarządzania tym ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem prawnym i regulacyjnym (braku zgodności) koordynowane jest przez Obszar Zapewnienia Zgodności podlegający członkowi Zarządu.

Monitorowanie ryzyka i sprawozdawczość

Obszar Zapewnienia Zgodności jest odpowiedzialny za monitorowanie zgodności z odpowiednimi politykami, procedurami, wymaganiami regulacyjnymi i kodeksami dobrych praktyk. Monitoring jest prowadzony przez wyspecjalizowaną centralną jednostkę, oficerów compliance w wyznaczonych jednostkach i spółkach oraz – w odniesieniu do sieci oddziałów – pracowników innych jednostek kontrolnych działających zgodnie z wytycznymi Obszaru Zapewnienia Zgodności.

Na podstawie oszacowania ryzyka prawnego i regulacyjnego przygotowywane są plany monitoringu uwzględniające priorytety. Monitoring koncentruje się przede wszystkim na procesach, ale może też dotyczyć poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Roczny plan monitoringu akceptowany przez Komitet Audytu jest regularnie weryfikowany i aktualizowany w celu uwzględnienia nowych ryzyk, zmian w ocenie ryzyk istniejących oraz obszarów znajdujących się w danym okresie w centrum zainteresowania organów nadzorczych. Problemy zidentyfikowane w wyniku monitoringu są przedmiotem działań naprawczych realizowanych przez kierownictwo poszczególnych jednostek zgodnie z harmonogramami ustalonymi z Obszarem Zapewnienia Zgodności, który systematycznie monitoruje terminowość i jakość realizacji tych działań.

4. Zarządzanie kapitałem

Wprowadzenie

Polityką Banku Zachodniego WBK S.A. jest utrzymywanie poziomu kapitału adekwatnego do rodzaju i skali prowadzonej działalności oraz do poziomu ponoszonego ryzyka zgodnie z obowiązującym w Polsce Prawem Bankowym i przepisami Komisji Nadzoru Finansowego, wdrażającymi postanowienia Nowej Umowy Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego (Basel II).

Nowa Umowa Kapitałowa Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego określa metodologię pomiaru minimalnego regulacyjnego wymogu kapitałowego (ujętego w Filarze 1) oraz definiuje ogólne zasady pomiaru kapitału wewnętrznego (Filar 2), zgodnie z którym modele wewnętrzne są wykorzystywane przez banki do bieżącego zarządzania ryzykiem. Oszacowany kapitał wewnętrzny jest więc w większym stopniu wrażliwy na ryzyko i powinien podlegać ostrożnej i szczegółowej weryfikacji pod kątem prawidłowości jego ustalenia. Proces szacowania kapitału wewnętrznego stanowi integralną część procesu zarządzania Bankiem.

Dodatkowo, poziom utrzymywanego kapitału przez Bank jest zdeterminowany przez docelowy rating zewnętrzny oraz wyniki testów warunków skrajnych dla poszczególnych ryzyk zidentyfikowanych jako istotne dla prowadzonej działalności.

Za całość procesów zarządzania kapitałem, szacowania i utrzymywania kapitału, w tym także za procesy związane z oceną adekwatności tego kapitału w różnych warunkach ekonomicznych, łącznie z oceną wyników testów warunków skrajnych i ich wpływu na poziom kapitału wewnętrznego i adekwatność kapitałową odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Rada Nadzorcza Banku sprawuje ogólny nadzór nad procesami szacowania kapitału wewnętrznego.

Zarząd Banku delegował uprawnienia do bieżącego zarządzania kapitałem na Komitet ALCO/ICAAP Forum. Komitet na bieżąco dokonuje oceny adekwatności kapitałowej, również w warunkach skrajnych, monitoruje wielkość posiadanego oraz wymaganego kapitału, a także inicjuje transakcje mające wpływ na wielkość posiadanych funduszy własnych (np. rekomendując wysokość wypłaty dywidendy). Komitet ALCO/ICAAP Forum jest pierwszym organem w Banku określającym politykę kapitałową, zasady zarządzania kapitałem i zasady oceny adekwatności kapitałowej oraz dokonującym przeglądu i zatwierdzenia planów kapitałowych oraz określającym zasady alokacji kapitału na poszczególne segmenty działalności przy ocenie ich rentowności. Z zastrzeżeniem, że wszelkie decyzje dotyczące poziomu utrzymywanego kapitału (podniesienia lub uwolnienia kapitału), są ostatecznie podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem oraz Statutem Banku przez odpowiednie organy Banku.

Polityka kapitałowa

Współczynnik wypłacalności, wskazujący relację pomiędzy wymogami kapitałowymi z tytułu określonych ryzyk do posiadanych kapitałów po uwzględnieniu obligatoryjnych pomniejszeń ujmowanych zgodnie z przepisami Prawa Bankowego i Uchwał Komisji Nadzoru Finansowego, stanowi jedną z podstawowych miar stosowanych w Banku Zachodnim WBK S.A. do zarządzania kapitałem. Minimalna – wymagana przez Prawo Bankowe - wielkość współczynnika adekwatności kapitałowej nie może być niższa niż 8% zarówno na poziomie Banku jak i Grupy BZ WBK.

Prowadzona polityka zarządzania kapitałem Banku Zachodniego WBK S.A. zakłada docelowy poziom współczynnika wypłacalności w wysokości 10%.

Równocześnie wskaźnik kapitału 1 kategorii (liczony jako iloraz kapitału 1 kategorii do aktywów ważonych ryzykiem dla ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego) powinien być utrzymywany na poziomie przynajmniej 8%.

Kapitał regulacyjny

Ryzyka Filara 1 oraz wielkość wymaganego kapitału na ich pokrycie oceniane są w sposób ilościowy. Bank stosuje nadzorcze metody pomiaru tych ryzyk, które za pomocą ściśle określonych reguł i przy użyciu odpowiednich parametrów prowadzą do wyliczenia wielkości niezbędnego kapitału na pokrycie tych ryzyk. Bank stosuje następujące metody w odniesieniu do poszczególnych ryzyk:

- ryzyko kredytowe – metoda standardowa,
- ryzyko operacyjne – metoda standardowa,
- ryzyko rynkowe – podstawowe metody pomiaru.

Ustalony wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk jest bezpośrednio sumowany w celu określenia łącznego minimalnego wymogu kapitałowego (Filar 1).

W poniższych tabelach przedstawiono kalkulację współczynnika wypłacalności dla Banku na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz w okresie porównywalnym.

	31.12.2011	31.12.2010
I Wymóg kapitałowy ogółem	3 406 051	2 880 685
II Kapitały i fundusze po pomniejszeniach	6 218 062	5 503 939
Współczynnik wypłacalności $(II/(I*12.5))$	14,60%	15,29%

Kapitał wewnętrzny

Bank definiuje kapitał wewnętrzny jako kapitał wymagany do ochrony banku przed konsekwencjami dużych, nieprzewidzianych strat, które mogą zagrozić wypłacalności banku.

Kluczowym zadaniem wynikającym z Filara 2 Nowej Umowy Kapitałowej jest przeprowadzenie procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP). W ramach procesu ICAAP Bank szacuje (ustala), alokuje i utrzymuje odpowiedni poziom kapitału wewnętrznego, zapewniający bezpieczeństwo prowadzonej działalności bankowej, z uwzględnieniem profilu ryzyka Banku, wynikającego z przyjętej deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka.

Podstawowym celem procesu ICAAP jest powiązanie profilu ryzyka, zarządzania ryzykiem, sposobu ograniczania ryzyka oraz wielkości kapitału wewnętrznego. Bank posiada odpowiedni proces oceny, obejmujący wszystkie kluczowe elementy planowania i zarządzania kapitałem (w tym agregacja kapitału z tytułu różnych rodzajów ryzyka) oraz prowadzący do generowania odpowiedniego poziomu kapitału na pokrycie tych ryzyk. Proces szacowania kapitału wewnętrznego jest adekwatny do rodzaju, skali i złożoności działalności Banku.

Stosowane w 2011 roku podejście, bazuje na regulacyjnych wymogach kapitałowych wyliczanych w ramach Filara 1 oraz oszacowanej wielkości kapitału na pokrycie ryzyk Filara 2, na jakie jest lub może być narażony Bank. Tam, gdzie jest to praktyczne i możliwe do zastosowania stosowane są metody ilościowe pomiaru ryzyka. Pozostałe ryzyka Filara 2 są oceniane i zarządzane w sposób jakościowy za pomocą odpowiednich procesów zarządzania, monitorowania i ograniczania ryzyka. Stosowana metoda jest bardzo ostrożnościowa, gdyż zakłada brak korelacji między ryzykami.

Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane obejmują wartość emisji 10-letnich obligacji imiennych o zmiennej stopie oprocentowania w pełni objętych i opłaconych przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju w dniu 5 sierpnia 2010 r.

W dniu 13 października 2010 r. Bank uzyskał zgodę KNF na zaliczenie do funduszy własnych uzupełniających zobowiązania podporządkowanego powstałego z emisji obligacji imiennych z dnia 5 sierpnia 2010 r. Środki pozyskane z emisji w wysokości 99 mln EUR zostały uwzględnione w kalkulacji współczynnika wypłacalności Banku zgodnie z decyzją KNF.

Szczegółowe informacje na temat zobowiązań podporządkowanych znajdują się w Nocie 32.

5. Wynik z tytułu odsetek

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Przychody odsetkowe z tytułu		
Należności od podmiotów gospodarczych	1 365 023	1 191 526
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	1 040 869	958 818
<i>Należności z tytułu kredytów hipotecznych</i>	362 108	299 295
Dłużnych papierów wartościowych w tym:	754 238	750 059
<i>w portfelu inwestycyjnym utrzymywanym do terminu zapadalności</i>	287 123	362 229
<i>w portfelu inwestycyjnym dostępnym do sprzedaży</i>	342 104	301 964
<i>w portfelu handlowym</i>	125 011	85 866
Należności od banków	78 141	59 104
Należności sektora budżetowego	22 180	17 072
Należności z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	5 932	7 003
Odsetki od IRS - zabezpieczających	25 335	(11 934)
Razem	3 291 718	2 971 648
Koszty odsetkowe z tytułu		
Depozytów klientów indywidualnych	(712 560)	(773 118)
Depozytów podmiotów gospodarczych	(427 684)	(358 237)
Zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(131 700)	(95 976)
Depozytów sektora budżetowego	(61 503)	(56 834)
Depozytów banków	(12 602)	(11 026)
Zobowiązań podporządkowanych	(21 921)	(8 180)
Razem	(1 367 970)	(1 303 371)
Wynik z tytułu odsetek	1 923 748	1 668 277

Na dzień 31.12.2011 przychody odsetkowe zawierają odsetki od kredytów nieregularnych w kwocie 107 233 tys. zł (31.12.2010 - 102 588 tys. zł)

6. Wynik z tytułu prowizji

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Przychody prowizyjne		
Obszar eBiznes & Płatności	391 599	357 535
Obsługa rachunków i obrót pieniężny	244 505	252 052
Prowizje walutowe	224 263	201 745
Prowizje od kredytów	103 270	94 668
Oplaty dystrybucyjne	87 012	83 460
Karty kredytowe	63 040	63 626
Prowizje ubezpieczeniowe	58 975	59 968
Organizowanie emisji	15 174	13 211
Gwarancje i poręczenia	14 246	12 405
Pozostałe prowizje	6 835	5 576
Razem	1 208 919	1 144 246
Koszty prowizyjne		
Obszar eBiznes & Płatności	(77 905)	(77 197)
Prowizje za pośrednictwo w udzielaniu kredytów	(12 041)	(23 105)
Karty kredytowe	(7 169)	(7 597)
Pozostałe prowizje	(21 055)	(14 480)
Razem	(118 170)	(122 379)
Wynik z tytułu prowizji	1 090 749	1 021 867

Powyższe zestawienie obejmuje przychody prowizyjne z tytułu kredytów, kart kredytowych, gwarancji i poręczeń w kwocie 180 556 tys. zł (170 699 tys. zł na 31.12.2010) i koszty prowizyjne związane z kartami kredytowymi i za pośrednictwo w udzielaniu kredytów w kwocie (19 210) tys. zł ((30 702) tys. zł na 31.12.2010) (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań finansowych nie wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

WBK

Bank Zachodni WBK S.A.

7. Przychody z tytułu dywidend

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Przychody z tytułu dywidend		
Przychody z tytułu dywidend od podmiotów zależnych i wspólnych przedsięwzięć	116 278	78 645
Przychody z tytułu dywidend od podmiotów portfela inwestycyjnego	66 274	52 730
Razem	182 552	131 375

8. Wynik handlowy i rewaluacja

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Wynik handlowy i rewaluacja		
Dochód z walutowych operacji międzybankowych	96 773	111 398
Operacje pochodnymi instrumentami finansowymi	138 280	126 172
Pozostałe handlowe dochody z transakcji walutowych	24 053	25 301
Operacje dłużnymi instrumentami finansowymi	2 512	1 101
Razem	261 618	263 972

W pozycji wynik handlowy i rewaluacja zawarte jest odwrócenie korekty wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kontrahenta w kwocie 14 030 tys. zł za 2011 r. (5 994 tys. zł za 2010 r.)

9. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych		
Wynik na instrumentach kapitałowych	4 841	3 056
Wynik na instrumentach dłużnych	6 713	5 657
Utrata wartości	-	(48)
Razem wynik na instrumentach finansowych	11 554	8 665
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	2 079	(2 034)
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych	(1 081)	2 167
Razem wynik na instrumentach zabezpieczających i zabezpieczanych	998	133
Razem	12 552	8 798

10. Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Pozostałe przychody operacyjne		
Przychody z tytułu sprzedaży usług	22 162	19 702
Zwroty opłat BFG	10 649	5 678
Rozwiązania rezerw na zobowiązania sporne oraz inne aktywa	6 025	3 687
Przychody z tytułu odzyskanych należności (przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych)	3 320	1 149
Przychody z tytułu otrzymanych odszkodowań od ubezpieczycieli	1 753	8 499
Rozliczenie umów leasingowych	1 642	271
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	814	211
Pozostałe	3 829	7 041
Razem	50 194	46 238

11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych		
Odpis na poniesione zidentyfikowane straty (indywidualne i portfelowe)	(343 071)	(425 614)
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	(6 233)	43 045
Przychód z tytułu należności odzyskanych	12 323	20 252
Odpis na kredytowe zobowiązania pozabilansowe	(4 955)	(1 671)
Razem	(341 936)	(363 988)

12. Koszty pracownicze

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Koszty pracownicze		
Wynagrodzenia i premie	(729 601)	(709 253)
Narzuty na wynagrodzenia	(106 418)	(107 740)
Koszty świadczeń socjalnych	(20 793)	(19 181)
Koszty szkoleń	(16 465)	(12 710)
Rezerwa na odpisy emerytalne i niewykorzystane urlopy oraz inne świadczenia pracownicze	(3 550)	(4 689)
Razem	(876 827)	(853 573)

13. Koszty działania banku

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Koszty działania banku		
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	(212 029)	(207 154)
Eksplotacja systemów informacyjnych	(79 857)	(77 440)
Marketing i reprezentacja	(79 375)	(71 633)
Oplaty pocztowe i telekomunikacyjne	(42 416)	(42 688)
Koszty pozostałych usług obcych	(32 419)	(33 298)
Samochody i usługi transportowe oraz transport wartości	(34 276)	(31 026)
Koszty ponoszone na rzecz BFG, KNF	(40 835)	(22 681)
Koszty konsultacji i doradztwa	(18 876)	(19 781)
Materiały eksploatacyjne, druki, czek, karty	(25 277)	(17 654)
Transmisja danych	(15 242)	(14 807)
Podatki i opłaty	(16 764)	(14 552)
Koszty zabezpieczenia banku	(12 435)	(13 616)
Rozliczenia KIR, SWIFT	(10 880)	(11 662)
Koszty pozostałych napraw i remontów	(4 814)	(5 743)
Pozostałe	(11 441)	(9 787)
Razem	(636 936)	(593 522)

14. Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Pozostałe koszty operacyjne		
Zawiązania rezerw na zobowiązania sporne i inne aktywa	(12 981)	(18 967)
Koszty windykacji	(5 759)	(2 651)
Koszty likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(5 323)	(259)
Koszty zakupu usług	(2 205)	(1 517)
Przekazane darowizny	(1 960)	(1 720)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(1 819)	(268)
Składki na rzecz organizacji o charakterze dobrowolnym	(634)	(610)
Koszty z tytułu należności przedawnionych	(252)	(115)
Pozostałe	(4 898)	(3 956)
Razem	(35 831)	(30 063)

15. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego		
Część bieżąca	(219 976)	(282 302)
Część odroczone	(48 640)	16 848
Razem	(268 616)	(265 454)

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Uzgodnienie obciążenia wyniku finansowego przed opodatkowaniem		
Zysk przed opodatkowaniem	1 427 118	1 182 309
Stawka podatku	19%	19%
Obciążenie podatkowe od zysku przed opodatkowaniem	(271 152)	(224 639)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(8 199)	(3 311)
Sprzedaż wierzytelności	(13 968)	(31 294)
Przychody niepodatkowe (dywidendy)	34 677	24 952
Koszty rezerw kredytowych niestanowiących kosztów uzyskania przychodu	(10 067)	(13 849)
Korekta aktywa z tytułu podatku odroczonego od odsetek dla papierów wartościowych	-	(16 897)
Pozostałe	93	(416)
Ogółem obciążenie wyniku brutto	(268 616)	(265 454)

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Podatek odroczone ujęty bezpośrednio w kapitale własnym		
Kwota podatku odroczonego ujętego bezpośrednio w kapitałach wynosi:		
Związany z instrumentami kapitałowymi dostępnymi do sprzedaży	(96 491)	(95 978)
Związany z dłużnymi instrumentami dostępnymi do sprzedaży	(20 965)	(4 654)
Związany z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(12 183)	(473)
Razem	(129 639)	(101 105)

16. Zysk na akcję

	01.01.2011 -31.12.2011	01.01.2010 -31.12.2010
Zysk na akcję		
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	1 158 502	916 855
Średnio ważona liczba akcji zwykłych	73 076 013	73 076 013
Podstawowy zysk na akcję (zł)	15,85	12,55
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	1 158 502	916 855
Średnio ważona liczba akcji zwykłych	73 076 013	73 076 013
Średnio ważona liczba potencjalnych akcji zwykłych	274 273	272 003
Rozwodniony zysk na akcję (zł)	15,79	12,50

17. Gotówka i operacje z bankami centralnymi

Gotówka i operacje z bankami centralnymi	31.12.2011	31.12.2010
Gotówka	932 596	821 551
Rachunki bieżące w bankach centralnych	290 908	1 712 907
Lokaty	202 033	-
Razem	1 425 537	2 534 458

Bank utrzymuje na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim rezerwę obowiązkową naliczoną od wartości miesięcznego średniego stanu depozytów otrzymanych przez Bank. Na dzień 31.12.2011 r. stopa rezerwy obowiązkowej banków wynosiła 3,5%, na 31.12.2010 r. – 3,5%.

Zgodnie z określonymi przepisami kwota naliczonej rezerwy pomniejszona jest o równowartość 500 tys. EUR.

18. Należności od banków

Należności od banków	31.12.2011	31.12.2010
Lokaty i kredyty	428 727	293 919
Rachunki bieżące, pozostałe	809 740	307 718
Razem	1 238 467	601 637

Wartość godziwą „Należności od banków” przedstawia nota 39.

19. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych uzyskuje się na podstawie notowań cen rynkowych, modeli zdyskontowanych przepływów środków pieniężnych oraz modeli wyceny opcji, zależnie od tego, które rozwiązanie jest w danej sytuacji odpowiednie.

Kontrakty opcyjnie wyceniane są do wartości godziwej na podstawie notowań cen rynkowych oraz modeli wyceny opcji zależnie od tego, które jest w danej sytuacji odpowiednie.

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	31.12.2011		31.12.2010	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
Pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym	700 269	878 809	474 641	568 153
Transakcje stopy procentowej	314 070	308 634	238 727	236 968
Opcje	132	132	68	68
Swap stopy procentowej (IRS)	304 438	300 255	236 277	235 422
Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	9 500	8 247	2 382	1 478
Transakcje walutowe	386 199	570 175	235 914	331 185
Swap walutowo-procentowy (CIRS)	42 149	126 852	76 215	171 730
Forward	97 509	32 182	25 765	9 937
Swap walutowy (FX Swap)	150 924	316 003	90 104	105 658
Spot	2 015	1 536	1 363	1 393
Opcje	93 602	93 602	42 467	42 467
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe	5 103 306	-	1 726 289	-
Dłużne papiery wartościowe	5 103 306	-	1 726 289	-
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	455 350	-	526 989	-
- bony	-	-	206 799	-
- obligacje	455 350	-	320 190	-
Papiery wartościowe banku centralnego:	4 647 956	-	1 199 300	-
- bony	4 647 956	-	1 199 300	-
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży	-	84 224	-	10 458
Razem aktywa/zobowiązania finansowe	5 803 575	963 033	2 200 930	578 611

Przychody odsetkowe z instrumentów dłużnych oraz innych instrumentów o stałej stopie dochodu są ujmowane w pozycji przychodów z tytułu odsetek.

Zyski i straty powstające z tytułu zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu są ujmowane w wyniku handlowym i rewaluacji skonsolidowanego rachunku zysków i strat.

Wszystkie aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zostały zakwalifikowane do tej kategorii w związku z handlowym charakterem zawieranych transakcji. Na dzień sprawozdawczy 31.12.2011 oraz w okresie porównywalnym przy początkowym ujęciu nie wystąpiły przypadki desygnacji do wyżej wymienionej kategorii aktywów finansowych.

W pozycji aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu - pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym zawarta jest korekta wyceny z tytułu ryzyka kontrahenta w kwocie (396) tys. zł na 31.12.2011, (1 944) tys. zł na 31.12.2010.

Poniższa tabela przedstawia nominały instrumentów pochodnych wykazywanych jako pozycje pozabilansowe.

Nominały instrumentów pochodnych		31.12.2011	31.12.2010
1. Transakcje pochodne –terminowe (zabezpieczające)		6 380 238	1 669 876
a) Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)		341 696	975 320
b) Swap stopy procentowej zabezpieczający przepływy pieniężne		6 038 542	694 556
2. Transakcje pochodne-terminowe (handlowe)		82 685 738	55 920 431
a) Transakcje stopy procentowej		49 447 691	28 191 317
Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)		31 483 908	22 765 701
Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)		17 900 000	5 400 000
Opcje na stopę procentową		63 783	25 616
b) Transakcje walutowe		33 238 047	27 729 114
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty zakupione		11 006 569	7 840 597
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty sprzedane		11 127 200	7 839 580
Forward kupiony		2 088 999	1 008 250
Forward sprzedany		2 041 784	993 640
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty zakupione		1 320 069	4 198 117
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty sprzedane		1 405 598	4 319 990
Opcje walutowe kupione		2 123 914	764 470
Opcje walutowe sprzedane		2 123 914	764 470
3. Bieżące operacje walutowe		2 343 838	935 449
Spot - zakupiony		1 172 159	467 710
Spot - sprzedany		1 171 679	467 739
Razem		91 409 814	58 525 756

Nominały instrumentów pochodnych dla transakcji jednowalutowych (IRS, FRA, opcje nie będące opcjami walutowymi) zostały zaprezentowane wyłącznie jako kwoty nabyte.

20. Pochodne instrumenty zabezpieczające

Zabezpieczające pochodne instrumenty finansowe	31.12.2011		31.12.2010	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
IRS zabezpieczające wartość godziwą	5 052	3 723	579	12 848
IRS zabezpieczające przepływy pieniężne	136 526	520 002	14 189	3 593
Ogółem zabezpieczające instrumenty finansowe	141 578	523 725	14 768	16 441

21. Należności od klientów

Należności od klientów	31.12.2011	31.12.2010
Należności od podmiotów gospodarczych	25 920 807	21 740 817
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	12 553 314	11 409 798
<i>Należności z tytułu kredytów hipotecznych</i>	<i>7 605 063</i>	<i>6 926 647</i>
Należności od podmiotów sektora publicznego	259 057	101 082
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	100	147
Pozostałe należności	2 960	10 054
Należności brutto	38 736 238	33 261 898
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(1 314 042)	(1 309 210)
Razem	37 422 196	31 952 688

Na dzień 31.12.2011 korekta wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka kredytów objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła zero zł (31.12.2010: 887 tys. zł).

Wartość godziwą „Należności od klientów” przedstawia nota 39.

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od klientów	31.12.2011	31.12.2010
Utrata wartości oceniana indywidualnie i portfelowo		
Stan na 31 grudnia roku poprzedniego	(987 527)	(710 450)
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	(343 071)	(425 614)
Spisanie należności w ciężar rezerw/sprzedaż wierzytelności	328 571	184 215
Transfer	24 829	(38 958)
Różnice kursowe	(5 667)	3 280
Stan na koniec okresu	(982 865)	(987 527)
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty		
Stan na 31 grudnia roku poprzedniego	(321 683)	(365 002)
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	(6 233)	43 045
Transfer	27	10
Różnice kursowe	(3 288)	264
Stan na koniec okresu	(331 177)	(321 683)
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(1 314 042)	(1 309 210)

22. Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	31.12.2011	31.12.2010
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wyceniane według wartości godziwej		
Dłużne papiery wartościowe	10 983 874	6 958 333
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	10 906 085	6 880 858
- obligacje	10 906 085	6 880 858
Komercyjne papiery wartościowe:	77 789	77 475
- obligacje	77 789	77 475
Kapitałowe papiery wartościowe	608 719	605 732
- notowane	2 568	7 372
- nienotowane	606 151	598 360
Certyfikaty inwestycyjne	44 862	42 385
Razem	11 637 455	7 606 450

Według stanu na 31.12.2011 roku dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej o stałej stopie procentowej wynoszą 9 999 009 tys. zł, natomiast papiery o zmiennej stopie wynoszą 984 866 tys. zł.

Według stanu na 31.12.2010 roku dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej o stałej stopie procentowej wynoszą 5 536 721 tys. zł, natomiast papiery o zmiennej stopie wynoszą 1 421 612 tys. zł.

Na dzień 31.12.2011 korekta do wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka wartości godziwej obligacji objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła 1 233 tys. zł (31.12.2010: 1 336 tys. zł).

Nienotowane kapitałowe instrumenty finansowe sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, dla których brak jest aktywnego rynku są ujmowane według kosztu nabycia i poddawane testowi na utratę wartości lub ich wartość godziwa ustalana jest w oparciu o modele wyceny. Na dzień bilansowy Bank dokonuje przeglądu wartości godziwej nienotowanych instrumentów finansowych sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży. W wyniku przeglądu nie zidentyfikowano istotnych różnic w stosunku do ujawnionej wartości bilansowej. Wycena do wartości godziwej inwestycji w podmioty Grupy Aviva Polska została dokonana dla trzech inwestycji z wykorzystaniem modeli wyceny bazujących na metodzie porównawczej oraz dochodowej.

Wartość godziwą „Inwestycyjnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży” przedstawia nota 39.

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów dostępnych do sprzedaży	Dłużne papiery wartościowe	Instrumenty finansowe z prawem do kapitału	Razem
Stan na 1 stycznia 2011	6 958 333	648 117	7 606 450
Zwiększenia	1 590 087	6 565	1 596 652
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(2 298 604)	(3 798)	(2 302 402)
Wycena do wartości godziwej	6 407	3 096	9 503
Zmiana stanu odsetek naliczonych	(16 146)	-	(16 146)
Różnice kursowe	47 256	(400)	46 856
Przekwalifikowanie*	4 627 410	-	4 627 410
Wycena do wartości godziwej obligacji przekwalifikowanych	69 132	-	69 132
Stan na 31 grudnia 2011	10 983 875	653 580	11 637 455

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów dostępnych do sprzedaży	Dłużne papiery wartościowe	Instrumenty finansowe z prawem do kapitału	Razem
Stan na 1 stycznia 2010	5 953 370	642 880	6 596 250
Zwiększenia	3 474 338	16 439	3 490 777
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(2 527 317)	(2 765)	(2 530 082)
Wycena do wartości godziwej	8 869	(7 914)	955
Zmiana stanu odsetek naliczonych	58 583	-	58 583
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(48)	(48)
Różnice kursowe	(9 510)	(475)	(9 985)
Stan na 31 grudnia 2010	6 958 333	648 117	7 606 450

* Bank Zachodni WBK dokonał zmiany intencji co do utrzymywania wybranego portfela obligacji skarbowych, klasyfikowanych dotychczas do kategorii 'Utrzymywane do terminu zapadalności', i dokonał ich reklasyfikacji do kategorii 'Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży', co nastąpiło w efekcie dostosowywania polityki inwestycyjnej Banku do strategii, zasad inwestowania oraz zasad zarządzania ryzykiem Grupy Santander. Powyższa zmiana odbyła się w ostatnim dniu roboczym roku 2011 i dotyczyła instrumentów finansowych o całkowitej wartości bilansowej 4 696 542 tys. zł, z czego 69 132 tys. zł stanowiła rozpoznana wycena do wartości godziwej. Ta sama kwota wyceny, po pomniejszeniu o podatek odroczonej została odniesiona do kapitałów własnych Banku w bieżącym okresie sprawozdawczym.

23. Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	31.12.2011	31.12.2010
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	-	5 749 408
- obligacje	-	5 749 408
Razem	-	5 749 408

Wartość godziwą „Inwestycyjnych aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności” przedstawia nota 39.

Zmiana stanu inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności	31.12.2011	31.12.2010
Stan na 1 stycznia	5 749 408	6 669 555
Przekwalifikowanie*	(4 627 410)	-
Zmniejszenia (zapadalność)	(1 086 827)	(955 378)
Amortyzacja wartości godziwej	10 206	12 190
Zmiana stanu odsetek naliczonych	(45 377)	23 041
Stan na 31 grudnia	-	5 749 408

* Bank Zachodni WBK dokonał zmiany intencji co do utrzymywania wybranego portfela obligacji skarbowych, klasyfikowanych dotychczas do kategorii 'Utrzymywane do terminu zapadalności', i dokonał ich reklasyfikacji do kategorii 'Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży', co nastąpiło w efekcie dostosowywania polityki inwestycyjnej Banku do strategii, zasad inwestowania oraz zasad zarządzania ryzykiem Grupy Santander. Powyższa zmiana odbyła się w ostatnim dniu roboczym roku 2011 i dotyczyła instrumentów finansowych o całkowitej wartości bilansowej 4 696 542 tys. zł, z czego 69 132 tys. zł stanowiła rozpoznana wycena do wartości godziwej. Ta sama kwota wyceny, po pomniejszeniu o podatek odroczonej została odniesiona do kapitałów własnych Banku w bieżącym okresie sprawozdawczym.

24. Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia

Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	31.12.2011	31.12.2010
Podmioty zależne	218 068	207 468
Podmioty stowarzyszone	8 000	8 000
Wspólne przedsięwzięcia	38 531	33 531
Razem	264 599	248 999

Wartość godziwą inwestycji w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia przedstawia nota 39.

Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wg stanu na 31.12.2011

Nazwa jednostki	BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.	BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	Dom Maklerski BZ WBK S.A.	BZ WBK Nierucho- mości S.A.	BZ WBK Asset Management S.A.	POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A. *	BZ WBK Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	BZ WBK Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	Razem
Siedziba	Poznań	Poznań	Poznań	Poznań	Poznań	Szczecin	Poznań	Poznań	
Rodzaj powiązania	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka stowarzyszona	wspólne przedsięwzięcie	wspólne przedsięwzięcie	
Procent posiadanego kapitału**	100,00	100,00	99,99	99,99	50,00	50,00	50,00	50,00	
Wartość bilansowa	46 600	118 094	45 925	694	6 755	8 000	20 015	18 516	264 599
Aktywa jednostki razem	51 707	118 073	914 177	865	204 035	83 982	688 412	210 051	2 271 302
Kapitał własny jednostki, w tym:	51 567	118 063	160 176	842	196 550	76 929	40 204	45 455	689 786
kapitał zakładowy	100	1 050	44 974	750	13 500	16 000	24 250	27 000	127 624
pozostały kapitał własny, w tym:	51 467	117 013	115 202	92	183 050	60 929	15 954	18 455	562 162
<i>niepodzielony zysk (niepokryta strata) z lat ubiegłych</i>	-	-	4 971	(30)	-	2 616	(4 222)	-	3 335
<i>zysk (strata) netto</i>	2 520	15	49 532	67	125 667	2 980	5 028	11 125	196 934
Zobowiązania jednostki	140	10	754 001	23	7 485	7 053	648 208	164 596	1 581 516
Przychody	27 209	302	193 298	541	152 205	8 096	497 348	94 075	973 074

* wybrane dane finansowe według stanu na koniec 30.11.2011

** stanowi jednocześnie udział w wyniku jednostki stowarzyszonej oraz wspólnego przedsięwzięcia

Nazwa jednostki	Rodzaj działalności
BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.	nabywanie, zbywanie akcji i udziałów spółek prawa handlowego oraz innych papierów wartościowych; działalność związana z poszukiwaniem inwestorów
BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	scentralizowane zarządzanie spółkami BZ WBK Leasing S.A., BZ WBK Finanse&Leasing S.A., BZ WBK Faktor Sp. z o.o.
Dom Maklerski BZ WBK S.A.	oferowanie papierów wartościowych w obrocie pierwotnym, nabywanie i zbywanie papierów wartościowych na cudzy rachunek, nabywanie i zbywanie papierów wartościowych na własny rachunek celem realizacji zadań związanych z organizacją rynku regulowanego
BZ WBK Nieruchomości S.A.	organizowanie, obsługa i prowadzenie usług gastronomicznych i hotelarskich, pośrednictwo i świadczenie w zakresie usług turystycznych
BZ WBK Asset Management S.A.	działalność maklerska polegająca na zarządzaniu cudzym pakietem papierów wartościowych dopuszczonych i nie dopuszczonych do publicznego obrotu
POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	udzielanie poręczeń kredytowych, lokowanie powierzonych spółce środków pieniężnych i zarządzanie nimi
BZ WBK Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia na życie
BZ WBK Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia osobowe oraz majątkowe

Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wg stanu na 31.12.2010

Nazwa jednostki	BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.	BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	Dom Maklerski BZ WBK S.A.	BZ WBK Nieruchomości S.A.	BZ WBK AIB Asset Management S.A.	POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.*	BZ WBK Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	BZ WBK Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	Razem
Siedziba	Poznań	Poznań	Poznań	Poznań	Poznań	Szczecin	Poznań	Poznań	
Rodzaj powiązania	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka stowarzyszona	wspólne przedsięwzięcie	wspólne przedsięwzięcie	
Procent posiadanego kapitału**	100,00	100,00	99,99	99,99	50,00	50,00	50,00	50,00	
Wartość bilansowa	36 000	118 094	45 925	694	6 755	8 000	15 015	18 516	248 999
Aktywa jednostki razem	48 735	118 067	1 065 020	792	220 440	82 255	434 886	163 610	2 133 805
Kapitał własny jednostki, w tym:	48 497	118 048	157 996	775	203 516	73 573	24 791	40 201	667 397
kapitał zakładowy	100	1 050	44 974	750	13 500	16 000	21 750	27 000	125 124
pozostały kapitał własny, w tym:	48 397	116 998	113 022	25	190 016	57 573	3 041	13 201	542 273
<i>niepodzielony zysk (niepokryta strata) z lat ubiegłych</i>	-	-	5 304	-	-	603	(2 656)	-	3 251
<i>zysk (strata) netto</i>	6 310	16	46 787	68	132 633	1 636	(1 951)	6 364	191 863
Zobowiązania jednostki	238	19	907 024	17	16 924	8 682	410 095	123 409	1 466 408
Przychody	6 694	289	191 229	559	165 731	6 922	231 605	82 248	685 277

* wybrane dane finansowe według stanu na koniec 30.11.2010

** stanowi jednocześnie udział w wyniku jednostki stowarzyszonej oraz wspólnego przedsięwzięcia

Nazwa jednostki	Rodzaj działalności
BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.	nabywanie, zbywanie akcji i udziałów spółek prawa handlowego oraz innych papierów wartościowych; działalność związana z poszukiwaniem inwestorów
BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	scentralizowane zarządzanie spółkami BZ WBK Leasing S.A., BZ WBK Finanse&Leasing S.A., BZ WBK Faktor Sp. z o.o
Dom Maklerski BZ WBK S.A.	oferowanie papierów wartościowych w obrocie pierwotnym, nabywanie i zbywanie papierów wartościowych na cudzy rachunek, nabywanie i zbywanie papierów wartościowych na własny rachunek celem realizacji zadań związanych z organizacją rynku regulowanego,
BZ WBK Nieruchomości S.A.	organizowanie, obsługa i prowadzenie usług gastronomicznych i hotelarskich, pośrednictwo i świadczenie w zakresie usług turystycznych
BZ WBK AIB Asset Management S.A.	działalność maklerska polegająca na zarządzaniu cudzym pakietem papierów wartościowych dopuszczonych i nie dopuszczonych do publicznego obrotu
POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	udzielanie poręczeń kredytowych, lokowanie powierzonych spółce środków pieniężnych i zarządzanie nimi
BZ WBK Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia na życie
BZ WBK Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia osobowe oraz majątkowe

25. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne Rok 2011	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe (know- how)	Nakłady	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	628 092	6 019	39 941	674 052
Zwiększenia z tytułu:				
- zakupu	-	-	67 816	67 816
- przeniesienia z nakładów	34 471	-	-	34 471
Zmniejszenia z tytułu:				
- likwidacji	(4 728)	-	(1 005)	(5 733)
- przeniesienia z nakładów	-	-	(34 471)	(34 471)
- transferów	(3)	-	(417)	(420)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	657 832	6 019	71 864	735 715
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(512 978)	(6 019)	-	(518 997)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
- amortyzacji bieżącego okresu	(86 867)	-	-	(86 867)
- likwidacji	4 728	-	-	4 728
- transferów	2	-	-	2
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(595 115)	(6 019)	-	(601 134)
Wartość bilansowa				
Wartość wg cen nabycia	657 832	6 019	71 864	735 715
Skumulowana amortyzacja	(595 115)	(6 019)	-	(601 134)
Stan na 31 grudnia 2011	62 717	-	71 864	134 581

Wartości niematerialne Rok 2010	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe (know- how)	Nakłady	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	571 539	6 019	70 565	648 123
Zwiększenia z tytułu:				
- zakupu	-	-	27 268	27 268
- przeniesienia z nakładów	57 640	-	-	57 640
Zmniejszenia z tytułu:				
- likwidacji	(1 087)	-	(194)	(1 281)
- przeniesienia z nakładów	-	-	(57 640)	(57 640)
- transferów	-	-	(58)	(58)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	628 092	6 019	39 941	674 052
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(479 459)	(5 971)	-	(485 430)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
- amortyzacji bieżącego okresu	(34 490)	(48)	-	(34 538)
- likwidacji	971	-	-	971
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(512 978)	(6 019)	-	(518 997)
Wartość bilansowa				
Wartość wg cen nabycia	628 092	6 019	39 941	674 052
Skumulowana amortyzacja	(512 978)	(6 019)	-	(518 997)
Stan na 31 grudnia 2010	115 114	-	39 941	155 055

26. Rzeczowy majątek trwały

Rzeczowy majątek trwały Rok 2011	Nieruchomości	Sprzęt informatyczny	Środki transportu	Pozostały majątek trwały	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	652 738	295 068	36 360	319 510	23 027	1 326 703
Zwiększenia z tytułu:						
- zakupu	-	-	-	-	38 227	38 227
- leasingu	-	-	15 733	-	-	15 733
- przeniesienia ze środków trwałych w budowie	4 562	22 496	-	13 204	-	40 262
- transferów	-	16	18 553	19 282	417	38 268
Zmniejszenia z tytułu:						
- sprzedaży, likwidacji, darowizny	(9 793)	(44 829)	(313)	(23 823)	(151)	(78 909)
- przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(40 262)	(40 262)
- transferów	-	(19 282)	(12 344)	(13)	-	(31 639)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	647 507	253 469	57 989	328 160	21 258	1 308 383
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(294 971)	(242 948)	(26 169)	(229 172)	-	(793 260)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:						
- amortyzacji bieżącego okresu	(55 900)	(29 035)	(8 445)	(22 518)	-	(115 898)
- sprzedaży, likwidacji, darowizny	8 152	44 522	313	22 409	-	75 396
- transferów	-	19 263	11 693	(19 265)	-	11 691
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(342 719)	(208 198)	(22 608)	(248 546)	-	(822 071)
Wartość bilansowa						
Wartość wg cen nabycia	647 507	253 469	57 989	328 160	21 258	1 308 383
Skumulowana amortyzacja	(342 719)	(208 198)	(22 608)	(248 546)	-	(822 071)
Stan na 31 grudnia 2011	304 788	45 271	35 381	79 614	21 258	486 312

Rzeczowy majątek trwały Rok 2010	Nieruchomości	Sprzęt informatyczny	Środki transportu	Pozostały majątek trwały	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	647 478	309 644	35 322	304 876	27 910	1 325 230
Zwiększenia z tytułu:						
- zakupu	-	-	-	-	34 008	34 008
- leasingu	-	-	2 571	-	-	2 571
- przeniesienia ze środków trwałych w budowie	7 029	13 310	-	18 471	-	38 810
- transferów	-	-	-	-	58	58
Zmniejszenia z tytułu:						
- sprzedaży, likwidacji, darowizny	(1 769)	(27 886)	(1 533)	(3 837)	(140)	(35 165)
- przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(38 809)	(38 809)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	652 738	295 068	36 360	319 510	23 027	1 326 703
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(268 637)	(248 372)	(18 949)	(208 140)	-	(744 098)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:						
- amortyzacji bieżącego okresu	(27 108)	(22 296)	(8 476)	(24 654)	-	(82 534)
- sprzedaży, likwidacji, darowizny	780	27 720	1 533	3 623	-	33 656
- transferów	(6)	-	(277)	(1)	-	(284)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(294 971)	(242 948)	(26 169)	(229 172)	-	(793 260)
Wartość bilansowa						
Wartość wg cen nabycia	652 738	295 068	36 360	319 510	23 027	1 326 703
Skumulowana amortyzacja	(294 971)	(242 948)	(26 169)	(229 172)	-	(793 260)
Stan na 31 grudnia 2010	357 767	52 120	10 191	90 338	23 027	533 443

27. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2011	31.12.2010
Rezerwy na kredyty i zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	177 780	205 300
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	88 612	78 191
Inne rezerwy nie będące kosztem podatkowym	57 905	56 624
Przychody przyszłych okresów	83 990	69 246
Koszty niezrealizowane z tytułu odsetek od lokat i papierów wartościowych	41 891	48 617
Amortyzacja -wpływ zmiany szacunków	14 560	-
Pozostałe	422	794
Suma aktywów z tytułu podatku odroczonego	465 160	458 772
Pasywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2011	31.12.2010
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży*	(117 456)	(100 633)
Niezrealizowane należności od instrumentów pochodnych	(97 920)	(60 750)
Dochód niezrealizowany z tytułu odsetek od kredytów, papierów wartościowych i lokat międzybankowych	(67 113)	(49 038)
Rezerwa z tyt. zastosowania ulgi inwestycyjnej	(3 269)	(2 647)
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne*	(12 183)	(473)
Pozostałe	(1 444)	(2 282)
Suma pasywów z tytułu podatku odroczonego	(299 385)	(215 823)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	165 775	242 949

*Zmiana stanu pasywów z tytułu podatku odroczonego zostały ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Na dzień 31.12.2011 w wyliczeniu aktywów z tytułu podatku odroczonego nie uwzględniono skupionych wierzytelności w kwocie 14 757 tys. zł i rezerw na kredyty, które nie staną się kosztem podatkowym w kwocie 62 345 tys. zł. Na dzień 31.12.2010 w wyliczeniu aktywów z tytułu podatku odroczonego nie uwzględniono skupionych wierzytelności w kwocie 15 625 tys. zł, i rezerw na kredyty, które nie staną się kosztem podatkowym w kwocie 65 478 tys. zł.

Zmiana stanu podatku odroczonego netto	31.12.2011	31.12.2010
Stan na początek okresu	242 949	228 156
Zmiany odniesione do rachunku zysków i strat	(48 640)	16 848
Zmiany odniesione na pozostałe całkowite dochody netto	(28 534)	(2 055)
Stan na koniec okresu	165 775	242 949

Na różnice przejściowe odniesione na kapitał własny składa się podatek odroczone od wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne.

Na różnice przejściowe odniesione do rachunku zysków i strat składa się podatek odroczone od wyceny pozostałych aktywów finansowych, rezerw na należności kredytowe oraz innych aktywów i pasywów wykorzystywanych w bieżącej działalności Banku.

28. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	31.12.2011	31.12.2010
Nieruchomości	82 511	2 409
Pozostały majątek trwały	93	93
Razem	82 604	2 502

29. Pozostałe aktywa

Pozostałe aktywa	31.12.2011	31.12.2010
Dłużnicy różni	151 263	119 011
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	85 414	42 844
Czynne rozliczenia międzyokresowe	29 680	29 562
Pozostałe	52	52
Razem	266 409	191 469

30. Zobowiązania wobec banków

Zobowiązania wobec banków	31.12.2011	31.12.2010
zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	2 240 824	1 927 368
Lokaty	12 495	119 663
Rachunki bieżące	159 759	96 976
Razem	2 413 078	2 144 007

Wartość godziwą „Zobowiązań wobec banków” przedstawia nota 39.

31. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów	31.12.2011	31.12.2010
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	26 590 029	24 617 755
depozyty terminowe	14 815 132	12 731 704
w rachunku bieżącym	11 740 901	11 850 386
pozostałe	33 996	35 665
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	18 565 366	15 347 635
depozyty terminowe	12 041 716	9 552 614
w rachunku bieżącym	5 295 101	5 109 883
kredyty i pożyczki	883 781	396 284
pozostałe	344 768	288 854
Zobowiązania wobec podmiotów sektora publicznego	1 836 684	2 133 820
depozyty terminowe	806 083	1 015 651
w rachunku bieżącym	1 028 711	1 117 286
pozostałe	1 890	883
Razem	46 992 079	42 099 210

Na dzień 31.12.2011 depozyty stanowiące zabezpieczenie należności kredytowych wynoszą 190 932 tys. zł (31.12.2010 – 206 115 tys. zł).

Wartość godziwą „Zobowiązań wobec klientów” przedstawia nota 39.

32. Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane	Wartość nominalna	Waluta	Termin wymagalności/wykupu	Stan zobowiązania
Obligacje podporządkowane	100 000	EUR	05.08.2020	441 234
Stan na 31 grudnia 2011				441 234

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych	31.12.2011	31.12.2010
Stan na początek okresu	395 230	-
Zwiększenia z tytułu:	69 003	404 210
-zaciągnięcie pożyczki podporządkowanej	-	396 030
-odsetki od pożyczki podporządkowanej	21 921	8 180
-różnice kursowe	47 082	-
Zmniejszenia z tytułu:	(22 999)	(8 980)
-spłata kapitału	-	-
-spłata odsetek	(22 999)	(4 756)
-różnice kursowe	-	(264)
-opłata subskrypcyjna	-	(3 960)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	441 234	395 230
Krótkoterminowe	3 971	3 160
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	437 263	392 070

Bank Zachodni WBK S.A. wyemitował zobowiązania podporządkowane w celu podniesienia efektywności bazy kapitałowej oraz obniżenia jej wrażliwości na wahania kursów walut. Na mocy decyzji KNF zostały one zaliczone do kapitałów uzupełniających i począwszy od 4Q 2010 są uwzględniane w kalkulacji współczynnika wypłacalności. Pozostałe informacje dotyczące zobowiązań podporządkowanych zostały zaprezentowane w nocie 4.

33. Pozostałe pasywa

Pozostałe pasywa	31.12.2011	31.12.2010
Rezerwy, w tym:	226 501	209 090
<i>Rezerwy pracownicze</i>	<i>179 494</i>	<i>174 515</i>
<i>Rezerwa na sprawy sporne</i>	<i>17 484</i>	<i>17 358</i>
<i>Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym</i>	<i>22 223</i>	<i>17 217</i>
<i>Inne rezerwy</i>	<i>7 300</i>	<i>-</i>
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	369 125	165 690
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	112 911	88 446
Wierzy ciela różni	153 342	74 532
Rozliczenia międzyokresowe biege	41 298	49 049
Rozliczenia publiczno-prawne	33 161	32 480
Razem	936 338	619 287

Bank tworzy rezerwy wynikające z istniejącego obowiązku, na prawne lub zwyczajowo oczekiwane, pewne lub w dużym stopniu prawdopodobne zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować. Zobowiązania te wynikają z przeszłych zdarzeń i prawdopodobny jest wypływ środków w celu ich zaspokojenia.

Na rezerwy pracownicze składają się kategorie wymienione w nocie 49.

Zmiana stanu rezerw	31.12.2011	31.12.2010
Stan na początek okresu	209 090	162 573
Rezerwy pracownicze	174 515	130 021
Rezerwa na sprawy sporne	17 358	17 000
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	17 217	15 552
Inne rezerwy	-	-
Zawiązania rezerw	215 796	220 068
Rezerwy pracownicze	171 218	173 800
Rezerwa na sprawy sporne	1 786	2 401
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	35 492	43 867
Inne rezerwy	7 300	-
Wykorzystania rezerw	(160 670)	(127 239)
Rezerwy pracownicze	(159 556)	(125 491)
Rezerwa na sprawy sporne	(1 165)	(1 742)
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	51	(6)
Inne rezerwy	-	-
Rozwiązania rezerw	(37 715)	(46 312)
Rezerwy pracownicze	(6 683)	(3 815)
Rezerwa na sprawy sporne	(495)	(301)
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	(30 537)	(42 196)
Inne rezerwy	-	-
Stan na koniec okresu	226 501	209 090
Rezerwy pracownicze	179 494	174 515
Rezerwa na sprawy sporne	17 484	17 358
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	22 223	17 217
Inne rezerwy	7 300	-

34. Kapitał akcyjny

31.12.2011

Seria	Emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii wg ceny nominalnej
A	na okaziciela	brak	brak	5 120 000	51 200
B	na okaziciela	brak	brak	724 073	7 241
C	na okaziciela	brak	brak	22 155 927	221 559
D	na okaziciela	brak	brak	1 470 589	14 706
E	na okaziciela	brak	brak	980 393	9 804
F	na okaziciela	brak	brak	2 500 000	25 000
G	na okaziciela	brak	brak	40 009 302	400 093
H	na okaziciela	brak	brak	115 729	1 157
				73 076 013	730 760

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy banku był Banco Santander S.A. Udział spółki w kapitale zakładowym oraz w głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku Zachodniego WBK SA wynosił 96,25%. Pozostałe akcje znajdują się w wolnym obrocie giełdowym.

31.12.2010

Seria	Emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii wg ceny nominalnej
A	na okaziciela	brak	brak	5 120 000	51 200
B	na okaziciela	brak	brak	724 073	7 241
C	na okaziciela	brak	brak	22 155 927	221 559
D	na okaziciela	brak	brak	1 470 589	14 706
E	na okaziciela	brak	brak	980 393	9 804
F	na okaziciela	brak	brak	2 500 000	25 000
G	na okaziciela	brak	brak	40 009 302	400 093
H	na okaziciela	brak	brak	115 729	1 157
				73 076 013	730 760

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy banku był AIB European Investments Ltd. z siedzibą w Dublinie, tj. jednostka zależna w 100% od Banku AIB (Allied Irish Banks, p.l.c). Udział spółki w kapitale zakładowym oraz w głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku Zachodniego WBK S.A. wynosił 70,4%. Pozostałe akcje znajdowały się w wolnym obrocie giełdowym.

35. Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały	31.12.2011	31.12.2010
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	649 810	649 810
Premia akcyjna	261 699	261 699
Inne kapitały rezerwowe w tym:	3 470 616	3 136 704
<i>Kapitał rezerwowy</i>	3 358 944	3 025 032
<i>Kapitał zapasowy</i>	111 672	111 672
Razem	4 382 125	4 048 213

Premia akcyjna (emisyjna) - powstaje z nadwyżki nad wartością nominalną sprzedanych akcji po odjęciu kosztów emisji akcji i stanowi kapitał rezerwowy Banku.

Według stanu na 31.12.2011 r. w kapitale rezerwowym znajduje się efekt planu opcyjnego w wysokości 38 177 tys. zł., natomiast na 31.12.2010 r w wysokości 17 429 tys. zł.

Inne zmiany pozostałych kapitałów zostały zaprezentowane w zestawieniach zmian w kapitałach własnych za 2011, 2010 rok.

Statutowy kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku netto zgodnie z obowiązującym statutem Banku. Kapitał ten nie podlega podziałowi. Tworzony jest na pokrycie strat bilansowych. Coroczne odpisy na kapitał zapasowy z zysku netto powinny wynosić co najmniej 8 % zysku netto i dokonywane są od czasu osiągnięcia przez kapitał zapasowy wysokości co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego Banku. Wysokość odpisu uchwalana jest przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu, w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Decyzje o wykorzystaniu kapitału rezerwowego podejmuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

WBK**Bank Zachodni WBK S.A.**

36. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny	31.12.2011	31.12.2010
Kapitały według stanu na 31 grudnia	431 028	422 262
Zmiana wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży:	29 875	18 366
Zwiększenia:	31 448	32 326
- Dłużnych aktywów będących w portfelu na początek okresu	15 217	32 326
- Kapitałowych aktywów będących w portfelu na początek okresu	6 447	-
- Zmiana wyceny aktywów zakupionych/otrzymanych/zapadłych w trakcie okresu	9 784	-
Zmniejszenia:	(1 573)	(13 960)
- Kapitałowych aktywów będących w portfelu na początek okresu	-	(5 654)
- Dłużnych aktywów zakupionych/otrzymanych w trakcie okresu	-	(4 100)
- Zmiana wyceny aktywów zakupionych/otrzymanych/zapadłych w trakcie okresu	(1 573)	(4 206)
*Wycena do wartości godziwej papierów przeklasyfikowanych	69 132	-
Wycena brutto z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych	61 631	119
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu sprzedaży	(10 463)	(7 664)
Wpływ odpisów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(28 534)	(2 055)
Razem	552 669	431 028

*Bank Zachodni WBK dokonał zmiany intencji co do utrzymywania wybranego portfela obligacji skarbowych, klasyfikowanych dotychczas do kategorii "Utrzymywane do terminu zapadalności", i dokonał ich reklasyfikacji do kategorii "Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży", co nastąpiło w efekcie dostosowywania polityki inwestycyjnej Banku do strategii, zasad inwestowania oraz zasad zarządzania ryzykiem Grupy Santander. Powyższa zmiana odbyła się w ostatnim dniu roboczym roku 2011 i dotyczyła instrumentów finansowych o całkowitej wartości bilansowej 4 696 542 tys. zł, z czego 69 132 tys. zł stanowiła rozpoznana wycena do wartości godziwej. Ta sama kwota wyceny, po pomniejszeniu o podatek odroczonego została odniesiona do kapitałów własnych Banku w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, różnice z wyceny instrumentów zabezpieczających stanowiących efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych z uwzględnieniem odroczonego podatku dochodowego. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Stan kapitału z aktualizacji wyceny na dzień 31.12.2010 r. zawiera amortyzację wyceny do wartości godziwej instrumentów finansowych przeniesionych w poprzednich okresach sprawozdawczych z kategorii "dostępne do sprzedaży" do kategorii "utrzymywane do terminu zapadalności" (jak ujawniono w nocie 23) w kwocie 10 206 tys. zł

37. Rachunkowość zabezpieczeń

BZWBK S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń zgodnie z założeniami zarządzania ryzykiem opisanymi w punkcie 3 sprawozdania rocznego.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Transakcje zabezpieczające aranżowane są przy użyciu swapów na stopę procentową. Mają one za zadanie eliminować ryzyko zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych. Transakcje te nie zabezpieczają przed zmianami wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego. BZWBK S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej, w okresie bieżącym oraz porównywalnym, w odniesieniu do następujących klas instrumentów finansowych:

- Udzielony kredyt walutowy o stałym oprocentowaniu stanowiący portfel aktywów,
- Dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu denominowane w złotych stanowiące grupę aktywów z zabezpieczanym ryzykiem stopy procentowej,
- Dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu denominowane w dolarach amerykańskich stanowiące grupę aktywów z zabezpieczanym ryzykiem stopy procentowej.
- Depozyty denominowane w złotych

Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej. Pozycje zabezpieczane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem korekty do wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka.

Szczegóły dotyczące poszczególnych grup transakcji zabezpieczających na 31.12.2011 i w okresie porównywalnym zawierają poniższe tabele:

31.12. 2011	Obligacje	Depozyty
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego (w tys. zł)	211 696	130 000
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (w tys. zł)	2 678	(82)
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka (w tys. zł)	(2 658)	93
Ryzyko zabezpieczane	Ryzyko walutowe oraz stopy procentowej	
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	do roku 2018	do roku 2013

31.12. 2010	IRS zabezpieczający kredyt korporacyjny	IRS zabezpieczające obligacje
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego (w tys. zł)	36 757	938 564
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego należność/(zobowiązanie) (w tys. zł)	(884)	(1 207)
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie) (w tys. zł)	887	1 336
Ryzyko zabezpieczane	Zmiany wartości godziwej instrumentu wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych	
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	do roku 2011	do roku 2018

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Bank Zachodni WBK S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń przyszłych przepływów pieniężnych. Powiązania zabezpieczające konstruowane są przy użyciu dwuwalutowych swapów na stopę procentową. Mają one za zadanie eliminować ryzyko zmiany przyszłych przepływów pieniężnych, wynikające ze zmian kursów walut i rynkowych stóp procentowych. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych stosowane jest w odniesieniu do kredytów o zmiennym oprocentowaniu denominowanych w walutach obcych. W okresie porównywalnym stosowane było wobec depozytów złotówkowych z uwzględnieniem ich odnawialności wg zmiennej stopy procentowej oraz kredytów o zmiennym oprocentowaniu denominowanych w PLN i w walutach obcych.

W grudniu 2011 roku, w konsekwencji wygaśnięcia wolumenów zabezpieczanych depozytów złotówkowych Bank zdecydował o zaprzestaniu stosowania rachunkowości zabezpieczeń dla tej grupy instrumentów finansowych.

Pozycje zabezpieczane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu. Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej. Przy spełnionych warunkach efektywności rachunkowości zabezpieczeń zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitałach własnych.

Na dzień 31 grudnia 2011 wartość nominalna pozycji zabezpieczającej wynosi 6 592 672 tys. zł (31 grudnia 2010 - 694 556 tys. zł). Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego wynosi 64 120 tys. zł (31 grudnia 2010 - 2 487 tys. zł), ta sama kwota po pomniejszeniu o podatek odroczonej rozpoznaną jest w kapitałach własnych Banku, w pozycji kapitał z aktualizacji wyceny. Instrumenty zabezpieczające zostały zawarte na okres do roku 2026. Część nieefektywna wyceny instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne wyniosła na 31.12.2011r. 2 525 tys. zł, na 31.12.2010r. - 0 i została odniesiona do rachunku zysków i strat do pozycji „Wynik handlowy i rewaluacja”.

38. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży

BZ WBK S.A. pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Na dzień 31.12.2011 r. w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania z klauzulą przyrzeczenia odkupu wynoszą 2 240 824 tys. zł (31.12.2010 r. – 1 927 368 tys. zł).

Jednocześnie po stronie aktywów zostały zablokowane papiery wartościowe (bony i obligacje skarbowe) w kwocie 31.12.2011 r. – 2 240 101 tys. zł (31.12.2010 r. – 1 928 537 tys. zł).

Na dzień 31.12.2011 r. w sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności z klauzulą przyrzeczenia odsprzedaży wynoszą 100 tys. zł (31.12.2010 r. – 147 tys. zł).

W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu wszelkie koszty oraz ryzyka związane z posiadaniem aktywów oraz możliwość ich sprzedaży pozostaje po stronie Banku.

Instrumenty finansowe stanowiące zabezpieczenie dla transakcji z przyrzeczeniem odkupu (reverse repo) mogą podlegać sprzedaży lub obciążeniu w ramach standardowo zawartych umów, ale podlegają zwrotowi w dacie zapadalności transakcji.

Na 31.12.2011 oraz 31.12.2010 nie było instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie podstawy dla zawartych transakcji z przyrzeczeniem odkupu (repo), których termin zapadalności jest krótszy lub równy od terminu zapadalności transakcji pierwotnej.

39. Wartość godziwa

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony, lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla poszczególnych grup aktywów i pasywów.

Aktywa	31.12.2011		31.12.2010	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	1 425 537	1 425 537	2 534 458	2 534 458
Należności od banków	1 238 467	1 238 452	601 637	601 641
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	5 803 575	5 803 575	2 200 930	2 200 930
Pochodne instrumenty zabezpieczające	141 578	141 578	14 768	14 768
Należności od klientów	37 422 196	37 754 970	31 952 688	32 456 521
Inwestycyjne aktywa finansowe	11 637 455	11 637 455	13 355 858	13 455 442
Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	264 599	264 599	248 999	248 999
Pasywa				
Zobowiązania wobec banku centralnego	-	-	-	-
Zobowiązania wobec banków	2 413 078	2 413 078	2 144 007	2 144 007
Pochodne instrumenty zabezpieczające	523 725	523 725	16 441	16 441
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	963 033	963 033	578 611	578 611
Zobowiązania podporządkowane	441 234	441 234	395 230	395 230
Zobowiązania wobec klientów	46 992 079	46 992 049	42 099 210	42 099 705

Poniżej znajduje się podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwych instrumentów finansowych z powyższej tabeli.

Aktywa i zobowiązania finansowe nie wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej

W Banku znajdują się instrumenty finansowe, które zgodnie z MSSF w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Dla oszacowania wartości godziwej tych instrumentów zastosowano następujące metody i założenia.

Należności od banków: Wartość godziwa lokat i depozytów jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego, pozostającym w terminie do wykupu dla należności o podobnym ryzyku kredytowym i w danej walucie.

Należności od klientów: Są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu rezerw. Wartość godziwa zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego (marż) od momentu udzielenia kredytu oraz zmiany stóp procentowych.

Inwestycyjne aktywa finansowe nie wyceniane do wartości godziwej: Bank nie stosuje wyceny do wartości godziwej w odniesieniu do obligacji Skarbu Państwa sklasyfikowanych w portfelu utrzymywane do wymagalności oraz grupy nienotowanych kapitałowych papierów wartościowych, dla których nie jest możliwe wiarygodne ustalenie wartości godziwej.

W sprawozdaniu z pozycji finansowej instrumenty z prawem do kapitału prezentowane są w cenie nabycia skorygowanej o odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Dłużne instrumenty finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu a dla potrzeb tego ujawnienia wartość godziwa określona została na podstawie notowań rynkowych.

Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia: Aktywa finansowe stanowiące udziały w podmiotach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach zostały zaprezentowane wg wyceny metodą praw własności. Zdaniem Zarządu jednostki dominującej jest to najlepsze możliwe do ustalenia przybliżenie wartości godziwej dla tych instrumentów.

Zobowiązania wobec banków i zobowiązania wobec klientów: Wartość godziwą depozytów o terminie wymagalności powyżej 6 miesięcy, oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi właściwymi dla depozytów o zbliżonych terminach wymagalności. W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie, bez ustalonej daty wymagalności lub o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania podporządkowane : Wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem wpływu korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń. Zobowiązania podporządkowane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej

W prezentowanych okresach sprawozdawczych Bank dokonał następującego zaklasyfikowania instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej do odpowiednich kategorii:

Kategoria I (kwotowania aktywnego rynku): dłużne, kapitałowe i pochodne instrumenty finansowe, które na dzień bilansowy zostały wycenione na podstawie cen kwotowanych na aktywnym rynku. Do tej kategorii Bank klasyfikuje stałoprocentowe obligacje Skarbu Państwa, bony skarbowe, euroobligacje rządu niemieckiego, euroobligacje rządu amerykańskiego, akcje spółek notowanych na giełdzie oraz kontrakty terminowe na indeks WIG 20.

Kategoria II (techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku): Zaliczone do niej są instrumenty pochodne oprócz kontraktów IRS, CIRS, FX Forward i FX Swap oraz opcji walutowych zawartych z klientami niebankowymi oraz dłużne papiery wartościowe wyceniane na podstawie modeli zdyskontowanych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem tych dłużnych papierów wartościowych, dla których Bank samodzielnie szacuje spread z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta).

Oprócz ww. instrumentów pochodnych do kategorii II zostały zaklasyfikowane zmiennoprocentowe obligacje Skarbu Państwa. Powyższe obligacje zostały wycenione w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych bazujący na krzywej dyskontowej uzyskanej z rynku stałoprocentowych obligacji skarbowych.

Kategoria III (techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku): Do kategorii tej należą niekwotowane na aktywnym rynku kapitałowe papiery wartościowe, wycenione przez Bank na podstawie eksperckiego modelu wyceny; certyfikaty inwestycyjne wycenione na dzień bilansowy na podstawie ceny ogłaszanej przez fundusz; dłużne papiery

wartościowe (obligacje komercyjne i komunalne) oraz instrumenty pochodne wyłączone z kategorii I oraz II (czyli: kontrakty IRS, CIRS, FX Forward i FX Swap oraz opcje walutowe zawarte z klientami niebankowymi, dla których Bank samodzielnie szacuje spread kredytowy z tytułu ryzyka kontrahenta).

Na dzień 31 grudnia 2011 oraz w okresach porównywalnych Bank Zachodni WBK zaklasyfikował instrumenty finansowe do następujących kategorii wartości godziwej.

31.12.2011	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	430 282	5 196 423	176 870	5 803 575
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	141 578	-	141 578
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	9 921 220	984 866	77 789	10 983 875
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	2 568	-	651 012	653 580
Razem	10 354 070	6 322 867	905 671	17 582 608
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	916 127	46 906	963 033
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	523 725	-	523 725
Razem	-	1 439 852	46 906	1 486 758
31.12.2010				
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	461 723	1 538 049	201 158	2 200 930
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	14 768	-	14 768
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	5 459 246	1 421 612	77 475	6 958 333
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	7 372	-	640 745	648 117
Razem	5 928 341	2 974 429	919 378	9 822 148
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	10 458	518 352	49 801	578 611
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	16 441	-	16 441
Razem	10 458	534 793	49 801	595 052

W opisywanych okresach sprawozdawczych nie wystąpiły transfery pomiędzy pierwszą i drugą kategorią wartości godziwej.

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie zmiany stanu instrumentów finansowych, których wartość godziwa ustalana jest na podstawie technik wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku.

Kategoria III	Aktywa finansowe			Zobowiązania finansowe
31.12.2011	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
Na początek okresu	201 158	77 475	640 745	(49 801)
Zyski lub straty				
rozpoznane w rachunku zysków i strat	17 550	314	-	2 124
rozpoznane w kapitałach własnych	-	-	7 626	-
Zakupy	-	-	2 641	-
Sprzedaże	-	-	-	-
Splaty/zapadalność	(41 838)	-	-	771
Odpis z tytułu utraty wartości	-	-	-	-
Na koniec okresu	176 870	77 789	651 012	(46 906)

Kategoria III	Aktywa finansowe			Zobowiązania finansowe
31.12.2010	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
Na początek okresu	421 494	83 971	629 753	(203 497)
Zyski lub straty				
rozpoznane w rachunku zysków i strat	34 445	1 486	-	18 547
rozpoznane w kapitałach własnych	-	-	(3 873)	-
Zakupy	-	-	14 865	-
Sprzedaże	-	(7 982)	-	-
Splaty/zapadalność	(211 919)	-	-	135 149
Transfer	(42 862)	-	-	-
Na koniec okresu	201 158	77 475	640 745	(49 801)

40. Zobowiązania warunkowe

Informacja o wszczętych postępowaniach sądowych

Na dzień 31.12.2011 r. nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosi 172 661 tys. zł, co stanowi 2,53 % kapitałów własnych Banku. W kwocie tej 36 158 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Banku, 131 163 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Bank jest pozwany, natomiast 5 340 tys. zł to wartość wierzytelności Grupy w sprawach o układ lub upadłość.

W ciągu 2011 r. wartość istotnych zakończonych postępowań sądowych wynosiła 23 029 tys. zł.

Na dzień 31.12.2010 r. nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosi 158 768 tys. zł, co stanowi 2,6 % kapitałów własnych Banku. W kwocie tej 29 254 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Banku, 129 433 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Bank jest pozwany, natomiast 81 tys. zł to wartość wierzytelności Grupy w sprawach o układ lub upadłość.

W ciągu 2010 r. wartość istotnych zakończonych postępowań sądowych wynosiła 155 467 tys. zł.

Bank tworzy rezerwy na ryzyko prawne w przypadku gdy wewnętrznie przeprowadzona ocena ryzyka związanego z daną sprawą sądową daje podstawy do oczekiwań potencjalnego wpływu środków pieniężnych. Kwoty rezerw na sprawy sporne zostały zaprezentowane w nocie 33.

Zobowiązania pozabilansowe

Wartości zobowiązań warunkowych oraz transakcji pozabilansowych z podziałem na kategorie zostały zaprezentowane poniżej. Wartości gwarancji i akredytyw pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich.

Zobowiązania warunkowe udzielone	31.12.2011	31.12.2010
Zobowiązania udzielone		
- finansowe:	9 268 180	6 267 607
- linie kredytowe	8 139 811	5 389 126
- kredyty z tyt. kart płatniczych	970 702	818 961
- akredytywy importowe	157 172	55 105
- depozyty terminowe z przyszłym terminem rozpoczęcia okresu depozytu	495	4 415
- gwarancyjne	1 796 851	1 431 759
Razem	11 065 031	7 699 366

41. Aktywa i pasywa stanowiące zabezpieczenie

Aktywa stanowiące zabezpieczenie na pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych BFG stanowią dłużne papiery wartościowe.

Bank Zachodni WBK S.A. przyjął do wyliczenia wysokości funduszu ochrony środków gwarantowanych wynikającą przepisów stawkę procentową w wysokości 0,4% sumy środków pieniężnych zgromadzonych w banku na wszystkich rachunkach, stanowiącej podstawę obliczania kwoty rezerwy obowiązkowej, stąd aktywa stanowiące zabezpieczenie według stanu na 31.12.2011 wynoszą 185 039 tys. zł, natomiast według stanu na 31.12.2010 wynoszą 170 698 tys. zł

W 2011 roku została założona lokata w wysokości 695 237 tys. zł stanowiąca zabezpieczenie wyceny transakcji Skarbu (według stanu na 31.12.2010 – 267 731 tys. zł).

W 2011 BZWBK przyjął depozyt na kwotę 61 781 tys. zł (w 2010 roku – 9 667 tys. zł) stanowiący zabezpieczenie transakcji Skarbu.

Dodatkowe aktywa i pasywa stanowiące zabezpieczenie przedstawione są w nocie 31 i w nocie 38.

42. Leasing finansowy i operacyjny

Leasing finansowy

Bank Zachodni WBK S.A. jest leasingobiorcą zaangażowanym w umowy leasingu finansowego, zawarte ze swoimi spółkami zależnymi. W ramach tych umów finansowany jest zakup samochodów.

Zobowiązanie brutto z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności	31.12.2011	31.12.2010
poniżej 1 roku	13 381	11 908
między 1 a 5 lat	18 313	11 307
Razem	31 694	23 215

Wartość bieżąca należnych minimalnych rat leasingowych wg terminów zapadalności	31.12.2011	31.12.2010
do 1 roku	9 053	6 404
między 1 a 5 lat	19 967	14 564
Razem	29 020	20 968

Uzgodnienie różnic między zobowiązaniem z tytułu leasingu finansowego a wartością bieżącą należnych minimalnych rat leasingowych	31.12.2011	31.12.2010
Zobowiązanie (brutto) z tytułu leasingu finansowego	31 694	23 215
Niezrealizowane koszty finansowe	(2 674)	(2 247)
Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych	29 020	20 968

Leasing operacyjny

Bank Zachodni WBK S.A. leasinguje powierzchnię biurową, zgodnie z umowami leasingu operacyjnego. Standardowo umowy zawarte są na 5 do 10 lat. Nieznacząca część powierzchni jest subleasingowana poza Bank. W ciągu roku 2011 i 2010 Bank poniósł opłaty z tytułu czynszów w wysokości odpowiednio 148 018 tys. zł i 141 301 tys. zł. Opłaty te zostały ujęte w rachunku zysku i strat w pozycji „koszty działania banku”.

Całkowite zobowiązania z tytułu umów zawartych przez Bank z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego (łącznie z wartością wieczystego użytkowania gruntów) prezentuje poniższa tabela.

Płatności leasigowe wg terminów zapadalności	31.12.2011	31.12.2010
poniżej 1 roku	153 865	146 193
między 1 a 5 lat	518 363	446 363
powyżej 5 lat	211 316	306 347
Razem	883 544	898 903

43. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa

Poniższa tabela zawiera informacje na temat komponentów środków pieniężnych w sprawozdaniu z przepływu Bank Zachodniego WBK S.A.

Komponenty środków pieniężnych	31.12.2011	31.12.2010
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	1 425 537	2 534 458
Lokaty międzybankowe, rachunek bieżący	1 218 280	601 638
Dłużne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	4 647 956	1 199 301
Razem	7 291 773	4 335 397

Bank Zachodni WBK SA posiada środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

44. Podmioty powiązane

Poniżej zostały zaprezentowane informacje o transakcjach BZ WBK S.A. oraz jednostek zależnych z podmiotami powiązanymi. Większość transakcji dotyczy operacji bankowych dokonywanych w ramach działalności biznesowej. Obejmują one głównie kredyty, depozyty, gwarancje, leasing.

Transakcje z jednostkami zależnymi	31.12.2011	31.12.2010
Aktywa	2 489 802	2 110 548
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	19	10 741
Należności od klientów	2 482 165	2 093 090
Pozostałe aktywa	7 618	6 717
Pasywa	1 009 466	1 125 137
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	6 265	-
Zobowiązania wobec klientów	974 177	1 114 294
Pozostałe pasywa	29 024	10 843
Przychody	213 058	167 703
Przychody odsetkowe	106 390	49 479
Przychody prowizyjne	91 692	90 458
Pozostałe przychody operacyjne	10 710	9 681
Wynik handlowy i rewaluacja	4 266	18 085
Koszty	51 294	49 931
Koszty odsetkowe	50 295	46 449
Koszty prowizyjne	277	880
Koszty operacyjne w tym:	722	2 602
koszty pracownicze i koszty działania banku	603	2 583
pozostałe	119	19
Zobowiązania warunkowe	1 874 462	1 177 664
Udzielone:	1 874 462	1 177 664
-finansowe	1 551 333	931 446
-gwarancyjne	323 129	246 218
Nominały instrumentów pochodnych	584 777	337 331
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty zakupione	250 800	167 200
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty sprzedane	265 008	158 412
Swap stopy procentowej jednawalutowy (IRS)	68 969	11 719

Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi i wspólnymi przedsięwzięciami	31.12.2011	31.12.2010
Aktywa	454	-
Pozostałe aktywa	454	-
Pasywa	392 664	357 222
Zobowiązania wobec klientów	392 251	357 222
Pozostałe pasywa	413	-
Przychody	64 536	60 776
Przychody odsetkowe	8 396	1 000
Przychody prowizyjne	55 396	59 516
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	(21)	-
Pozostałe przychody operacyjne	765	260
Koszty	19 473	23 796
Koszty odsetkowe	17 765	21 908
Koszty prowizyjne	64	183
Koszty operacyjne w tym:	1 644	1 705
koszty działania banku	1 644	1 705

Transakcje z:	Grupą Santander 31.12.2011	Grupą AIB 31.12.2010
Aktywa	116 931	130 968
Należności od banków, w tym:	81 701	93 399
<i>lokaty</i>	70 557	-
<i>rachunki bieżące</i>	11 144	93 399
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	35 230	36 968
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 045	-
Pozostałe aktywa	-	601
Pasywa	46 625	462 481
Zobowiązania wobec banków, w tym:	178	325 764
<i>transakcje z przyrzeczeniem odkupu</i>	-	289 270
<i>lokaty</i>	178	36 494
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	887
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	46 446	124 466
Pozostałe pasywa	1	11 364
Przychody	(22 470)	(41 430)
Przychody odsetkowe	1 010	1 957
Przychody prowizyjne	158	28
Pozostałe przychody operacyjne	230	1 917
Wynik handlowy i rewaluacja	(23 868)	(46 009)
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	-	677
Koszty	946	27 048
Koszty odsetkowe	946	1 818
Koszty operacyjne w tym:	-	25 230
<i>koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	-	25 230
Zobowiązania warunkowe	63 648	-
Udzielone:	49 999	-
<i>-gwarancyjne</i>	49 999	-
Otrzymane:	13 649	-
<i>-gwarancyjne</i>	13 649	-
Nominały instrumentów pochodnych	3 415 369	4 611 239
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty zakupione	-	372 205
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty sprzedane	-	362 070
Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	656 927	3 092 517
Opcje na stopę procentową	45 542	25 616
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty zakupione	564 471	186 807
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty sprzedane	572 762	205 653
Opcje walutowe kupione	694 939	122 520
Opcje walutowe sprzedane	877 099	127 976
Spot - zakupiony	1 813	58 387
Spot - sprzedany	1 816	57 488

Transakcje z personelem zarządczym

WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.

31.12.2011

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	Stanowisko	Okres	Kwota (w tys. zł)
Aleksander Szwarz	Przewodniczący	01.01.2011-20.04.2011	88,8
Gerald Byrne	Przewodniczący	20.04.2011-31.12.2011	16,7
Waldemar Frąckowiak	Członek Rady	01.01.2011-20.04.2011	64,1
Aleksander Galos	Członek Rady	01.01.2011-20.04.2011	57,1
Jacek Ślotała	Członek Rady	01.01.2011-20.04.2011	59,1
Piotr Partyga	Członek Rady	01.01.2011-31.12.2011	179,8
Witold Jurcewicz	Członek Rady	20.04.2011-31.12.2011	115,7
John Power	Członek Rady	01.01.2011-31.12.2011	210,9
Anne Maher	Członek Rady	01.01.2011-20.04.2011	42,5
Maeliosa O'Hogartaigh	Członek Rady	01.01.2011-20.04.2011	63,2

Pan John Power otrzymał wynagrodzenie w wysokości 67 tys. zł od spółek zależnych za pełnienie funkcji w Radach Nadzorczych.

W 2011 roku Pan Jose Manuel Varela, Pan Jose Antonio Alvarez oraz Pan Jose Luis De Mora nie pobierali wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji w Radzie Nadzorczej.

Ponadto, w latach 2010 i 2011 w Banku miały miejsce istotne zmiany. Pan Gerry Byrne świadczył usługi dla Banku w tym okresie i z tego tytułu otrzymał wynagrodzenie w kwocie 4 968 tys. zł.

Wynagrodzenie podstawowe oraz wszelkie dodatkowe korzyści uzyskane przez Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A.:

Imię i nazwisko	Stanowisko	Okres	Wynagrodzenia	Dodatkowe korzyści
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	1 563,02	74,06
Paul Barry	Członek Zarządu	01.01.2011-31.07.2011	385,06	413,16
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	928,35	81,48
Eamonn Crowley	Członek Zarządu	01.09.2011-31.12.2011	288,02	5,34
Declan Flynn	Członek Zarządu	01.01.2011-13.04.2011	267,28	128,04
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	1 127,88	73,19
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	961,00	63,35
Michael McCarthy	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	1 054,25	585,91
Juan de Porras Aguirre	Członek Zarządu	01.10.2011-31.12.2011	325,54	21,30
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	889,34	72,66
Miroslaw Skiba	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	928,27	80,70
Feliks Szyszkowski	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	963,75	68,65

Dodatkowe korzyści dla poszczególnych Członków Zarządu obejmują ubezpieczenia na życie bez opcji emerytalnej, a w przypadku Panów: Paul Barry, Declan Flynn, Michael McCarthy i Juan de Porras Aguirre także ubezpieczenia medycznego, kosztów zakwaterowania, podróży i opłat szkolnych.

Nikt z Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. nie pobierał w roku 2011 wynagrodzenia od jednostek zależnych i stowarzyszonych.

31.12.2010

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	Stanowisko	Okres	Kwota (w tys. zł)
Aleksander Szwarz	Przewodniczący	01.01.2010-31.12.2010	221,6
Gerald Byrne	Zastępca Przewodniczącego Rady	01.01.2010-30.11.2010	141,4
Waldemar Frąckowiak	Członek Rady	01.01.2010-31.12.2010	167,3
Aleksander Galos	Członek Rady	01.01.2010-31.12.2010	167,3
Jacek Ślotała	Członek Rady	01.01.2010-31.12.2010	151,3
John Power	Członek Rady	01.01.2010-31.12.2010	191,7
Piotr Partyga	Członek Rady	21.04.2010-31.12.2010	95,8
Anne Maher	Członek Rady	21.04.2010-31.12.2010	68,1

W 2010 roku Pan Maeliosa OhOgartaigh nie pobierał wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji w Radzie Nadzorczej.

Pan John Power otrzymał wynagrodzenie w wysokości 61 tys. zł od spółek zależnych za pełnienie funkcji w Radach Nadzorczych.

Wynagrodzenie podstawowe oraz wszelkie dodatkowe korzyści uzyskane przez Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A.:

Imię i nazwisko	Stanowisko	Okres	Wynagrodzenia	Dodatkowe korzyści
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	1 459,81	73,84
Paul Barry	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	682,37	764,84
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	859,84	77,61
Declan Flynn	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	940,48	457,82
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	1 057,82	70,92
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	898,24	59,75
Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	842,18	54,90
Michael McCarthy	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	1 020,60	665,70
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	842,87	69,28
Mirosław Skiba	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	860,05	76,05
Feliks Szyszkowski	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	895,61	67,18

Dodatkowe korzyści dla poszczególnych Członków Zarządu obejmują ubezpieczenia na życie bez opcji emerytalnej, a w przypadku Panów Paul Barry, Declan Flynn, Michael McCarthy także ubezpieczenia medycznego, kosztów zakwaterowania, podróży i opłat szkolnych.

Nikt z Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. nie pobierał w roku 2010 wynagrodzenia od jednostek zależnych i stowarzyszonych.

Członkowie Zarządu mają zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku. W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje jednorazowa odprawa. Odprawa nie przysługuje w przypadku przyjęcia propozycji dalszego zatrudnienia w strukturach Banku.

31.12.2011 r.

Kredyty i pożyczki udzielone Członkom Zarządu BZ WBK S.A. oraz ich krewnym przez Bank według stanu na dzień 31.12.2011 r. wyniosły 10 322 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Według stanu na dzień 31.12.2011 r. Członkowie Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. korzystali z leasingu udzielonego przez jednostki zależne i stowarzyszone w wysokości zero zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych Członkom Zarządu wyniósł zero zł.

WBK

Bank Zachodni WBK S.A.

31.12.2010 r.

Kredyty i pożyczki udzielone Członkom Zarządu BZ WBK S.A. oraz ich krewnym przez Bank według stanu na dzień 31.12.2010 r. wyniosły 8 798 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Według stanu na dzień 31.12.2010 r. Członkowie Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. korzystali z leasingu udzielonego przez jednostki zależne i stowarzyszone w wysokości 6 tys. zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych Członkom Zarządu wyniósł zero zł.

Rezerwy na zobowiązania pracownicze wykazane w nocie 49 obejmują odpowiednio kwoty dotyczące Członków Zarządu Banku:

31.12.2011 r.

Rezerwa emerytalno-rentowa w kwocie 761 tys. zł, rezerwa na niewykorzystane urlopy w kwocie 812 tys. zł

31.12.2010 r.

Rezerwa emerytalno-rentowa w kwocie 751 tys. zł, rezerwa na niewykorzystane urlopy 852 tys. zł.

45. Informacje o liczbie oraz wartościach wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych

W 2011 roku wystawiono 29 916 tytułów egzekucyjnych o wartości 1 018 511 tys. zł.

W 2010 roku wystawiono 42 479 tytułów egzekucyjnych o wartości 728 905 tys. zł.

46. Nabycia i sprzedaże podmiotów zależnych i stowarzyszonych

Nabycia podmiotów zależnych i stowarzyszonych w 2010r.

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.

W dniu 13 października 2010 roku podjęta została uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o. – podmiotu zależnego Banku Zachodniego WBK S.A. – o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki z kwoty 50 000 zł do kwoty 100 000 zł w drodze utworzenia 100 nowych udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy. Łączna wartość nominalna nowych udziałów wyniosła 50 000 zł. Nowe udziały zostały w całości objęte przez Bank Zachodni WBK S.A. i pokryte w całości gotówką.

47. Wspólne przedsięwzięcia

BZ WBK AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A

We wrześniu 2011 roku Bank Zachodni WBK S.A. dokonał dopłaty do kapitału spółki BZ WBK AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. z siedzibą w Poznaniu w wysokości 5 000 tys. PLN. Kapitał spółki zarejestrowany został w dniu 26.09.2011r

Udział w głosach pozostał niezmienny i wynosi 50%.

48. Zdarzenia, które wystąpiły po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego Banku Zachodniego WBK S.A.

Sprawozdanie finansowe Banku Zachodniego WBK S.A. zostało zatwierdzone przez Zarząd do publikacji 23 lutego 2012 r. Ostateczne zatwierdzenie sprawozdania finansowego nastąpi przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Rating Banku Zachodniego WBK S.A. zmieniony w wyniku zmian w ratingu Banco Santander

Fitch Ratings obniżył rating długoterminowy (Long-term IDR) Banku Santander (Santander) z 'AA-' do 'A' oraz rating viability (VR) z 'aa-' do 'a'. Fitch usunął ratingi z listy obserwacyjnej ze wskazaniem negatywnym (RWN).

Zmiany w ratingu Santander w dużej mierze odzwierciedlają obniżenie przez agencję Fitch ratingu Hiszpanii z 'AA-' do 'A' ze wskazaniem negatywnym (zob. „Fitch podejmuje akcje ratingowe w stosunku do sześciu krajów strefy Euro” oraz „Komentarz agencji Fitch dotyczący obniżenia ratingu Hiszpanii do 'A', ze wskazaniem negatywnym”, oba dokumenty z dnia 27 stycznia 2012 dostępne na www.fitchratings.com). Wskazanie negatywne dla Banku Santander odzwierciedla wskazanie negatywne przyznane Hiszpanii.

W rezultacie podjęte zostały następujące zmiany ratingu dla Banku Zachodniego WBK S.A.: Rating długoterminowy (long-term IDR): obniżony do 'A-' z 'A+'; ze wskazaniem negatywnym, usunięty z listy obserwacyjnej. Rating krótkoterminowy (short-term IDR): obniżony do 'F2' z 'F1'; usunięty z listy obserwacyjnej. Rating viability: 'bbb' bez zmian. Rating wsparcia: podtrzymany na '1'

Kryteria oceny: „Globalne Kryteria Ratingowe dla Instytucji Finansowych” z dnia 16 sierpnia 2011r., „Rating Bankowego Kapitału Regulacyjnego oraz Podobnych Papierów Wartościowych” z 15 grudnia 2011r.; oraz „Traktowanie Konstrukcji Hybrydowych w Analizie Kapitałowej Banków” z 11 lipca 2011r., są dostępne na stronie www.fitchratings.com.

Porozumienie dotyczące połączenia Banku Zachodniego WBK S.A. z Kredyt Bankiem S.A.

Banco Santander S.A. i KBC Bank NV ogłosiły w dniu 27.02.2012r iż zawarły umowę inwestycyjną dotyczącą połączenia swoich polskich bankowych spółek zależnych, Banku Zachodniego WBK S.A. i Kredyt Banku S.A.

Bank Zachodni WBK oraz Kredyt Bank, przy wsparciu ze strony spółek dominujących tj. Santander oraz KBC, zawarły również porozumienie dotyczące współpracy podczas planowanego połączenia.

Zgodnie z warunkami umów, po przeprowadzeniu niezależnej oceny oraz osiągnięciu ostatecznego porozumienia pomiędzy Bankiem Zachodnim WBK i Kredyt Bankiem, jak również uzyskaniu stosownych zgód Komisji Nadzoru Finansowego oraz właściwej zgody na koncentrację, Bank Zachodni WBK połączy się z Kredyt Bankiem przy parytecie 6,96 akcji Banku Zachodniego WBK za każde 100 akcji Kredyt Banku. Opierając się na aktualnych cenach rynkowych wartość Kredyt Banku dla celów transakcji, wyceniono na 15,75 PLN za akcje, zaś Banku Zachodniego WBK na 226,4 PLN za akcje. Łączna wartość pro forma połączonego banku wyniesie 20,8 mld PLN (5 mld EUR).

Zarówno Bank Zachodni WBK jak i Kredyt Bank są spółkami notowanymi na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Połączony bank będzie dalej notowany na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Po planowanym połączeniu, Santander będzie posiadać około 76,5% akcji połączonego banku, zaś KBC około 16,4%. Pozostałe akcje będą w posiadaniu akcjonariuszy mniejszościowych.

49. Świadczenia na rzecz pracowników

Świadczenia pracownicze obejmują następujące kategorie:

- Świadczenia krótkoterminowe (wynagrodzenia i składki, płatne urlopy wypoczynkowe, wypłaty z zysku i premie, świadczenia niepieniężne przekazywane nieodpłatnie lub subsydiowane),
- Świadczenia po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne i podobne świadczenia, ubezpieczenia na życie lub opieka medyczna po okresie zatrudnienia),

W obrębie wymienionych kategorii Bank Zachodni WBK SA tworzy następujące rodzaje rezerw.

Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe

Zobowiązanie z tytułu niewykorzystanych urlopów jest wyceniane w kwocie oczekiwanej do zapłaty (na podstawie bieżących zarobków) bez uwzględnienia dyskontowania.

WBK**Bank Zachodni WBK S.A.**

Rezerwa na premie pracownicze

Zobowiązania z tytułu przyjętego systemu premiowego w stosunku do zysku jest wyceniane w kwocie prawdopodobnej wypłaty bez uwzględnienia dyskontowania.

Rezerwa na odprawy emerytalne

Zobowiązanie z tytułu świadczeń w formie odpraw emerytalnych jest ustalone z wykorzystaniem metod aktuarialnych (obejmujących dyskontowanie).

Pozostałe rezerwy pracownicze

Obejmują one rezerwy z tytułu płatności na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i odprawy pieniężne oraz rezerwę na godziny nadliczbowe oraz szkolenia. Zobowiązania te wyceniane są w kwocie oczekiwanej do zapłaty bez uwzględnienia dyskontowania.

Stany wymienionych rodzajów rezerw prezentuje poniższa tabela:

Tytuł rezerwy	31.12.2011	31.12.2010
Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	19 194	18 231
Rezerwa na premie pracownicze	116 459	114 921
Rezerwa na odprawy emerytalne	41 367	38 780
Pozostałe rezerwy pracownicze	2 474	2 583
Razem	179 494	174 515

Szczegółowo ruchy na rezerwach pracowniczych zostały zaprezentowane w nocie 33.

Nagrody za rok 2010 dla Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A., wypłacone w roku 2011:

Imię i nazwisko	Stanowisko	Okres	Nagrody za rok 2010
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	1 404,00
Paul Barry	Członek Zarządu	01.01.2011-31.07.2011	479,76
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	831,60
Declan Flynn	Członek Zarządu	01.01.2011-13.04.2011	635,07
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	970,00
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	740,00
Michael McCarthy	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	719,64
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	700,00
Mirosław Skiba	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	831,60
Feliks Szyszkowiak	Członek Zarządu	01.01.2011-31.12.2011	815,00

Ponadto w roku 2011 Członkowie Zarządu banku otrzymali dodatkową premię w łącznej kwocie 6 725 tys. zł. odzwierciedlającą zarówno aspekt ciągłości pracy w Zarządzie Banku w kontekście zmian właścicielskich oraz z tytułu odejścia długoletnich Członków Zarządu (Declan Flynn i Paul Barry) i desygnowanych przez poprzedniego akcjonariusza większościowego.

Zgodnie z obowiązującym w Banku systemem wynagrodzeń, w przypadku spełnienia określonych kryteriów, Członkom Zarządu Banku może przysługiwać premia za rok 2011, który byłaby wypłacona w roku 2012. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego decyzja w tym zakresie nie została jeszcze podjęta przez Radę Nadzorczą Banku.

Nagrody za rok 2009 dla Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A., wypłacone w roku 2010:

Imię i nazwisko	Stanowisko	Okres	Nagrody za rok 2009
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	1 500,00
Paul Barry	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	700,33
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	741,60
Declan Flynn	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	777,55
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	882,00
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	741,60
Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	593,28
Michael McCarthy	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	857,45
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	593,28
Mirosław Skiba	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	741,60
Feliks Szyszkowiak	Członek Zarządu	01.01.2010-31.12.2010	756,00

50. Program motywacyjny w formie akcji

Trzecia edycja programu motywacyjnego wygaśa 31 marca 2011. Prawa nie zostały wykonane, ponieważ nie zostały spełnione warunki planu.

W 2011 przyznano prawa do nabycia akcji uprawnionym w liczbie nie większej niż 500 osób w ramach czwartej edycji.

Prawo do nabycia akcji będzie oceniane z dwóch perspektyw, osobno dla każdego roku funkcjonowania programu oraz w ujęciu skumulowanym po okresie 3 lat.

W każdym poszczególnym roku będzie oceniana możliwość nabycia nagrody rocznej w wysokości nie przekraczającej jednej trzeciej nagrody łącznej. Uprawnieni czwartej edycji nabędą prawo do nabycia od 25% do 100% według liniowej skali w zależności od wzrostu zysku brutto. Przedział wzrostu zysku brutto wynosi od 8% do 15% dla pierwszego roku trwania programu oraz od 15% do 22% dla drugiego i trzeciego roku trwania programu.

Akcje nabyte w ramach realizacji praw w poszczególnych latach zostaną przydzielone uczestnikom po zakończeniu całej edycji.

Ponadto, po okresie 3 lat zostanie dokonana ocena możliwości nabycia nagrody łącznej. Uprawnieni nabędą prawo do nabycia od 25% do 100% według liniowej skali w zależności od średniorocznego skumulowanego wzrostu zysku brutto w okresie 3 lat wynoszącego od 12,6% do 19,6%. Jeżeli liczba akcji wynikająca z oceny skumulowanej będzie wyższa niż suma nagród rocznych nabytych w okresie trzyletnim, uczestnikom zostaną przydzielone dodatkowe akcje do liczby wynikającej z oceny skumulowanej.

Do wyceny planu wykorzystano model Black'a-Scholes'a na dzień przyznania praw. Oczekiwana zmienność wartości akcji została oparta na historycznej zmienności cen akcji z okresu 160 sesji poprzedzających datę przyznania praw. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe założenia użyte dla potrzeb określenia wartości godziwej wynikającej z przyjętego modelu wyceny.

Prawa przyznane w roku 2011:

	2011
Liczba akcji	319 067
Cena akcji w PLN	227,90
Cena wykonania w zł	10
Okres nabywania praw	2,75 lat
Oczekiwana zmienność cen akcji	9,98%
Okres trwania planu	3 lata
Stopa dyskontowa - stopa wolna od ryzyka	5,19%
Wartość godziwa 1 prawa do akcji	195,08 zł
Stopa dywidendy	3,51%

Objęcie akcji banku przez pracowników w ramach Programu Motywacyjnego

Poniższa tabela podsumowuje zmiany w planie:

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
	Liczba praw	Liczba praw
Stan na dzień 1 stycznia	268 020	341 701
Przyznane	319 067	-
Wykonane	-	-
Utracone	(4 713)	(8 190)
Wygasłe	(264 403)	(65 491)
Stan na dzień 31 grudnia	317 971	268 020
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia	-	-

Cena wykonania dla wszystkich praw wynosi 10 zł.

Dla praw pozostających do wykonania na dzień 31 grudnia 2011, 2010 i pozostały okres do wykonania wynosi w przybliżeniu odpowiednio 2 lata , 0,3, roku.

Łączny koszt rozpoznany w rachunku zysków i strat oraz korespondujący z nim wzrost kapitałów własnych (kapitału rezerwowego) w okresie 12 miesięcy 2011, 2010 roku wynosi odpowiednio 19 785 tys. zł. oraz 0.

Objęcie praw do akcji Banku przez Członków Zarządu w ramach Programu Motywacyjnego 2011

W dniu 25 marca 2011 r. Rada Nadzorcza Banku Zachodniego WBK S.A. podjęła uchwałę o uruchomieniu IV edycji Programu Motywacyjnego "Akcje za Wyniki" . W ramach Programu przydzielono łącznie 321 399 warunkowych uprawnień do akcji dla 498 osób, z czego łączna liczba warunkowych praw do akcji objętych przez członków Zarządu Banku wynosi 44 852. W dniu 17 maja 2011 r. Rada Nadzorcza Banku Zachodniego WBK S.A. podjęła uchwałę o niespełnieniu warunków do realizacji III edycji programu motywacyjnego "Akcje za Wyniki" rozpoczętego w 2008 roku.

Poniższe tabele przedstawiają szczegóły na temat liczby warunkowych praw do akcji przyznanych Członkom Zarządu BZ WBK

Liczba sztuk	2011
Stan na dzień 1 stycznia	31 093
Przyznane	44 852
Wygasłe	(31 093)
Stan na dzień 31 grudnia	44 852
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia	-

Imię i nazwisko	Stan na 01.01.2011	Wygasłe w 2011	Przyznane w 2011	Stan na 31.12.2011
Mateusz Morawiecki	7 403	(7 403)	10 120	10 120
Andrzej Burliga	3 332	(3 332)	4 282	4 282
Eamonn Crowley	-	-	4 003	4 003
Justyn Konieczny	5 182	(5 182)	5 283	5 283
Janusz Krawczyk	4 442	(4 442)	3 854	3 854
Michael McCarthy	-	-	4 875	4 875
Marcin Prell	4 442	(4 442)	3 704	3 704
Miroslaw Skiba	1 850	(1 850)	4 282	4 282
Feliks Szyszkowiak	4 442	(4 442)	4 449	4 449
Razem	31 093	(31 093)	44 852	44 852

Liczba sztuk		2010
Stan na dzień 1 stycznia		51 682
Wygasłe		(16 147)
Stan na dzień 31 grudnia		35 535
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia		-

Imię i nazwisko	Stan na 01.01.2010	Wygasłe w ciągu 2010	Stan na 31.12.2010
Mateusz Morawiecki	9 961	(2 558)	7 403
Andrzej Burliga	4 417	(1 085)	3 332
Justyn Konieczny	7 847	(2 665)	5 182
Janusz Krawczyk	6 661	(2 219)	4 442
Jacek Marcinowski	6 661	(2 219)	4 442
Marcin Prell	6 661	(2 219)	4 442
Miroslaw Skiba	2 813	(963)	1 850
Feliks Szyszkowski	6 661	(2 219)	4 442
Razem	51 682	(16 147)	35 535

51. Informacje o zatrudnieniu

31.12.2011 r.

Na dzień 31.12.2011 r. zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. wyniosło 8 802 osoby, co stanowiło 8 726 etatów. Przeciętne zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. za rok 2011 ukształtowało się na poziomie 8 992 etatów.

31.12.2010 r.

Na dzień 31.12.2010 r. zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. wyniosło 9 250 osób, co stanowiło 9 163 etaty. Przeciętne zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. za rok 2010 ukształtowało się na poziomie 8 974 etatów.

52. Dywidenda na akcję

Zarząd Banku Zachodniego WBK S.A. będzie rekomendował wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy za 2011 r. w wysokości 8 zł na jedną akcję.

Ostateczna decyzja o wypłacie dywidendy i jej wysokości zostanie podjęta przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku Zachodniego WBK S.A.

W dniu 20 kwietnia 2011 roku WZA Banku Zachodniego WBK SA podjęto Uchwałę o przeznaczeniu na dywidendę dla akcjonariuszy kwoty 584 608 tys. zł, z zysku netto za 2010 rok, co oznaczało, że proponowana dywidenda na 1 akcję wynosiła 8,00 zł.

53. Zmiana większościowego akcjonariusza

Finalizacja transakcji sprzedaży Banku Zachodniego WBK S.A.

Z dniem 1 kwietnia 2011 r. Banco Santander zakończył ostatni etap procesu zakupu Banku Zachodniego WBK S.A. w trybie publicznego wezwania do sprzedaży akcji Banku. W wyniku zapisów będących odpowiedzią na ww. wezwanie, Banco Santander nabył akcje reprezentujące 95,67% kapitału zakładowego Banku. Tym samym, Bank Zachodni WBK S.A. stał się częścią Grupy Santander. Wartość nabycia wyniosła 3 989 mln euro.

W ramach procedury wezwania, AIB European Investments Limited sprzedał 51.413.790 akcji Banku Zachodniego WBK S.A., stanowiących 70,36% udziału w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA Banku. Transakcję rozliczono w dniu 1 kwietnia 2011 r. W rezultacie, AIB European Investments Limited nie posiada żadnych akcji ani głosów na WZA Banku Zachodniego WBK S.A.

W związku z przekroczeniem przez Banco Santander S.A. w dniu 1.04.2011 r. progu w wysokości 90% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku Zachodniego WBK S.A., akcjonariusze niekontrolujący uzyskali prawo do zażądania od właściciela większościowego wykupu swoich akcji w terminie 3 miesięcy od w/w daty. Na podstawie złożonych wniosków, Banco Santander nabył dodatkowo 421 859 akcji Banku Zachodniego WBK S.A., co zwiększyło jego udział w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy do 96,25%.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
23.02.2012	Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	M. Morawiecki
23.02.2012	Andrzej Burliga	Członek Zarządu	A. Burliga
23.02.2012	Eamonn Crowley	Członek Zarządu	Eamonn Crowley
23.02.2012	Justyn Konieczny	Członek Zarządu	J. Konieczny
23.02.2012	Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	J. Krawczyk
23.02.2012	Michael McCarthy	Członek Zarządu	M. McCarthy
23.02.2012	Juan de Porras Aguirre	Członek Zarządu	J. de Porras Aguirre
23.02.2012	Marcin Prell	Członek Zarządu	M. Prell
23.02.2012	Mirosław Skiba	Członek Zarządu	M. Skiba
23.02.2012	Feliks Szyszkowiak	Członek Zarządu	F. Szyszkowiak

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
23.02.2012	Wojciech Skalski	Dyrektor Obszaru Rachunkowości Finansowej	W. Skalski

